

ې به نووچ په بې و و ته به نوايخ خو

الله الحجابي

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ ﴿ عَنْ رَسُولِ الله ﷺ قَالَ: ﴿ إِنَّهُ لَيَأْتِي الرَّجُلُ الْعَظِيمُ السَّمِينُ يَـوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا ﴾ الْقِيَامَةِ، لَا يَزِنُ عِنْدَ الله جَنَاحَ بَعُوضَةٍ، اقْرَءُوا: فَلَا نُقِيمُ لُهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا ﴾ رواه مسلم

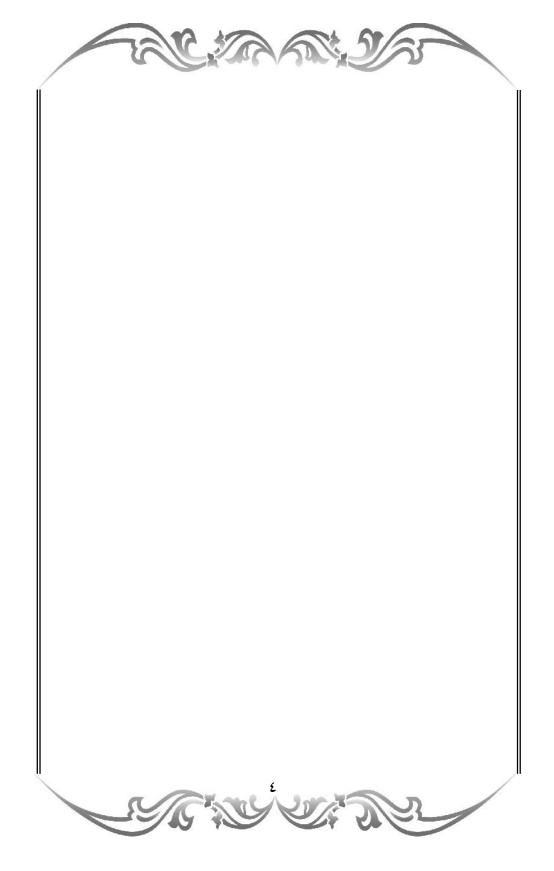

دا ته بهاییٰ خوٚ ل نك خودیٰ هەبت

بەرھەڤكرنا تەھىين ئيبراھىم دۆسكى

THE MAN DES

ل دەستپيكى:

ئەوي<mark>ْن ھە سەنگا خۆ</mark> ل نك خودى*ّ* ھەبوو

ب ره خ وی میرگا به حه شتی قه ئه وا خودی ژ که ره ما خو د قی دنیایا مه دا دانای، ل نیزیکی وی پارچه یا به خته وه ر ژ عه ردی، ئه وا پیغه مبه ری خوشت قی د ژیانا وی دا ل سه ر پشتا خو هلگرتی، و پشتی مرنا وی ئه و د ناف زکی خو دا حه واندی، ریزا ئیک ی ژ قی کتیبی مه ده ست پی کر.. و ئه گه ر هه ر نقیسه ره کی مافی گه شبینیی هه بت کو نقیسینا وی پشکه کا مه زن ژ وی ئارمانجی ب ده ست خو قه بینت یا وی بو خو دانای، بو مه ژی هه یه ئه م د گه شبین بین کو ئه ف نقیسینا مه بگه هته وی ئارمانجا مه ل به را خو دانای ده می مه ده ست ب نقیسینا وی کری:

- * کو مه ل نک خودایی خو سهنگهکا گران، و (وهزنه کی) ب بها ههبت، ئهگهر چ حهژیکهرین دنیایی ثی سهنگی -ب دیتنا خو یا کورت- نهبینن، وچو هزران بو نهکهن ژی..
- * کو ئه ق گوتنین مه کاره کی به رچاف د دل وگیانی وان کهسان ژی دا هه بت یین ژ فی مهسه لا گرنگ دبی ئاگهه، مهسه لا کو دفیت ئه و کاره کی وهسا بکه ن سه نگی وان پی ل نک خودی گران ببت.

ژ بهر کو روّژهکا (حهتمی) یا کو ههر دی ئیّت، ل بهرا مه ههمییان ههیه، رهنگی کیّشان وبهادارییی تیّدا دئیّته گوهارتن، وئهو وهکی وی رهنگی نابت یی ئهم ئهڤروّ

THE STATE OF THE S

دبینین، تو دی بینی هنده ک کهس وی روزی دی ئین د دنیایی دا سهرتبلان ههمییان ئیشاره ت ددایی، وجهی ئه و چووبانی ههیی ونهیی ئه و بوون، ژبه رکو خهلکی دنیایی هزر دکر ئه و ژوان چیایان ب سهنگترن یین عهردی مه رادگرن. هنگی دی بینی ئه و دی ئین، وسهنگا ئیک ژوان گهله ک ژیا پیشییی -ل نک هه وه ئه شرق سشکتره:

﴿ وَلَهُ هَلُ نُلِيَّكُمُ إِلَّا خَسَرِينَ أَعْمَلًا ﴿ إِنَّ اللَّذِينَ صَلَّ سَعَيْهُمْ فِي الْفَيْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ يَحْسِنُونَ صَنْعًا ﴿ الْكَهِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهِ اللَّهُ اللَّالِيلَاكُ اللَّهُ اللَّ

ئەقە ژ بەر كو ھنگى ئەو تشت نامىنت يى ئەقرۇ بهادارىيى ددەتە وان:

﴿ يَوْمَ يَرَوْنَ ٱلْمَلَتَهِكَةَ لَابُشْرَىٰ يَوْمَهِ لِلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ حِجْرًا تَحْجُورًا ﴿ ثَنَ وَقَدِمْنَآ إِلَى مَاعَمِلُواْ مِنْ عَمَلِ فَجَعَلْنَدُهُ هَبَاكَةً مَّنْتُورًا ﴿ ثَنَا ۖ ﴾ (الفرقان: ٢٢-٢٣).

ل وی دەمی هـهیـقهکا نوی دههلات (۱۱)، وگهشه سپیدهیهکا دی کاری خو دکر؛ دا تیشکین خو ب سـهر عـهردی مه یی حیّبهتی دا بهردهت، ل وی دهمی خودایی مـهزن ب رهنگهکی بابهتی مهزنییا خوّ، دئیته عهسمانی دنیایی، دا دهستی خوّ بوّ بهنییین خوّ قهکهت، وبیّرته وان: کی ههیه داخوازهکی بوّ خوّ ر من بکهت دا ئهز داخوازا وی بوّ وی ب جهـ بینم.

ئەز ل جههكى نىزىك ژ مىنبەرا پىغەمبەرى خۆشتقى يى روينشتى بووم، ومن بىرىيا وى زەمانى دكر دەمى ھىنتا ئەڭ جهە يى (موتەواضع)، ودوير ژ وان نەخش ونىگارىن بىرا مرۆقى ل خەملا دنيايى دئىنتەقە، ودلى ب جوانىيا (مەجازى) يا سەرقە سەرقە -وەكى شىخىن مە يىن زاھد ناڭ لى دكر- گرى ددەت، دەمى كۆمەكا ھلىۋارتى ژ جىلى نەمونەيى د دىرۆكا مرۆقىنىيى دا، كو جىلى صەحابىيىن پىغەمبەرى بوو -سلاڤ لى بن-

⁽۱) کو ههیڤا جومادایا ئیکی بوو ژ سالا ۱٤٣٤ مشهختی (۱۳ ئادارا ۲۰۱۳ ز)، دهمی ئهم ل مزگهفتا پینغهمبهری -سلاڤ لی بن- ل نیزیکی مینبهرا وی دروینشتی.

THE STATE OF THE S

ل قی جہی، دهاتن ودچوون، و ل دور ریبهری خو یی خوشتقی کوم دبوون، و د فهرمانا وی دا رادوهستیان، بینی کو دودلی ریکا خو ل نک وان ببینت، یان دنیایی بارهک د ژیانا وان دا همبت..

من ئهو ب چاقی خهیالا خو ددیتن، ئهو خهیالا ئاستهنگین دهم وجهی دهرباس دکهت، وخو د سهر سال وزهمانین دریش را دهاقیّت.. من ئهو دیتن هنده ک کهس، ئهگهر ته ئهو ب وی تهرازییی کیشابان، یا خهلکی دنیایی ل ههمی زهمانان مروّقان پی دکیشن، دا بینی وان چو سهنگا خو نینه، بهلی ئهگهر ته ئهو ب تهرازییا دورست کیشابان، دا بینی پییین ئیکی ژ ههمییان لهغهرتر ژ وان -د سهنگا خو دا- گهله ک ژ چیایی ئوحودی دگرانترن، وه کی پیغهمبهری -سلاف لی بن- د گوتنه کا خو دا پییین عهبدللاهی کوری مهسعوودی سهنگاندین (۱۱)، قیجا هوین چ دبیرژن بو هنده کین وه کی ئهبووبه کر وعومه دی ؟

ل ڤی دەمی.. ل سحارا دلشادیین، و ل ڤی جہی.. ل میرگا خوٚشتڤیینی دلی، من خمیالا وان کهسان کر ئموین بو دیروکنی بووینه شاهد کو:

سەنگا مرۆقى نە ب ھندييە كانى وى چەند ھەيە،
 بەلكى ب ھندييە كانى وى چەند دايە.

* وکو ههر کهسهکێ سهرێ خو بو خودێ ب تنێ -نه کو بو دنیایێ- بچهمینت، خودێ سهرێن مهزن دێ بـوٚ وی چهمینت.

ل ثمی جهی.. هنده ک مروّق ل سهر دهستی پیّغهمبهری هاتبوونه پهروهرده کرن، ئیّک ژ وان د سهنگ ومهزنی وهممه تا خوّ دا ب دههان، یان سهدان، یان هزاران بوو، وه کی خودی ب خوّ د قورئانا خوّ دا شاهده یی بوّ دای.. وئه شروّ ل زهمانی هیشی تیدا لاواز

⁽۱) وەكى ئەحمەد ژ عەلى قەدگوھيزت.

بووین، وئارمانج بژاله بووین- مه چهند ههوجهیی ب هندی ههیه کو ئهم بیرا خوّ ل ئهوین هه بینینه قه یین سهنگا خوّ ل نک خودی ههی، وپسیار بکهین:

- ➡ ئەرى ئەو چ تشت بوو سەنگا ئەوين ھە ھندە ل نىک خودى گران كرى؟
- → وچاوا ئەم دى شێين خۆ ب كاروانى وان كەسان را گەھينين يێن سەنگەكا گران ل نک خودى ھەى؟

ئەقە دى بابەتى قى نقىسىنا مە بت، ئەگەر خودى حەز بكەت (١١).

مهدینا پیغهمبهری پینجشهنب ۲ جومادا ئیکی ۱٤٣٤ ۱۶ ئادارا ۲۰۱۳

⁽۱) بۆ بەرھەڤكرنا بابەتى قى كتىبى ب رەنگەكى سەرەكى مە پالدايسە سەر كتىبا (ھبىي يا رىح الإيمان) يا د. خالد أبو شادى، خودى خىرا وى مەزن بكەت.

خواندەڤانين هيرا:

ئەقە پىغەمبەرى ئوممەتى بوو، وسەنگا ئوممەتى ۋى ۋ سەنگا پىغەمبەرىيە.. وئەويىن ل سەر دەستى وى ھاتىنە پەروەردەكرن، ئىك ۋ وان ۋى ب دەھان بوو: الدىكى

⁽۱) بەززار ودارەمى قىي حەدىسىي قەدگوھىيزن.

ئەڭ رەنگى ھۆسايە ژ مرۆۋان، ژ بەر بلندىيا باوەرا خۆ، وموكمىيا پەروەردەييا خۆ، وگەلـەكىيا رەصىدى خۆ، پايە وپنكا وان بلند دېت، وبهايى وان لىنك خودى زىدە دېت.. وئەڤرۆ مە ھەوجەييەكا زىدە ب ھندى ھەيە ئەم كارى بۆ چارەسەرىيا وان دەردان بكەين يىن دنيا بەرددەتە دلىن مە، دا رىكى د ناڤبەرا دلىن خۆ وگەھشتنا ئارمانجا پيرۆز دا قەكەين، ئارمانجا كو ئەم لىسەر رىكا گرانبهايىتى بچين، حەتا بىسەرفەرازى بگەھىنە بەحەشتا خودايى خۆ، ونەبىنە ژ وان يىن رۆۋا قىامەتى خودى چو سەنگى نەدەتى.

وحه تا رِیْک ل بهر مه یا ئاشکه را بت، ودا مه بهایی خوّ ل نک خودی ههبت.. ئه قه ریّک بوّ وی یی بقیّت قهست بکه تیّ.

دا ته بهایتی خول نک خودی هدبت

خۆ ژ گونههێڹ ئاشكەرا وقەشارتى بدە پاش

چونکی کارتیکرنه کا خراب، وشوینواره کی کریت، وبی ئیفله حییه کا مهزن د گونه هی دا ههیه، وهه ما به سه بیژین: گونه هه دبته ئه گه را هندی مروّق د چاقی خودی دا بشکیت، وبهایی وی ل نک مروّقین جامیر ژی دا بیته خواری، وئه وه دبته ئه گه را هندی ده رگه هی قه نجییی ل به ر مروّقی بیته گرتن، وخه م وکوّقان ریکا خو بو دلی وی ببینن..

وتشتی ب قی رهنگی بت، ما یی ههژی هندی نابت تو کهربا خو بهاڤییی؟ وتشتی مروّث کهربا خو دهاڤینتی، ما یی وهسا نابت مروّث ژی برهثت؟

گەلەك كەس ھەنە ب چاقەكى كىم بەرى خۆ ددەنە گونەھى، ودلىن خۆ ب ھندى خۆش دكەن كو ئەڭ گونەھە يا بچويكە چو نىنە، وئەوا ھە دى ب تۆبى چت چو نىنە، وئەوا ھە -ئەگەر يا كرىت ژى بت- قەيدى ناكەت؛ چونكى ئەو دى ب ئىكا ب تنى حسيب بت، نە وەكى خيرى ئەوا ئىك ب دەھان حەتا حەفت سەدان بەلكى پتران ژى حسيب دبت.. وئەو ب خۆ كەفتنا د گونەھى دا -وەكى ژ ھندەك پىشىيىن مە دئىتە قەگوھاستن- گەلەك خەسلەتىن كرىت يىقە دئىن:

- ► گونه هبی ئهمرییا خودییه، وئهوی بی ئهمرییا خودی بکهت خو هیژای غهزهبا وی دکهت.
- ← گونه هدبته ئهگهرا هندی کهیفا دوژمنی مروّقی یی مهزنتر کو ئبلیسه، ب مروّقی بیّت.
 - → گونهه مروّڤی ژ ئارمانجا وی یا بلند کو بهحهشته، دویر دکهت.
 - → وئەو وى ب نك جەھنەمىن ۋە دېەت.
- → ومروّڤ ب كرنا گونههن نهخوّشيين دگههينته نهفسا خوّ، ئهوا گهله ک عهزيز ل بهر وي.
 - ◄ ههر وهسا ئهو دبته ئهگهرا هندئ كو نهفسا وى يا پاقژ پيس ببت.
- → وکرنا گونههی نهخوشییی دگههینته وان ملیاکهتان ژی یین کاری مروّثی دنقیسن ودپاریزن.
- → وئهو ههمی چێکرييان ل سهر خودانێ خوٚ دکهته شاهد کو وی بێ ئهمرييا خودايێ خوٚ کرييه.

ودا كو مه بهايئ خوّل نك خودي ههبت، وحهتا ئهم خوّ ثركرنا گونههي بدهينه پاش، دڤێت ئهم خوّل ڤان شوينوارێن كرێت يێن گونههي ئاگههدار بكهين:

ئيْك: گونەھ حالى مرۆڤ ومللەتان دگوھۆرت:

چهند مروّف ومللهت ههبووینه خودی ب نعمه تین خوّ قه نجی د گهل کربوویه، وحالی وان خوّش وبهرفره ه کربوویه، بهلی ده می وان ئه مری خودی شکاندی، و د فهرمانا وی نه هاتین، خودی حال ل وان گوهارت، ومهسه له ل بهر وان ده رنشیف کر، و ل شوینا وان

THE MAN DES

نعمه تن نه و تندا به لا وموصیبه ت ئینانه ریکا وان: : (کَمَتَرَکُواْ مِن جَنَّتِ وَعُیُونِ ﴿ وَرُرُوعٍ وَمَقَامِ کَرِیمٍ ﴿ وَرَفَعَ مَا مَا خَرِینَ ﴾ (الدخان: ٢٥-٢٨) وئه قه نمونه یا ئیک ژوان ملله تان بوو یین بی ئه مربیا خودی کری، کو ملله تی فیرعه ونی بوو، ئه و باغ وبیستانین وان ههین، وئه و نعمه تین ئه و تیدا، هه می چوون، خودی ژی ستاندن، وملله ته کی دی ل شوینا وان دانا.. وده می ئه و چووین نه عهرد ونه عه سمان ل سه روان ب خه م نه که فتن: ﴿ فَمَا بَکَتَ عَلَيْهِمُ السَّمَا مُ وَالْرَضُ وَمَا كَانُوا مَنْ الله عَلَيْمُ السَّمَا مُ وَالْرَضُ وَمَا كَانُوا مَنْ الله عَلَيْمُ الله الله وان دانا. و ده می الله عمر وان ب خه م نه که فتن: ﴿ فَمَا بَکَتَ عَلَيْمُ السَّمَا مُ وَالْاَرْضُ وَمَا كَانُوا وَلَا الله عَلَيْمُ الله عَلَيْمُ الله وان دانا.

روّرا لـمشكهرى موسلمانان (قـوبرس) سـتاندى، صـهحابييى پيٚغـهمبـهرى (ئـهبـوو دەردائى) كره گرى، هندهكان گوتى: ته خيّره ئـهڤروٚ تو دكـهيـه گرى، وئـهڤروٚ ئـهو روّره يا خودى ئيسلام تيّدا ب سهر ئيخستى؟ وى گوّت: مروّڤ چ دبى بهانه ل بهر خودى ئـهگـهر وان بى ئـهمرييا وى كر! يهعنى: ترسا ڤى صهحابى ئـهو بوو، روّره ك بيّت ئـهڤ ئوممـهتا خودى ب سهركهفتنى قهنجى د گهل كرى، وسهرى خهلكى ل بهر چهماندى، بى ئـهمرييا خودى بكهت، وئـهو خودى بكهت، و ب نك گونههى قـه بچت، قيّجا ئـهڤ بهايى وان ههى نهمينت، وئـهو د چاڤين خودى دا بكهڤن، وبى بها بمينن!

وکهس ژههوه بلا نهبیّژت: چاوا.. پانی ئهم دبینن کافر وخودان گونه منه شهرو لین بند بلندییی، وخودانیّن حهقییی ل نزمییان دبی دهستهه لاتن، ئه گهر ئه شاهه واقع ژی بت، هوین پی نه بینه خاپاندن، وبزانن کو خودی سوننه ته ک د به نییین خو دا هه یه دبیژنی: (ئستدراج).

پێغهمبهر -سلاف لێ بن- د گۆتنهکا خو دا بهحسێ ڨێ سوننهتا خودایی دکهت، وبهرسڤا وێ گرێکێ ددهت ئهوا د هزرا هندهک کهسان دا پهیدا دبت، دهمێ دبێژت: ﴿ إِذَا رَأَيْتَ الله يُعْطِي الْعَبْدَ مِنَ الدُّنْيَا عَلَى مَعَاصِيهِ مَا يُحِبُّ، فَإِنَّا هُوَ اسْتِدْرَاجٌ ﴾ یهعنی: ئهگهر ته دیت د سهر گونههکارییا عهبدی ڕا خودێ ژ دنیایێ وێ ددهتێ یا وی دڨێت، تو بزانه ئهو

THE MAN DES

(ئستدراجه) خودی د گهل دکهت. (۱۱) وئستدراج ئهوه تو تومکی بدانییه بهر نیپچیرا خو، نه دا قهنجییی لی بکهی وتیر بکهی، بهلکی دا تو وی زویتر بیخییه تهلهی، پاشی پیغهمبهری ئه نایه ته خواند: ﴿ فَلَمَاشُواْ مَاذُ حَرُوا بِهِ فَتَحَنّا عَلَیْهِمْ اَبُوبَ حَکُلِ شَوَی وی پیغهمبهری ئه نایه ته خواند: ﴿ فَلَمَاشُواْ مَاذُ حَرُوا بِهِ فَتَحَنّا عَلَیْهِمْ اَبُوبَ حَکُلِ شَوی وان کهمی الله نام الله نام می خودی مه ده رگههین ههر رزقه کی ههی ل سهر وان قه کرن، و ل شوینا نه خوشییی مه ژیارا وان خوش کر.. حه تا ده می ئه و هیپ وبه طران بووین ووان کهیف به وی قه نه و ب عه زابی گرتن، ئیدی ئه و شهر خیره کی بی هیقی بوون.

دو: گونهه ژیارا خودانی بهرتهنگ دکهت:

وهزر نه کهن کو مهخسه دا مه ب بهرته نگییا ژیاری ئه وه گونه هکار فه قیر دبت، یان بهریکا وی ژ مالی دنیایی قالا دبت.. نه! بهرته نگییه کا نه خوشتر ژ قی بو ژیاری ههیه، چهند مروّث ته دیتینه ژ لایی مالی قه د بی منه تن، به لی ده لیقه یه کا ب تنی ژی ئه و هه ست ب خوشییا دلی و فره هییا نه فسی ناکه ن، ئه و هه می مالی وان هه ی نه شیت رحه تییا نه فسی و ته ناهییا دلی بده تی، له و تو دبینی ئه م دخه مگین ن، دلین وان هه رده مهست ب خهریبیه کا کوژه ک دکه ن، راسته گونه ه بو ده لیقه یه کا کورت خوشی و له ززه ته کا به روه خت ل نک وان پهیدا دکه ت، به لی هه ر زوی ئه و خوشی ل به روان غه و اره دبت، و ئه و هه ست ب ته حلی و شه رمزارییا گونه هی دکه ن.. ئه قه ئه گه ر ئه و ژ وان نه بن یین گونه هی ئیک جار دل لی مراندی.

وبهسی گونههییه خرابی کو نهو دلتهنگییی د دلی خودانی دا پهیدا دکهت، ورهونهق وروزناهییا باوهرییی ژ سهر دیمی وی دبهت، لهو تو دبینی نهو د چاڤین چاکان دا دشکیت، ووی چو بها ل نک وان نامینت.

⁽١) ئەحمەد قىي حەدىسىي ژ عوقبەيىي كورى عامرى قەدگوھىيزت.

THE STATE OF THE S

همقالی پینهمبهری -سلاف لی بن- (ئهبوو دهرداء) دبیّرت: ئینک ژههوه بلا خو ژهندی بده ته پاش کو دلیّن خودان باوهران لهعنه تان ل وی ببارینن بیّی ئهو پی بحهسییّت، پاشی گوّت: وهوین دزانن ئهو ژچیه؟ ئهو ژهندییه دهمی مروّقه ک یی ب تنی بت بی ئهمرییا خودی دکهت، قیّجا خودی نه قیانا وی د ها قیّته دلیّن خودان باوهران بیّی ئهو پی بحهسییّت.

یهعنی: ئهو دی هند خو بینت عهبدین خودی یین چاک حهز ژ وی ناکهن، وئهو ل بهر وان یی رهشه.. بیمی وی -یان وان- تهفسیرهک بو ثنی نهثیانی ههبت!

وگاڤا ئەو - ژبەر گونەھا خۆ- گەھشتە قى حەددى، گەلـه ك كار وبارين وى يين دنيايى ژى دى تىك چن، وخودى سعوودى نادەتى، حوذەيفەيى كورى يەمانى دېيژت: ھەر مللەتەكى سڤكىيى ب حەقى خودى بكەت، خودى ئىككى وەسا دى ل سەر وان زال كەت كو سڤكىيى ب حەقى وان بكەت.

وههر ل سهر قی بناخهیی عومهری کوری عهبدلعهزیزی گزتنه کا خو ئاڤا دکهت، دهمی دبیّرت: ههر کهسی ژ ترسیّن خهلکی دا فهرمانا ب باشییی و پاشقهبرنا ژ خرابییی بهیّلت، خودی ههیبه تا گوهدارییی دی ژی ستینت، قیّجا عهیالی وی وئهو کهسیّن ل بن دهستی وی دی سقکییی ب فهرمانیّن وی کهن.

ووان ههردووان ئه شه (بناخهیه) ژ گۆتنه کا پیغه مههری خودی -سلاف لی بنوه رگرتییه ده می دبیژت: ﴿ لاَ یُصِیبُ عَبْدًا نَکْبَةٌ فَهَا فَوْقَهَا أَوْ دُونَهَا إِلاَّ بِذَنْبٍ، وَمَا یَعْفُو الله عَنْهُ
أَكْثُرُ ﴾ (۱) یه عنی: هه ر به لایه کا دئیته سه ری عه بدی، یا بچویک بت یان یا مه زن بت،
ژ به رگونه هه ک ژ گونه هین وییه، وچه ند گونه هه نه خودی مروقی پی ناگرت ژی!
وخودانین دلین زیندی ژ مروقین خودی ئه ش چه نده باش دزانی، له و ئیکی وه کی

⁽١) ترمذی ڤنی حهدیسنی ژ ئهبوو مووساینی ئهشعهری ڤهدگوهێزت.

سوفیانی ثهوری دگوّت: ژ ئهخلاقی ژنکا خوّ، ودهوارا خوّ، ومشکی مالا خوّ، ئهز گونهها خوّ دزانم!

گاڤا ته دیت تبیعه تی ژنکا ته د گهل ته نهخوّش بوو، یان تورمبیّلا ته خوّ نهقوّله کر، یان مشکه ک کهفته مالا ته.. ئیمامی زاهد سوفیانی ثهوری دبیّژته ته: بهری ههر تشته کی بهری خوّ بده کاری خوّ، دیاره ته گونه ها کری، فیّجا خودی فیایه ب فی نهخوّشییی ته جزا بده تا!

سى: گونەھ دوژمناتىيى يەپدا دكەت:

بهلن گرفتارییا مه ئهوه ژیانا (ماددی) گهلهک جاران چاڤین مه ژ ڤان ئهگهریّن ڤهشارتی د پشت کاران را دگرت، وناهیّلت ئهم وان ببینن.

چار: گونەھ ناھىلت مرۇڤ خۆشىيىڭ ژ عىبادەتى بىينت:

چ ئەو وى ئىكجار ژ كرنا عيبادەتى بدەتە پاش، يان نەھىلت ئەو تام بكەتە شرينىيا عيبادەتى، گاۋا تە دىت لەشى تە ژ كرنا عيبادەتەكى فەرض يان حەتا يى سوننەت گران

CAR MARKET DES

TRUE, TRANSPORT

دبت، یان تو ین عیباده ته کی دکه ی به لن تو چو تامنی ژی وه رناگری، تو بزانه ئه و ژبی ئیفله حییا گونه هه کا ته یه .. جاره کن له شن سوفیانی ثه وری چار هه یقان ژرابوونا ل شه قن بو کرنا عیباده تی گران بوو، وی گۆت: ئه زدانم ئه و ژبه رکیژگونه ها من بوو.

وسالهک د سهر مهکحولی را بۆری بنی ئه و جارهکا ب تنی ژی ژ ترسین خودی دا بکهته گری، وی گوت: ئه قه ژ به رهندی بو و جارهکی من زه لامهک دیت ژ ترسین خودی دا دکره گری، من گوت: ئه قه بو ریمه تی یی قی کاری دکه ت.

وموحهممه دی کوری سیرینی جاره کی سهرا دهینه کی که فته سجنی، وی گوّت: ئه قه و موحهممه دی بوو به ری چل سالان من تان ب مفلسییی دا مروّقه کی فه قیر.

د ئیک ژ سهرهاتییین ئسرائیلییان دا هاتییه دبیژن: زهلامه کی گوّت: چهند ئه زبی ئهمرییا خودی دکهم، وئه و من عقووبه ناده ت، ئینا دهنگه که هاتی: چهند ئه زته عقووبه ددهم و تو پی ناحه سیییی!!

بهلی د ناف عقووبهیین خودی دا بو مروقان هنده ک عقووبه هه نه خودان پی ناحهسیییت یان خو لی ناگههدار ناکهت، ژوان ئهوه مروق چو خوشی و تامی ژکرنا عیباده تی نه بینت، ودلی خو ب هندی خوش بکهت کو ئهو یی عیباده تی دکه ت، چاقین وی هشک ببن وروندکان ژترسا خودی دا نه بارینن، ودلی وی ره وی ببت وئیدی وه عظ وگوتنین نازک کاری لی نه کهن. ئه قه ژعقوبهیین خودی یین قه شارتینه بو گونه هکاران، له و ئیک ژوان دو عایین بو مه هاتینه قه گوهاستن (یین مه شوور) ئه قه یه یا ره ببی ئه زخو ب ته د پاریزم ژچاقین روندکان نه بارینن، و ژدلی خوشووع تیدا نه بت.

پينج: گونهه ب گونههی قه دئیت:

سههلی کوری عاصمی دبیّرت: عقووبهیا گونههی گونههه.. یهعنی: ئهگهر مروّقی گونهههک کر، هندهک جاران عقووبهیا وی ئهوه خودی بهری وی دده ته گونهههکا دی! وهکی زنجیری، گاڤا ته دهستی خوّهاڤیّته خهلهکهکی خهلهکا دی دی د دویڤ دا ئیّت.

قيّجا هشياري خوّ به!

گونهه دبته ئهگهرا هندی کو خودی رویی خو ژ مروقی وهرگیرت، وههر جارهکا خودی مروق هیلا ب هیقییا وی ونهفسا وی قه، ئهو نهشیت خو بهرانبهر شهیطانی خو بگرت، زانایی ناقدار (ئبن قهییم) دبیرت: ئهز ب خودی کهمه دوژمن هیرشهکی نائینته سهر ته، حهتا پشتهقان بهری خو ژ ته وهرنهگیرت، قیجا تو هزر نهکه شهیطان ب سهرکهفت، بهلی ملیاکهتی پاریزقان تو هیلایه ب تنی.

شەش: بىڭ ئىفلەحىيا گونەھكارى ھەمى چىكرىيان قەدگرت:

زهلامه کی ل نک ئهبوو هوره یره ی گؤت: مرؤ ڤێ زوّردار ههما زوّردارییێ ل خوّ ب تنێ دکهت، ئهبوو هـورهیـره ی گـوّتێ: تو درهوان دکـه ی! ئهز ب وی کهمه یێ نه فسا من د دهستان دا طهیر د هیّلیّن خوّ دا ژ بهر زولما زالمی دمرت.

وئەنەسى كورى مالكى ژى دگۆت: بزنمشك د كونا خۆ ۋە ژ لەغەرى ژ بەر زولما مرۆۋان دمرت.

و ژ گۆتنا قان هەردو صەحابىيان ئاشكەرا دېت كو بى ئىفلەحىيا گونەھى ناگەھتە گونەھكارى ب تنى، بەلكى ئەو خۆ دگەھتە حەيوانى بى ئەزمان ژى..

بۆچى؟

- چونکی گونهها گونههکاری گهلهک جاران دبته ئهگهرا هندی خودی دهرگههیّن رهحما خوّ ل بهر خهلکی بگرت، ونه ژ عهردی ونه ژ عهسمانی رزقی نهدهت، تشتی دبته ئهگهرا هندی کو خوّ حهیوانی کیڤی ژ برسان دا بمرت.

ئیشه کا قه گر دی ئیته کهسه کی ل باژیره کی، دی بینی خهلکی باژیری هه می دی که قنه ترسه کا مهزن کو نهخوشییا وی ئیشی بگه هته وان ژی، له و دی بینی ئه و خو ژ وی مروقی وجهی وی دده نه پاش، و پاریزه کا د ژوار ژ وی تشتی دکه ن یک ئیش پی قه دئیت،

بهلی ئه و قهت ژبی ئیفلهحییا گونههکاری ناترسن، ده می د ناق وان دا پهیدا دبت، وئه و ههمی دلی خوّ ب هندی خوّش دکهن کو ئه قه تشته که تابعی وییه، وههما ئه و خرابییی ل خوّ دکهت، ومادهم هوّسایه هه وجه ناکهت ئهم خوّ ژوی بپاریزین.. ههر وه کی گونه هه نشه کا قهگره.

پیّغهمبهر -سلاف لیّ بن- د گوتنه کا خو دا به حسی گونه ها هیّلانا نقیّرا ب جماعه ت دکه ت، کو مخابن ل نک گهله ک ژ مه ئه فروّکه هه ما ئه و هه ر نه گونه هه، دبیّرت: دلی من دچتی ئه ز فه رمانی بکه م دار بیّنه کوّمکرن، پاشی فه رمانی ب نقیّری بکه م کو بانگ بو بیته دان، پاشی فه رمانی ل زه لامه کی بکه م کو نقیّری ل به را خهلکی بکه ت، پاشی ئه زبیم به ری خوّ بده مه وان زه لامان یین نه هاتینه نقیّری. ومالیّن وان ب سه ر وان دا بسوّره (۱۱).

بۆچى؟

- چونکی ئیشهکا قهگر ل نک وان ههیه ئهگهر کونتروّل ل سهر نهئیتهکرن خهطهرا وی دی گههته خهلکی ههمییی، وبی ئیفلهحییا وی خوّ دی ب سهر حهیوانهتین بی ئهزمان ژی دا ئیّت.

حهفت: گونهه دلی دمرینت:

موحهممه دی کوری واسعی دگوت: گونه ها ل سه ر گونه هی دلی دمرینت. یه عنی: ئه گه ر گونه ه بو مروقه کی بوو تبیعه ت، دلی وی دی مرت، وسه عیدی کوری موسه ییبی ژی ده می گوتنا عهبدلمه لکی کوری مهروانی گه هشتییی، ده می گوتی: ئه زیبی وه لی هاتیم ئیدی که یفا من ب وی باشییی نائیت یا ئه زدکه م، وئه زل سه روی گونه هی ژی ب خه م ناکه قم یا ئه زدکه م. سه عیدی گوت: قی گافی دلی وی مر.

⁽١) بوخارى ڤێ حەدىسىێ ژ ئبن عەبباسى ڤەدگوھێزت.

ومرنا دلی هندهک نیشان بو ههنه، ژ وان:

- → کهیفا مروّث ب کرنا گونههان دئیّت، لهو دیّ بینی نهو گونههیّن خوّ ئاشکهرا دکهت، وئهگهر کهس وی نهبینت ژی پشتی هنگی نهو وان بهلاث دکهت.
- → ثیانا گونههکاران د دلی وی دا پهیدا دبت، ودهمی نهو وان دبینت دیّمی وی گهش دبت، ودلی وی خوّش دبت.
- → گاڤا ئەو مرۆڤێن خێرخواز وعیبادەتكەر دبینت بۆ وى نەخۆش دبت، چونكى وى كەيف ب وان نائێت، وئەو حەز ژ وان ناكەت.
- → ئەو گونەھى ل دويڤ گونەھى دكەت، وقەت جارەكى ژ كارى خۆ پەشىيمان نابت، وھزرا تۆبەكرنى ناكەت.
- → ئەگەر باشىيەك يان عيبادەتەك ژ دەستى وى چوو، وئەو ڤێڕا نـەگـەھـشت ئەو ب خەم ناكەڤت، و ل بەر وى ئەوە ھەر وەكى چو چى نەبووى.
- → دەمـــن كــارەكــن كريّت، يان گونهههك ل نـک وى دئيّتهكرن، ئهو مويهكى ژ خۆ شاش ناكهت، نه ب دەست ودەڤى ئهو وى كـارى دگــوهـــۆرت، ونــه ب دلـى ئهو ژي عيّجز دبت.

ههشت: هندهك گونهه هندهك عيبادهتان پويچ دكهن:

د ناڤ گونههان دا هنده ک گونه هه نه ده می تیکه لی عیباده ته کی دبن، چو خیری تی ناهیّلن، پینغه مبه ری -سلاڤ لی بن- دبیّرْت: ﴿ رُبَّ صَائِمٍ لَیْسَ لَهُ مِنْ صِیَامِهِ إِلَّا الجُوعُ، وَرُبَّ قَائِم لَیْسَ لَهُ مِنْ قِیَامِهِ إِلَّا السَّهَرُ ﴾ (۱۱) یه عنی: دبت رق ژیگره ک هه بت بارا وی ژروژییا وی

⁽۱) ئبن ماجه ڤێ حەدىسىێ ژ ئەبوو ھورەيرەى ڤەدگوھێزت.

ب تنی برس بت، ودبت ئیکی ب شه ف بو کرنا عیباده تی رابت وبارا وی ژ رابوونا وی ب تنی نهنشستن بت.

روزژیگرتن، ورابوونا ب شهقی بو کرنا عیباده تی، دو ژوان کارین باشن یین بهری خودانی خو دده نه به حه شتی، ووی ل نک خودی ب بها دئیخن، به لی هنده ک گونه هوه وه کی: غهیبه تی وریمه تییی هه نه، ده می تیکه لی قان کارین باش دبن، وان پویچ دکه ن وچو خیری تی ناهیلن.

ڤێجا بزانن گونهه چهند زياني دگههيننه خوداني خوّ.

نههـ: گونههـ ريْكا هيلاكيْيه:

دەمێ مرۆڤ سەرهاتييێن مللەتێن بۆرين د قورئانێ دا دخوينت، بۆ وى ئاشكەرا دبت كو هەر گونەهەكا هەى ميراتێ مللەتەكى ژ مللەتێن بۆرينه، يێن كو خودێ ئەو ژ بەر وێ گونەهێ برينه هيلاكێ، وشەرمزارييا دنيايێ وئاخرەتێ ئينايه رێكا وان.. سەرهاتييا مللەتێ نووحى وعاد وثەموود وقەومێ لووطى وشوعەيبى وفيرعەونى بخوينن، دێ بينن -ژ بلى كوفرا وان ب تەوحيدێ- هەر ئێك ژ وان رەنگەكێ گونەهێ دكر، ئەو پێ هاتنه گرتن وتێبرن، ڤێجا ئەو كەسێ وەكى وان وێ گونەهێ بكەت، ئەو يێ رێكا وان بۆ خۆ هل دبژێرت، ڤێجا بلا حێبەتى نەبت ئەگەر ئەو ژى وەكى وان هاتە تێبرن.

وتێبرنا مروٚڤی ئهو ئارمانجه یا شهیطانی ههر ژ روٚژا ئێکێ یا بابێ مه تێدا بوویه مروٚڤهکێ خودان رح دانایه بهر سنگێ خوٚ، ڤێجا ئهگهر ته بڤێت کهیفا دوژمنێ خوٚ ب خوٚ بینی، وئارمانجا وی بوٚ ب جه بینی، تو ویا ته دڤێت! بهلێ دویماهییێ ژ خوٚ پێڨهتر لوٚمێ ل کهسێ نهکه.

ده هـ: گونه هکار شهر شهر کیشته دویم هییا خراب:

ودویماهییا خراب ئهوه مروّق ل بهر مرنی بی ئهمرییا خودی هلبژیرت، و ل سهر کوفری یان گونههی بچت، قیّجا بگههته رویرهشی وشهرمزارییا ئهبهدی، و ب سهربوّر

THE STATE OF THE S

هاتییه زانین کو ئهو کهسیّن ژینا خو ههمی یان پتر ب کرنا گونههی وبی ئهمرییا خودی قه بوّراندی، دهمی کهفتینه بهر مرنی ئهزمانی وان ب حهقییی نهگهریایه، ووان گوّتنه کا وهسا گوّتییه کو هیّقیّنی وان یی پیس پی ئاشکهرا ببت، یان ژی ب مرنه کا وهسا کریّت چووینه کو نیّزیکترین کهس بوّ وان نهفره تی ژی بکهن.

وههوجهی هندی ناکهت ئهم نموونهیان ل سهر قی چهندی قهگوهیزین، چونکی ههر ئیک ژ مه ئهگهر هزرا خو د ژیانا خو دا بکهت، پتر ژ نموونهیهکی دی ئیته بیری.. خودی دویماهییا باش ب رزقی مه بکهت.

و ل دويماهييا ڤي ناڤبري دي بيَّژين:

ریّکا چوونا بهر ب خودی قه ب هیّلانا گونههی دهست پی دکهت، وئهگهر ته بقیّت روّژا قیامهتی بهایی ته ل نک خودی یی گران بت، ئه قروّ بهری سوباهی، ونوکه بهری گاقهکا دی ژ دل توّبه بکه، و ل سهر کاری خوّ ییّ بوّری پهشیّمان ببه.

دا ته بهایی خول نک خودی هدبت

شوکرا وان ههمی نعمهتان بکه ییّن خودیّ داینه ته

چونکی خودی خودانی نعمه تان ب ئاشکه رایی دبیز ته ته: ئه گهر تو شوکرا نعمه تین من بکهی، ئهز دی وان ل ته زیده کهم، وئه گهر تو کوفری پی بکهی عه زابا من یا دژواره: ﴿ لَهِن شَکَرَتُمْ لَا زَیدَ نَکُمْ وَلَهِن کَمْ اَنْ عَمَه تان مَوْقی بستینت. بهری خو بده نی، چهند ویشکه ک ژ عه زابا وی ئه وه وان نعمه تان ژ مروقی بستینت. به ری خو بده نی، چهند که سه هه بووینه خودی نعمه ت د گهل کربوو، به لی وان خو ژی بی ئاگه ه کر، بیرا خو لی نه ئینا قه، وشوکرا خودی سه را وان نه کر، ئینا خودی حال لی وه رگیرا، وئه و ژ نعمه تین خو زربار کرن، وبه ختره شی ئینا ریکا وان، فیجا ئه گهر ته بفیت قه نجییا خودی ل سه ر ته یا به رده و مهده م شوکرا وی بکه، و بزانه هه ر نعمه ته کی شوکرا خو هه یه.

و ل ڤێرێ مه دڤێت ئهم بيرا ته ل هندهک ژوان نعمهتان بينينهڤه يێن خودێ د گهل ته کرين، دا چاڤێن خو لێ ڤهکهی، وڕێکا شوکرا وان ژی نیشا ته بدهین، دا لێ بچی، خودێ هاریکارێ مه ههمییان بت ل سهر شوکرا نعمهتێ..

ئيْك: نعمهتا مالى:

ئەو مالى خودى ددەتە مرۆڤى -ئەگەر مرۆڤى ب دورستى ب كارئينا- نعمەتەكا مەزنە؛ چونكى خودان دشيّت بەحەشتى بۆخۆپى بكرت، خودى دبيّرْت: ﴿ إِنَّ ٱللَّهُ ٱلشَّرَىٰ مِرْنَهُ؛ چونكى خودان دشيّت بەحەشتى بۆخۆپى بكرت، خودى دبيّرْت: ﴿ إِنَّ ٱللَّهُ ٱلشَّرَىٰ مِرْبُ ٱللَّهُ اللَّهُ الل

وئهگەر ھەوە نموونەيى زەنگىنەكى بەحەشت ب مالى خۆ كړى دقىيّت، ئەقە بۆ ھەوە نموونە:

ل دەمەكى موسلمان د تەنگاڤىيەكا مەزن دا دبۆرىن، وپێغەمبەرى -سلاڤ لى بن- ھەوجەيى ب ھندى ھەبوو لەشكەرەكى ئامادە بكەت، وبهنێرتە شەرى، وڤى كارى مالەكى زێدە پى دڤيا، ونە وى ونە خزينەيا دەولەتى ھند مال تێدا نەبوو، ئىنا وى گۆت: مَنْ جَهَّزَ جَيْشَ الْعُسْرَةِ فَلَهُ الْجَنَةُ (١) يەعنى: ھەچىيى لەشكەرى تەنگاڤىيى ئامادە بكەت، بەحەشت بۆ ويبە.. عوثمانى ئێك ژ دەولەمەندىن صەحابىيان بوو، يێن نوكە دبێژنى: ملياردىر، ھاتە پێش وگۆت: ئەز دى وە كەم..

وجاره کا دی ئاف ل مهدینی کیم بوو، وخهلکی پیتقی ب کوّلانا بیره کی هه بوو، به لی فی کوّلانی خهرجییه کی زیده پی دفیا، پینه مه به رو، به لی بن - گوّت: ﴿ مَنْ حَفَرَ بِنْرَ رُومَةَ فَلَهُ الْجَنَّةُ ﴾ (۲۱) یه عنی: هه چییی بیرا روّمه بکوّلت به حه شت بوّ وییه، وعوثمان جاره کا دی هاته پیش وگوّت: ئه زدی وی کوّلم..

وهۆسا عوثمانى دو جاران ب مالى خۆ بەحەشت بۆ خۆ كرى.

وگوهدارييا ڤێ دەرسێ بكەن ژ پێغەمبەرى -سلاڤ لێ بن-:

عائیشا دبیّرت: جاره کنی مه پهزه ک قه کوشت، ومه ئهو ههمی کره خیر چهنگ تی نهبت، مه ئهو بو خو هیّلا، لهو من گوته پیغهمبهری -سلاف لی بن-: ژبلی چهنگی چو

⁽١) بوخارى ڤنى حەدىسىنى ڤەدگوھينزت.

⁽۲) دارەقوطنى قى حەدىسى قەدگوھىزت.

THE STATE OF THE S

بق مه نهما، وی گوته من: ههمی ما بهس چهنگ نهما.. مهعنا پیغهمبهری -سلاف لی بن- قیا هزرا عائیشایی -ویا مه ژی د ریکا وی را- د مهسهلا مالی دا دورست بکهت، ئه مالی تو د ریکا خودی دا خهرج دکهی، ئه و بق ته دمینت چونکی تو وی بهری خو دهنیری، وئه و مالی تو بو خو هل دگری، ئه وه یی دچت و چو ژی نامینت، وئه و مروقی حه ژیکرنا وی بو مالی دگهه وی دهره جی کو ئه و دهستی خو ژ کرنا قه نجییی بگرت، هنگی مالی وی بو وی دبته به لا و موصیبه ت.

دو: نعمهتا عهيالي:

وه کی مالی، عهیال ژی نعمه ته کا مه زنه خودی دده ته مروّقی، ئه گهر هات و مروّقی ئه و به دورستی پهروه رده کرن، و به ری و ان دا حه قییی، و بهایی قی نعمه تی ل ئاخره تی بو خود انی ئاشکه را دبت، ئه بوو هوره یره دبیّرت: پیغه مبه ر -سلاف لی بن- دبیّرت: ﴿ إِنَّ الرَّجُلَ لَتُرْفَعُ دَرَجَتُهُ فِي الجَنَّةِ فَیَقُولُ: أَنَّی هَذَا؟ فَیُقَالُ: بِاسْتِغْفَارِ وَلَدِكَ لَكَ ﴾ (۱) یه عنی: ده ره جا زه لامی د به حه شتی دا بلند دبت، ئه و دبیّرت: ئه قه بو من ب چ قه هات؟ دی بو ئیته گوتن: ب ئستغفارا عهیالی ته بو ته.

مهعنا: مروّقه کن خودان باوهر دی مرت، به لن به رده وام ره صیدی حیسابا وی د به نکا خیران دا د زیده بوونی دایه، وده ره جین وی روّژ بو روّژی بلند دبن، بوچی؟ دبیّژنی: چونکی عهیالی ته یی خیران دکهن، وهه رخیره کا ئه و بکهن، ئه و بو ته ژی حسیب دبت.

بهلن هشیار بی، ههمی عهیال ههمی گافان نعمه تنین، هنده ک جاران، هنده ک عهیال بو خودانی دبنه بهلا وموصیبه ت، پیغهمبه ر-سلاف لی بن- د گوتنه کا خو دا به حسی چار خرابییان دکه ت کو ب ریکا عهیالی ل نک مروّقی پهیدا دبن، دهمی دبیّرت:

⁽۱) ئبن ماجه ڤێ حەدىسىێ ژ ئەبوو ھورەيرەى ڤەدگوھێزت.

THE STATE OF THE S

﴿ إِنَّ الْوَلَدَ مَبْخَلَةٌ مَجْبَنَةٌ مَجْهَلَةٌ مَخْزَنَةٌ ﴾(١) يهعنى: عهيال وه ل مروّقى دكهن مروّڤ يني بهخيـل بت، ويني ترسنوّک بت، ويني نهزان بت، ويني ب خهم بت.

چاوا؟

ئهگهر ته عهیال ههبت تو گهلهک خیران ناکهی، دی بیزی: عهیالی من فهرترن، وتو حهقییی نابیزی وقهستا جیهادی ناکهی، دی بیزی: عهیالی من دی مینته بی خودان، وتو ب کومکرنا رزقی وان قه دی موژیل بی، لهو تو ناگههی بو خو ل زانینی بگهرییی، قیجا دی مینی نهزان، وئهگهر نهخوشییهک گههشته ئیک ژوان دی ب خهم که قی..

ئەقە ئەگەر عەيالى تە يى باش بت، ژخۆ ئەگەر خودى تو ب عەيالـەكى خراب موبتەلا كرى، موصيبەتا تە ھىنشتا دى يا مەزنتر بت.

وئهگهر ته ئهخلاقه کی باش وعهمه له کی چاک نیشا عهیالی خو دا، وبو وان هیلا، تو رزقی وان نه ترسه، گافا ئه بوو جهعفه ری عه بباسی بوویه خهلیفه، موقاتلی کوپی سوله یمانی چو نک، وی گوتی: شیره ته کی ل من بکه، وی گوت: ب تشته کی من دیتی یان ب تشته کی من گوه لی بووی؟ ئه بوو جهعفه ری گوتی: ب یی ته دیتی.. وی گوت: گافا عومه ری کوپی عه بدلعه زیزی مری وی یازده کوپر هه بوون و میراتی وی هه ژده دینار بوون، پینج دینار ل کفنی وی چوون، وچار دینار ل قه بری وی چوون، ونه هدینار ل سه بازده کوپین وی هاتنه لیک شه کوپی عه بدلمه لکی یازده کوپر هه بوون، هه بازده کوپر هاتنه لیک شه کوپین وی هاتنه لیک شهری وی چوه کوپی عه بدلمه لکی یازده کوپر هه بوون، هه بازده کوپر هه بوون، هه بازده کوپرین وی هاتنه لیک شهرار دینار (یه عنی: ملیوون) گه هشتنی.. ئه ی ئه میرلموئمنین! ب خودی پروژه کی من دیت کوپه کی عومه ری سه ده سب بو جیها دی کرنه خیر، وهه روی به خودی من کوپه کی هشامی دیت ل بازاری ده ستی خو ل به ر خه لکی شه گر تبوو!

ئەقە وەعظى موقاتلى بوو ل خەلىفى عەبباسى.. و ل مە ژى، قىنجا دەرسى بۆ خۆ ژى وەربگرن!

⁽١) ئبن ماجه ڤێ حەدىسىێ ژ ئەبوو ھورەيرەي ڤەدگوھێزت.

سىر: نعمهتا ژنكا چاك:

ژنا چاک ئهوا هاریکارییا زهلامی خوّل سهر باشییی دکهت، وبهری وی ژحهرامی وهردگیّرت، ودلی وی خوّش دکهت، چیّترین نعمه ته ژنعمه تین خودی د گهل مروّقی دکهت، وه کی د حهدیسه کا پینه مبهری دا -سلاف لیّ بن- هاتی: ﴿ خَیْرُ مَتَاعِ الدُّنْیَا الْمُرْأَةُ الصَّالِحَةُ ﴾(۱).

و د (ئەتەرەكى) دا ژ عەبدللاھى كورى ئەبوو لەيلايى دئىت قەگوھاستن، دېنىژت: پىغەمبەرى خودى داوود دېنىژت: تو بزانە ھندى ژنا چاكە د جوانىيا خۆ دا بى زەلامى خۆ وەكى وى مەلكىيە يى تاجەكا زىرى ل سەر سەرى ھەى، وژنا خراب بۆ زەلامى خۆ وەكى بارەكى گرانە ل سەر پشتا پىرەمىرى.

وکانی چاوا ژن دبته باشترین نعمهت خودی د دنیایی دا د گهل مروّقی دکهت، ئهگهر ئهو ئهو به به به باری زهلامی خو دده ته کاری بهحهشتی، و پشکدارییا وی د هلگرتنا باری ژبانی دا دکهت، وهسا ئهو دبته خرابترین بهلا وموصیبهت بو مروّقی د دنیایی دا ئهگهر ئهو بهری زهلامی خو بده ته خرابی وگونههی.

قیّجا ئهگهر تو ئهو بی یی خودی نعمه ب بنه کا چاک د گهل به کری، شوکرا خودایی خو ژ بیر نهکه، وبهایی وی نعمه بی ژی کیم نهکه، مافی وی وه کی خودی وییخه مبهری وی گوتی بپاریزه، و ل کیماسی و ته خسیرییا وی ببوره، وباش بزانه تو ب خو ژی یی بی کیماسی و ته خسیری نینی.

چار: نعمهتا ئەزمانى:

بنی تو زهحمه تی ببینی، یان ههست ب وهستیانی بکهی، تو دشنی ب ئهزمانی خو -ئه پارچه یا بچویکا له شی خو- به حه شتی ب دهست خو قه بینی، ب تنی ئهگهر ته ئهو

(١) ئەحمەد قى حەدىسى ژ عەبدللاھى كورى عەمرى قەدگوھىزت.

THE STATE OF THE S

د رِيْكَا خوديّ دا ب كار ئينا، پيغهمبهر -سلاڤ ليّ بن- دبيّژت: ﴿ مَنْ قَـالَ: لاَ إِلَـهَ إِلاَّ الله صَادِقًا بِهَا دَخَلَ الجَنَّةَ ﴾ (١) ههچيييّ بيّژت: (لا إلله إلا الله) وييّ راستگوّ بت پيّ ديّ چته بهحهشتيّ.

وزکری خودی کو باشترین عیباده ته ب ئهزمانی دئیته کرن، وفهرمانا ب باشییی و پاشقه برنا ژ خرابییی کو کلیلا رزگارییا مروّث وملله تانه ب ئهزمانی دئیته کرن..

ئەزمان، ئەگەر وەكى يى موخەللدى كورى حوسەينى بت، خودانى خۆل دنيايى وئاخرەتى سەرفەراز دكەت، موخەللد دېيىرت: ئەقە پىنجى سالە مىن گۆتنەكا وەسا نەگۆتىيە ئەز لىبۆرىنى ژى بخوازم!

بهلتی دقینت ژبیر نهکهین کو ههر ئه ثنه نهزمانهیه بهری خودانی خو دده ته ئاگری ژی، وهکی د حهدیسی دا هاتی: ﴿ هَلْ یَکُبُّ النَّاسَ فِی النَّارِ عَلَی وُجُوهِهِمْ، أَوْ قَـالَ: عَـلَی مَنَاخِرِهِمْ، إِلاَّ حَصَائِدُ أَلْسِنَتِهِمْ ﴾ (٢) ئهری ما تشته که ههیه مروّقی سهر وسهر، یان دفن ودفن بها قیته د ئاگری دا ژبلی بهرهه می ئه زمانی وان؟!

ئهگهر ئهزمانی ته حهقی بهلاف کر، حهمدا خودی بکه، وئهگهر ته دیت ئهو ژ دهست ته دهرکهفت، وخوّل ته نهگرت، هشیار به، چونکی (مروّف گوّتنه کی دبیّرْت وچو هزری بوّ ناکهت، ئهو حهفتی پائیزان د ئاگری دا دی ئیّته هافیّتن سهرا وی گوّتنی وهکی پیخهمبهر -سلاف لی بن- دبیّرْت (۳). وهرز نهکهن ئهو حهفتی سالان دی مینته د جههنه می دا، نه.. گافا ئهو د جههنه می دا دئیته بهردان، حهفتی سال پیّقه دچن حهتا ئهو دگهه ته وی جهی یی ئهو بو دئیّته هافیّتن، وه کی دی چهند سالان ئهو دی مینته لو ویری؟ به س خودی دزانت!!

⁽١) ئەحمەد قى حەدىسىن ژ ئەبوو مووسايى قەدگوھىزت.

⁽٢) ئەحمەد وئبن ماجە وترمذى ۋى حەدىسىي ژ موعاذى ۋەدگوھێزن.

⁽٣) ترمذی وئبن ماجه ڤێ حهديسێ ژ ئهبوو هورهيرهي ڤهدگوهێزن.

ئەگەر تو بزانى نقيسەرەكى ل نىك تە ھەى ئاخفتنا تە دىقيست، دا بىق مەزن وكارېدەستەكى دنيايى بېەت، تو بىرى تو دى گۆتنىن زىدە ويىن سەقەت بىرى؟

ههر گۆتنهكا تو بيرى ملياكهتهك ههيه وي دنڤيست وبو خودايي ته دبهت، ڤيجا بهري خو بدي كير دهفتهري دي بو خودي هنيري.. حهسهني بهصرى دبيرت: دانه نڤيسينا خيري چيتره رث بي دهنگييي، وبي دهنگي چيتره رث دانه نهڤيسينا خرابييي!

پینج: نعمهتا چاڤی:

چاف ژی نعمه ته کا مه زنه خودی دایه ته، شوکرا وی سه را بکه، و بزانه کو وی ئه و نعمه ت د گهل هه می که سان نه کرییه، و شوکرا قی نعمه تی نه وه تو چاقی خو د وی تشتی دا ب کار نه ئینی یی خودی نه قیای تو به ری خو بده یی، و چاف - وه کی قان هه می نعمه تین بورین - خودان دشیت به حه شتی پی ب ده ست خو بیخت، پیغه مبه ر - سلاف لی بن - دبیژت: ﴿ عیْنَانِ لاَ مَسَّهُ النَّارُ: عَیْنٌ بَکَتْ مِنْ خَشْیَةِ الله، وَعَیْنٌ بَاتَتْ تَحُرسُ فِی سَبِیلِ الله ﴾ (۱) یه عنی: دو چاقان ئاگر قی ناکه قت: ئه و چاقی ژ ترسا خودی دا کرییه گری، و ئه و چاقی د ریکا خودی دا مایه هشیار زیره قانییی دکه ت.

وههر ب قی چاقی تو دشینی رهحما خودی ب دهست خو قه بینی، حهدیسه کا ضهعیف - ژ لایی سه نه دی قه- ژ پیغه مبه ری - سلاف لی بن- دئیته قه گوهاستن تیدا هاتییه: ﴿ نُهُ گهر زه لامی به ری خو دا ژنکا خو ووی به ری خو دا وی، خودی ب رهحم قه دی به ری خو ده ته وان، و نُه گهر دهستی وی گرت، گونه هین وان ژ ناف تبلین وان دی و دریین ﴾.

قیّجا هشیاری چاقیّ خو به، ئبن قهییم دبیّرت: ((بهریّخوّدان وهکی دندکیّیه دهمیّ ل عهردی دئیّته هاقیّتن، ئهگهر مروّف لیّ نهزقری وهیّلا دی هشک بت، وئهگهر لیّ زقری وئاقدا، دی شین بت، دیتن ژی یا وهسایه ئهگهر ئیّک ب دویڤ ئیّکیّ دا هات)).

⁽١) ئەحمەد وئبن ماجە وترمذى ڤێ حەدىسێ ژ موعاذى ڤەدگوھێزن.

شەش: نەمەتا دەمى:

پێغهمبهر -سلاڤ لێ بن- دبێژت: ﴿ نِعْمَتَانِ مَعْبُونٌ فِيهِمَا كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ: الصِّحَّةُ وَالْفَرَاغُ﴾ (١) يهعنى: ژناڤ مروٚڤان كێم كهس ههنه مفايى بوٚ خوٚ ژساخلهمى وبهطالييا خوٚ دبينن، بارا پتر ژوان دهمێ خوٚ وساخلهمييا خوٚ دجهێ وان يێ دورست دا ب كار نائينن، لهو مهتهلا وان وهكى مهتهلا وى كهسييه يێ پهرتالێ خوٚ ب بهايهكێ كێم دفروٚشت، يان پارهيهكێ زێده ددهته تشتهكێ بێ بها.

دهم نعمه ته کا مه زنه خودی د گهل ته کری، دقیّت تو شوکرا وی سه را بکهی، وشوکرا وی ئه وه تو وی د کاری باش دا ببه یه سه ری، و ژ وان که سیّن ته نبه ل نه بی ییّن ده می خوّ دکوژن، و ب وی کاری قه دبوّرینن یی نه چو خیّرا دینی وان نه دنیایا وان تیّدا نه.. و نهگه ر ته بقیّت هنده ک نموونه ییّن عنتیکه ل سه ر نستغلالا ده می ژ لایی پیشیییین مه قه ببینی، گوهدارییا قان کورته ریّزان بکه:

ئیمامی مهزن حهممادی کوری سهلهمهی، عهبدررهحمانی کوری مههدی بهحسی وی دکهت ودبیّرت: ئهگهر گوتبانی: سوباهی تو دی مری، ئهو نهدشیا تشته کی ل کاری خو زیده بکهت! ژ بهر قی چهندی خهلاتی وی ئهو بوو ئهو د نقیّری دا مر.

◄ عوبه یدی کوری یه عیشی کو سهیدایی بوخاری وموسلمییه، دبیّژت: سیه سالان من خوارن ب دهستی خو نهخوار، خویشکا من پاری دکرنه د ده ثقی من حهدیس ب دهستی خو دنقیسین.

⁽١) ئەحمەد قى حەدىسىي ژ ئېن عەبباسى قەدگوھىزت.

THE MAN STATE OF THE STATE OF T

→ یهحیایی کوری مهعینی دبیّرت: هزار هزار حهدیس (یهعنی: ملیوون) من ب دهستی خوّ نقیسینه. لهو ئیمام ئهحمهدی دگوّت: ههر حهدیسهکا یهحیا نهزانت ئهو نه حهدیسه.

→ ئەبوو بەرەكات ئبن تەيمىه (باپيرى ئبن تەيمىه يى ناڤدار) دەمى دچوو دەستاڤى، كتێبەك ددا ھەڤالەكى خۆ ودگۆتى: ب دەنگەكى بلند بخوينه، بلا چو ژ دەمى من زەعى نەبت.

هنده وان بهایی دهمی دزانی، وهنده وان دهمی خوّ ژ زهعیببوونی دپاراست، لـهو خودی بهرهکهت هاڤیته دهمی وان، وعلمی وان.

ودهمێ ژههمییان گرنکتر یێ کو بارا پتر ژمروٚڤان لێ دئاگههدار نینن، لهوا ئهو وی زهعێ دکهن: دهمێ گهنجینیێیه، ومهسهله دهزرا خهلکی داهند یا ڨاژی بووی، حهتاهندهک (گوّتنین خهلهت) ب ناڨێ گوّتنێن مهزنان د ناڨ خهلکی دا بهلاڤبووینه، وئهو ب خو خو بچویک ژی وان گوّتنان نابێژن، وهکی: ((جحێلا. خودێ پێ هێلا))!! جحێلینی ئهو دهمه یێ مروٚڨ دشێت کارێن عهجێب تێدا بکهت، وجحێلن پاشهڕوٚژا مللهتان ئاڨا دکهن، ڤێجا ئهگهر مه بهرێ وان دا بێخێری وتهنبهلییێ ودلێ وان ب هندێ خوٚۺ کر کو خودێ ل وان ناگرت، بێژنه من: چ پاشهروٚژ مه ووان دێ ههبت؟!

ئیمام ئهحمهد دبیزت: ل بهر من جحیّلینی وهکی تشتهکییه د دهرهچکی من دا زوی کهفت وچوو.

ئیک ژوان پسیارین گرنگ یین کو ل مهحشهری ژههر کهسهکی دئینهکرن بهری ئهو ژجه بینه لڤاندن، پسیارا وی دهمییه یی خودی دایی، کانی وی ئهو دچ دا بۆراندییه؟ قیّجا بلا ئهم ل خوّ دهشیار بین، وههر ژقی گاڤی بهرسڤهکی بوّ خوّ ئاماده بکهین.

دهم دهلیقهیهکه خودی دایه ته، دا تو سهرفهرازییا دین ودنیایی پی ب دهست خو قه بینی، میّقانهکه جارهکا ب تنی سهرا ته ددهت، وگاڤا چو ئیّدی تو وی نابینی، ڤیّجا ته دڤیّت وی بوّ خوّ بکه شاهد دهمیّ سوباهی تو دچییه مهحکهما مهزن، تهگهر نه.. تهو دی بته شاهد ل سهر ته!

یه عنی: ل شوینا ئه و بق ته ببته نعمه ت، ئه و دی بق ته بته به لا وموصیبه ت، له و دهاته گۆتن: زه عید کرنا ده می نیشانا نه شیانا خود ییه بق مرق شی، و نه وی خودی ژی ستاندی ئه وه یی ده می خق بی مفا دبورینت.

ئهگهر گهرما هاڤینێ ل ته نهئێت، وزهراتییا پائیزێ ته خاڤ بکهت، وسهرما زڤستانێ ته سست بکهت، وخوٚشییا بهارێ ته موژیل بکهت. بێژه من: کهنگی خێرهک دێ ژ ته یهیدا بت؟!

ل دويماهييي:

گافا خودی قهنجییه کل ته کر، تو ههردهم وی ل بیرا خو بینه فه، وشوکرا خودایی خو سهرا وی بکه؛ چونکی کوفرا ب نعمه تی دبته ئه گهرا نهمانا وی.. مال، ژن وعهیال، چاف وگاف، ساخی وسلامه تی، دهم و به طالی، وگهله ک تشتین دی یین تو نه شینی به ژمیری، نعمه تن خودی داینه ته، شوکرا وی سهرا وان بکه؛ دا ئه و وان بو ته به رده وام بکه ت، وهیشتا ل ته زیده بکه ت..

دا ته بهایی خول نک خودی هدبت

چونکی کهیفا خودی ب وی عهبدی دئیت یی ئهگهر گونهههک کر ب لهز توّبه بکهت، قیّجا کهیفا خودایی خوّ بینه، ولهزی بکه توّبی ژ ههمی گونههین خوّ بکه، دا سوباهی دهمی تو قهستا خودایی خوّ دکهی ته بهایی خوّ ل نک وی ههبت..

بۆچى ئەم تۈبە بكەين؟

→ چونکی کهیفا خودی ب تۆبا عهبدی وی پتره ژکهیفا وی مروقی یی دهوارا وی ل صهحرائی ژدهستان قهرهستی، وخوارن وقهخوارنا وی ههمی ل سهر پشتی، قیّجا ئهو بی هیقی ببت وخوّ ب دهست مرنی قه بهردهت، پاشی هند ببینت دهوارا وی یا ل هنداف سهری، قیّجا ژکهیفان دا بیّژت: یا رهبیی، تو عهبدی منی وئه زرهبیی تهمه.. ژکهیفان دا خهلهت ببت، وهکی پیّغهمبهر سلاف لیّ بن- دبیّژت (۱۱).

⁽١) موسلم ڤێ حەدىسىێ ژ ئەنەسى ڤەدگوھێزت.

→ چونکی تۆبه، ئهگهر یا دورست بت، گونههین بهری خو ههمییان ژی دبهت، وخودانی وهکی وی روزی دز فرینت یا ئهو ژنوی تیدا هاتییه سهر دنیایی.

→ وئهگهر تو ژوان بی یین -ژنهحهقی- دبیژن: من چو گونه انین ئه زژی توبه بکهم! بینه بیرا خو کو هندی تو عیباده تی خودی بکهی، تو نه شینی حمقی نعمه تمکا وی د گهل ته کری ژسه رخو راکهی، ما ئه شته ته خسیرییه ب تنی هیژای هندی نینه تو ژی توبه بکهی؟

⇒ چونکی خودی حهز ژوان کهسان دکهت یین توّبه دکهن وخوّ پاقژ دکهن:
﴿ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُ ٱلتَّوَّبِينَ وَيُحِبُ ٱلْمُتَطَهِرِينَ ﴿ الْبقرة: ٢٢٢) قیّجا بوّچی تو ژوان نابی یین خودی حهز ژی دکهت؟

→ چونکی ب کرنا گونههی تو کهیفا ئبلیسی دئینی ومرادا وی حاسل دکهی، و ب تۆبهکرنی تو وی کهیفی بو وی ناهیلی، ومروّڤی ب عمقل نه ئموه یی کهیفا نهیاری خوّ ب خوّ دئینت.

ودويماهيين: چونكى ئەگەر تو تۆبە نەكەى دى ژ زالمان بى: ﴿ وَمَن لَمْ وَمَن لَمْ وَمَن لَمْ وَمَن لَمْ مَالْطَالِمُونَ ﴿ وَلَمَا لَاللَّهُ اللَّهِ وَلَا إِلَى اللَّهِ اللَّهِ اللَّهُ اللَّا اللَّهُ اللَّهُ اللَّالَّ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّا ا

ئهگهر ته بڤێت تۆبا ته یا دورست بت:

دڤێت چار شهرتان تو ب جهه بيني:

🔷 يێ ئێػێ:

ئیکسهر وی گونههی بهیله یا تو ژی توبه دکهی، چونکی توبه وئصرارا ل سهر گونههی پیک قه کوم نابن، بهلی وهسا تی نهگههه کو گافا ته ژگونهههکی توبه کر مهعنا وی ئهوه دفیت حهتا تو دمری جارهکا دی ل وی گونههی نهزفری.. نه! پیغهمبهر -سلاف

THE MAN DES

لیّ بن- دبیّرت: ههر عهبده کیّ خودان باوهر گونههه کا ههی دهم بوّ ده می لیّ دزقرت، یان گونههه کا نهو ل سهر دمینت حه تا ژ دنیایی بار دکه ت، خودان باوهر وه سا یی هاتییه ئافراندن بیّته جهرباندن و توّبه بکه ت و ژبیر بکه ت، وئه گهر ئیّکی بیرا وی ئیناقه بیرا وی دئیّته قه (۱۱).

ماده م تو مروّقی، تو یی هاتییه ئافراندن لاواز، دبت تو بهرانبه ر شههوه ته کسی لاواز ببی، قیّجا ل وی گونه هی بزقریه قه یا ته بهری هنگی ژی توّبه کری.. ئه قه تشته کسی موسته حیل نینه ژ مروّقی چی ببت، جاره کا دی توّبه بکه.. وبی هیقی نهبه ئاخری ئیّک ژ باشناقیّن خودایی ته (تهووابه) یه عنی: ئه و گهله ک یی توّبه وه رگره، وگهله ک توّبه ئهوه مروّق گهله ک جاران ل گونه هی بزقرت.

کراس ئهگهر قریزی بوو دفیّت تو وی بشوّی، وئهگهر پشتی شویشتنی ته دیت ئه و جارهکا دی قریّری بوو، جارهکا دی تو وی بشوّ فه، ونهبیّره: ههر قریّرا بهرییه چاوا بشوّم!

وڤێ گۆتنا مه تو وهسا تهفسیر نهکه کو ئهم یێ ته بو کرنا گونههێ ڤهدخوینین، نه.. بهلێ مه دڤێت ئهو ئالوٚزی ل نک ته پهیدا نهبت یا ل نک هنده ک کهسان ههی دهمێ ئهو هزر دکهن زڤرینا وان ل وێ گونههێ یا وان ژێ توٚبهکری مهعنا وێ ئهوه دڤێت ئهو ئێدی توٚبه نهکهندهه، ههر جارهکا تو توٚبه دکهی تو ئعترافێ دکهی کو ژ خودێ پێڨهتر کهس نینه ل گونهها ته ببوٚرت، وشکهستنا ته ڤهگرت، وئهڨ ئعترافه د تهرازییا باوهرییێ دا یا کێم نینه.

(١) طەبەرانى قى حەدىسى ژ ئېن عەبباسى قەدگوھىزت.

THE STATE OF THE S

ونهبیّژه: گونهها من گهلهک یا مهزنه چاوا ژی ترّبه بکهم.. د ئایه تا (۷٤)یدا ژ سووره تا (المائدة) خودی به حسی وان به ختره شان دکه ت ئه ویّن دبیّر ژن: خودی سیّنه، ومهسیحی کوری مهریه می خودی ب خوّیه، به حسی وان و تاوانا وان یا مهزن کر پاشی گوّت: ﴿ أَفَلَا یَتُوبُونَ اللّهِ وَیَسَتَغْفِرُونَ اللّهُ عَنْ مُورً دَّحِیا مُن الله ههوه که ده مومدینی ژ قی مهزنتر دیتیه؟

🔷 شەرتىن دويىن:

پهشیّمانی وی گونههی به یا ته کری، ونه وهبت تو بیّژی: باش بوو من فلان گونههد تیّر بوّ خوّ کر، پاشی من ژی توّبه کر.. پهشیّمانییا ته ل سهر کاری بوّری نیشانا راستگوییا تهیه د توّبهکرنا ژوی کاری دا.

پهشیمان به ل سهر گونهها ته کری.. چونکی پهشیمانی دی روّناهییا باوهری زقرینته دیمی ته، پشتی رهشاتییا گونههی نهو تاری کری. پهشیمان به.. چونکی تو نزانی کانی توبا ته هاتییه قهبویلکرن یان ژبهر گونههه کا مهزنا ته کری دهرگههی توبی ل بهر ته هاتییه گرتن.

وگاڤا ته دیت بیرئینانا گونهها بۆری رۆندكین ترسی ژ چاڤین ته باراندن، هنگی تو بزانه كو پهشیمانییا ته یا ژ دله، ئیمامی عومهر دگوت: ئهگهر ئهز روّندكهكی ژ ترسین خودی دا ببارینم، ئهو ل نک من چیتره ژ هندی كو ئهز هزار دیناران بكهمه خیر.

وموحهممه دی کوری مونکه دری ده می ژ ترسین خودی دا دکره گری، سهر وچاڤ وریمین خوّ پی قه دمالین، ودگوّت: یا گههشتییه من کو ئه و جهی روّندک گههشتییی ئاگر قیّ ناکه قت.

پ شەرتى سىيىى:

بکه دلی خــو کو جارهکا دی تو ل وی گـونـههی نهزڤری یا ته ژی توبهکری، سوّزی ل سهر ڤی چهندی بده، و ژبیر نهکه کو زهلام ل سوّزا خوّ لیّقه نابت.. ودیسا دی بیّرم:

🔷 شەرتى چارى:

ئهگهر گونهها وی د دهر حهقا عهبدهک ژ عهبدین خودی دا بت، کو حهقهکی وی خوار بت، یان تهعداییهک لی کربت، دفیت حهقی وی بو بزقرینت، یان گهردهنا خو پی بده ته ئازاکرن.

وکو مروّقی توّبهدار پشتی توّبا خوّ باشتر لیّ بیّت، ئهو ژی نیشانا توّبا دورسته یا ژ لایی خودی قه دئیّته قهبویلکرن. سهعیدی کوری موسهییبی دبیّژت: توّبا دورست ب چار تشتان ب جهدئیّت: ئستغفارا ب ئهزمانی، ونهکرنا گونههی ب لهشی، وئنیهتا نهزقرینا ل گونههی ب دلی، وخوّدویرکرنا ژههقالیّن خراب.

هاريكاريْن توْبىدُ:

گەلەک جاران مرۆڭ ب خۆ دحەسىيت كو دقيت تۆبىن ژ گونەھەكى بكەت، بەلىن تۆبە ل بەر وى گران دېت، پييەكى پيشقە دچت وئيكى پاشقە.. بۆ ھەر ئيكى ب قى رەنگى ئەم دېيزين:

ئەگەر تە بقیّت ئیکدل بى، وبى سستى بەر ب تۆبى قە بچى، پەنايى ببە بەر قان ھارىكاران.

۱- باوهرييا خو ب دنيايي نهئينه:

بهلکی سستییا ته د چوونا بهر ب توّبی قه دا ژ بهر هندی بت ته هیقییه کا دریّژ بت، لهو تو به دنیایی ههبت، و تو ل وی باوه ری بی کو ژیانا ته ل قیّری دی یا دریّژ بت، لهو تو لهزی ل توّبی ناکهی، و تو خوّ ب هندی قانع بکهی کو پاشی تو دی توّبه کهی! وههر و هکی ته ژ بیر کرییه کو دنیا د هه قالینییا خوّ دا یا باوه ری نینه، و مرن بی ژقان دئیّت، و هیقییا دریژ ب مانا د دنیایی دا سهرمالی موفلسانه، و پیکا هه قالیّن شهیطانییه، خودایی مهزن دبیّرت: ﴿ ٱلشَّیَطُدنُ سَوَّلَ لَهُمْ وَآمَلَ لَهُمْ وَامَلَ لَهُ وَلِي لَهُ وَلَهُ وَلَ وَلَ وَلَهُ وَلَ وَلَ قیای گونه هی بکهن شهیطانی نه و بو پالدان، وگاڤا وان وان دریژ کر. یه عنی: ده می وان قیای گونه هی بکهن شهیطانی نه و بو پالدان، وگاڤا وان قیای توّبه بکهن، شهیطانی گوتی: هی شتا زوییه له زی نه کهن.

و د تـهفـسيرا ڤـێ گــۆتنێ دا: ﴿ بَ**رَيُرُدُ ٱلْإِنسَنُ لِيَفَجُرَآمَامَدُۥ۞﴾** (القيامــة: ٥) ئـبن عهباس دبيّژت: ئهو لهزيّ د كرنا گونههيّ دا دكهت، وتوبيّ پاش دئيّخت.

۲- تێکهلییا تۆبهکهران بکه:

و ل نک وان روینه، وگوهدارییا گوتن وسهرهاتییین وان بکه؛ چونکی دلین وان -وهکی ئیمامی عومهر دبیرت دنازکترن.

تۆبهكهر هندهك مرۆڤێن خودان سهربۆرن، وان بهرى ته قهستا گونههى كربوو، پاشى رۆناهىيا خودى ل بهرا وان گهش كر، وئهو ب نك قه چوون، خودى دەرگههى كەرەما خۆ بەز وان قەكر، وئهو ب رەحما خۆ دەولهمهند كرن، وئهگهر بهرى فهقيران ل دەرگههى زەنگىنان بت دا تشتهكى ژ مالى وان بگههتى، چاوا بهرى فهقيرين طاعهتى

THE STATE OF THE S

نامینته ل دەولەممەندین عیبادەتی ژ مرۆڤین خودی ب وی هیڤییی کو هندهک ژ بهرهکهتا همڤالینییا وان بگههتی؟

عەلىيىتى غەضائرى مرۆۋەكتى خودى ناس بوو، مالا وى ل حەلەبى بوو، چل جاران ب پىيان چوبوو حەجى، ئەو بەحسى خۆ دكەت، دېيژت: جارەكى ئەلسەرى ئەلسەقطى ل مالا خۆ زكر دكر، ئەز چووم من دەرگەھى وى قوتا، وى دەستىن خۆ بلندكرن وگۆت: يا رەببى ئەوى ئەز ژ تە موۋىل كريم، تو وى ب خۆ قە ژ من موۋىل بكە، قىجا ژ بەر بەرەكەتا قى دوعايا وى من چل حەج ژ حەلەبى ب پىيان كرن!!

هموه دیت همڤالینییا تۆبهکهران چهند یا ب بهرهکهته؟

خۆ دەمىي ئەر نفرينين وان ژى ب مفا وبەرەكەتن..

۳- تەخسىرىيا خۆ ونعمەتىن وى بدانە بەرىك:

⁽۱) ئەحمەد وئەببوو داوود وترمىذى وئبن ماجە قى حەدىسى ژ شەددادى كورى ئەوسى قەدگوھىزن.

ووه كى ئاشكەرا دوعاكەر ب قى دوعايا خۆ بارىنا نعمەتىن خودى بەرانبەر ئعترافا ب تەخسىرىيا خۆ ددانت، ژ بەر ھندى خودى خەلاتى وى دكەتە بەحەشت.

٤- بيرا خوّ ل فرههيا رهحما خوديّ بينهڤه:

دەمى تو تۆبە دكەى بزانە تو يى قەستا خودايەكى دكەى رەحم ودلىقانىيەكا بەرفىرەھ ھەيە، خودايەكە چو مننەت ب عەزابدانا مرۆقان نىنە، ئەگەر ئەو شوكرا وى بكەن وباوەريى پى بىنن: ﴿ مَّا يَقْعَـُ لُاللَّهُ بِعَدَابِكُمْ إِن شَكَرَّتُمْ وَءَامَنــُمُ وَكَانَ ٱللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿ النساء: ١٤٧).

ده من ته دقیّت توّبه بکهی و عترافی بوّ خودی ب گونه هو و ته خسیرییا خوّ بکهی، بزانه تو ین (ته عامولی) د گهل خودایه کی دکهی، ره حما وی به ری غه زه با وی راکرییه... ره حمه کا وه سایه هندی ئه و وی د گهل خه لکی ب کار بینت چو ژی کیّم نابت.

خودایهکه ئیک ژناڤین وی (تهووابه) یهعنی: هندی تو گونههی بکهی وخهلهت ببی ئهو ل ته ناگرت وشکهستنا ته قهدگرت ئهگهر تو لی بزقری.. وئیک ژناڤین وی (وههابه) یهعنی: قهنجییا خو بی بهرانبهر دده ته مروّقی.

یا رهببی.. مهزنین دنیایی، دهمی عهبده کی وان د خولامینییا وان دا پیر دبت، ژ کهرهما خو ئهو وی ئازا دکهن. یا رهببی.. کهرهم کاری تهیه، وتو هیژاتری کو ثی بهنییی خو یی کو د عهبدینییا ته دا پیر بووی، ژ ئاگری خو ئازا کهی.

إن الملوك إذا شابت عبيدهم م فتق أبرار في رقهم عتقوهم عتق أبرار وأنت يا سيدي أولى بذا كرما قد شبت في الرق فاعتقني من النار

ل دويماهييي:

- → هەر شەڭ بەرى تو بنقى، تۆبا خۆ نوى كەڤه، چونكى تو نزانى بەلكى ئەڤە نڤستنا تە يا دويماھىيى بت!
- ئستغفار وتۆبەكرنا بەردەوام دەرگەھىنى رزقىي ل بەر خودانى ڤەدكەت، ومالىنى مىرۆقسى وعـەيـالىنى وى بۆش دكەت:

 فَقُلْتُ ٱسۡتَغۡفِرُواۡرَبَّكُمۡ إِنَّهُۥكَاك غَفَارًا ﴿ ثَالَيْ يُرْسِلِٱلسَّمَاۤ عَلَيْكُمُ قِدْرَارًا ﴿ فَقُلْتُ ٱسۡتَغۡفِرُواَرِبَا لِهُ مُكَاك غَفَارًا ﴿ اللهِ السَّمَاۤ عَلَيْكُمُ قِدْرَارًا ﴿ فَاللهِ وَيُمْدِدُكُمُ وَاللهِ وَيَنْفِنُ وَيَجۡعَلُ لَكُوۡتَجَنَّاتٍ وَيَجۡعَلُ لَكُوۡاَتُهُرُا (نوح: ١٠-١١).
- → گاڤا ته دیت پشتی تۆبهکرنێ دلێ ته نهرم بوو، وچاڤێن ته روّندک باراندن، بزانه توّبا ته یا ژ دله وئهو یا هاتییه قهبویلکرن.
- پینفه مبهری ته -سلاف لی بن- ئهوی خودایی وی ئه وی وی نه و ژ هه می گونه هان پاقژکری، روّژی پتر ژ سه د جاران ئستغفار دکیشان و توّبه دکر، قیّجا پا گونه هکارین و هکی من و ته دقیّت روّژی چهند جاران توّبه بکهن؟!

THE STATE OF THE S

دا ته بهایی خول نک خودی هدبت

وهسا خودی بپهریّسه ههر وهکی تو وی دبینی

چونکی ئهگهر تو وی نهبینی ژی، ئهو ته دبینت، وههچییی ل سهر هزرا وی بت کو ههردهم ئه و یخ نیزیکی خودیده، وخودی یی وی دبینت، ئهو دی شهرمی ژی کهت.. وههر ودی خو ژ بی ئهمرییا وی ده ته پاش.. ودی ئعترافی ب قهنجییا وی کهت.. وههر جاره کا ئهو ته حسی ژی ههر زوی دی لیقه بت و پهشیمان بت، و ب شکهستن قه ئهو دی ل خودایی خو زقرت.

شەرمى بكە:

١- ژ خودايتي خۆ:

(النّويَيَرَكَ عِينَ تَقُومُ اللّهُ وَيَقَلُّبُكَ فِالسَّاحِدِينَ اللهُ إِنّهُ هُوالسَّيعُ الْعَلِيدُ الله (السّعراء: ٢٢٠-٢١٨) خودي.. ئهوي ته دبينت ده مي تو رادبي ودرويني، ده مي تو حه مدا وي دكهي وتو خو بو دچه ميني، وي هاي ژ ته ههيه وته دبينت بلا تو وي نهبيني، قيّجا بوچي د گهل وي هنده تو نه يي شهرميني ؟! بهري تو بيّيه سهر عهردي ده مي ملياكه تان گوتي ئهو دي فه سادي د عهردي دا كه ت و خويني ريّژت، وي به ره قاني ژ ته كر وگوته وان: (إنّ أَعَلَمُ مَا لَا نَعْلَمُونَ اللهُ (البقرة: ٣٠)، وده مي بابي ته بي ئه مرييا وي كري وي هيجه ته ييشقه گرت وگوت: (وَلَقَدْعَهِدُنَا إِلَى اَدَمَ مِن فَبَلُ فَسَي وَلَمْ غِدُ لَهُ عَرْمًا الله الله وي كي من قي كي من قي كري الله وي كري وي هيجه ته يي شقه گرت وگوت: (وَلَقَدْعَهِدُنَا إِلَى اَدَمَ مِن فَبَلُ فَسَي وَلَمْ غِدُ لَهُ عَرْمًا الله الله وي كي من قي كي كي من قي كي من قي كي كي من قي كي كي من وي گه له كه ديت ده مي گوتي: (وَالنَّهُ كِرِينَ كُونَي ته يي كيم بن وي وي گه له كه ديت ده مي گوتي: (وَالنَّهُ كُونِي ته يي كيم بن وي وي گه له كه ديت ده مي گوتي: (وَالنَّهُ كُونِي ته يي كيم بن وي وي گه له كه ديت ده مي گوتي: (وَالنَّهُ كُونِي ته يي كيم بن وي وي گه له كه ديت ده مي گوتي: (وَالنَّهُ كُونِي ته يي كيم بن وي وي گه له كه ديت ده مي گوتي: (وَالنَّهُ كُونِي ته يه كيم بن قي كيم بن قب كيه بن كيم بن قب كيه بن كيم بن قب كيه كي كيم بن قب كي كيم بن قب كيه كيم بن قب كيم بن قب كيم بن قب كيم بن قب كيه بن كيم بن قب كيم بن قب كيم بن كيم

الله كَثِيرُاوَالدَّكِرَتِ ﴾ (الأحزاب: ٣٥)، ل نه بوونا ته وى به ره شانى ژ ته كر، و ل هه بوونا ته وى تو ب سهر هه مى چيكرييين و ل هه بوونا ته وى تو ب سهر هه مى چيكرييين خو ئيخستى، في جا ما نه شهرمه بو ته د سهر في هه مييي را تو بي ئه مريبا وى بكهى؟ ل پيش چافين خه لكى، ژ به رگوتنين وان، تو خو جامير دكهى، وگاڤا تو مايه ب تني د گهل خودايي خو تو دبييه ئيكي دى؟

ئیک ژ زانایین مه یین پیشییی گزته هه قاله کی خیز: (اده می تو بی به مریبا خودی دکهی وه کی تو یی ب تنی، ئه گهر تو بزانی نهو یی ته دبینت و تو وه دکهی، نه و تو یی بسته ییی ل سهر کاره کی مه زن دکهی، و نه گهر تو هزر بکهی نه و ته نابینت نه و کوفره ژ ته پهیدا دبت)).

مهعنا ئیک ژ دووانه: یان تو دزانی ئهو ته دبینت وته باوهری همیه کو ئهو دی حسیبی سهرا قی کاری د گهل ته کهت، و د گهل هندی تو دبییژی: بلا.. ئهز دی وی کهم یا بو من خوش، وهنگی بستهییهکا زیده ته یا ههی!! یان ژی تو هزر دکهی ئهو ته نابینت و ب ته ناحهسیییت وتو دی خو ل وی قهشیری، وئه فه کوفرهکا سوّر ب سوّره.

يارەببى ..

نه ژ بستهییا ل سهر ئهمری ته مه بی ئهمرییا ته کرییه، ونه کو مه باوهری ههبوویه کو ئهم دی ل بهر ته بهرزهبین، بهلی ژ لاوازی ونهزانینا خو مده دابوو سهر گوتنا ته، وعهفوو و مهغفرهت کاری تهیه.

٢- وشهرمني ژخو ب خو بكه:

چونکی روّژهک دیّ ب سهر ته دا ئیّت تو ب خوّ دیّ شاهده یی ل سهر خوّ دهی، ئه قروّ تـو خـوّ قهدشیّری دا که س ته نهبینت؟ سوباهی تو دیّ چ کهی ده میّ تو ب خوّ شاهده ییّ ل سهر خوّ دده ی؟

ئەنەسى كورى مالكى دېيرى: رۆرەكى ئەم ل نىك پىغەمبەرى -سلاف لى بىن-درويىنشتى بوويىن، وى كرە كەنى، وگۆت: ھويىن دزانىن ئەز ب چ دكەمە كەنى؟ مە گۆت: خودى وپىغەمبەرى وى چىتىر دزانىن، وى گۆت: ئەز ب ئاخفتنا عەبىدى د گەل خودى دكەمە كەنى، ئەو دېيرى: يا رەببى ما تە ئەز ر زۆردارىيىيى نەپاراستىمە؟ ئەو دېيرى: بەلى، عەبىد دېيرى: پا ئەز قەبويل ناكەم ر بلى مىن كەس بېتە شاھد ل سەر مىن، گۆت: ھنگى خەتم ل سەر دەۋى وى دئىتە دان، ودېيرىنە لەشىيى وى: باخقە، وئەندامىيى لەشىيى وى دېيرىن كانى وى چ كرىيە.. پاشى رى ددەنىيى كو ئەو باخقت، ۋىجا ئەو دى بېرىتە ئەندامىيىن خۆ: تىپچوون بۆ ھەوە بىت، مانىيى مىن بەرەۋانى ر ھەوە دكر(١١).

ئهى عهبدى غافل ونهزان.. ته خوّ ژ خهلكى ڤهدشارت، وته ژ بير كربوو كو تو ب خوّ دى بييه شاهد ل سهر خوّ، ئهڤروّ دى كيڤه رهڤى، و ل كيڤه خوّ ڤهشيٚرى؟ وچاوا دى خوّ ژ ڤىي شهرمزارييى خلاص كهى؟

> ﴿ وَمَا كُنتُ مِّ نَسْتَةِ وُونَ أَن يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُو وَلاَ أَصَكُرُكُمْ وَلاَ جُلُودُكُمْ وَلَكِن ظَننتُ مَّ أَنَّ اللَّهَ لا يَعْلَوُ كَثِيرًا مِّمَا تَعْمَلُونَ ﴿ وَالْكُو ظَنْكُو الَّذِى ظَننتُم بِرَيْكُو أَرْدَ دَكُو فَأَصِّبَحْتُم مِنَ ٱلْخَسِرِينَ ﴿ ﴿ فَصِلْتَ: ٢٢-٢٣).

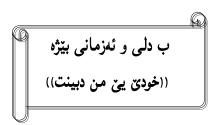
بهری تو شهرمنی ژخهلکی بکهی شهرمنی ژخو بکه، چونکی ئهگهر تو بشینی خهلکی ههمیین بخاپینی ژی، تو نهشینی خو ب خو بخاپینی.

⁽١) ئەحمەد وموسلم ونەسائى قىي حەدىسىي قەدگوھيزن.

چاوا درُّ فيْرِيْ شەرمىُّ بىُ؟

شەرما ژ خودى نعمەتەكە بۆ ھەمى كەسان نەھاتىيەدان.. تە دڤێت خۆ فێرى ھۆنەرى شەرمى بكەى؟ شەرما ژ خودى، ئەوال دنيايى تە ژ گونەھى ددەتە پاش، ول ئاخرەتى تە ژ جەھنەمى دپارێزت؟

ئەگەر بەرسقا تە: ئەرى بت، ئەقە رىك..

یه عنی هه می ده مان بلال بیراته بت کوتو ژبن زیره قانییا خودی ده رناکه قی، وئه ق هزره دقیّت ل سهر دلی ته وئه زمانی ته ژی بت، ب دلی ته باوه ری پی هه بت، و ب ئه زمانی ئعترافی پی بکهی..

- وفايدي ڤێ هزري چييه؟

- فایدی وی ئهوه تو دی شهرمی ژوی کهی ئهو ته ببینت وتو بی ئهمرییا وی بکهی.. مروّقهک ژمروقین دنیایی ئهگهر بهایی خوّل نک ته ههبت، تو گهلهک حهز ژی بکهی، یان تو ژی بترسی، ئهگهر تو بزانی بهری وی یی ل ته وئهو ته دبینت، تو دی کارهکی وهسا کهی وی پی نهخوش بت؟

ئهگهر ته ئهقه زانی، تو دی زانی بوّچی هنده د قورئان وسوننهتی دا ته نکید ل سهر هندی دئیته کرن کو خودی ههمی گافان یی د گهل مه وئه و مه دبینت، خودی د ئایه ته کی دا دبیّرت: ﴿وَهُو مَعَكُّرُ أَیْنَ مَا كُنُمُ مَا مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنْ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنْ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنْ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنْ كُنُمُ مَا كُنُو مُعَالِمُ اللّهُ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنُمُ مَا كُنُو مُعَالِمُ عَلَيْ كُنُو مُعَالِمُ مَا كُنُو مُعَالِمُ مُعَالِمُ مُعَالِمُ مَا كُنُ كُنُ كُنُ كُنُ مُ كُنُو مُعَالِمُ عَلَى كُنُ كُنُو مُعَالِمُ عَلَى كُنُ مُعَالَقُونَ مُعَالِمُ عَلَيْ كُنُهُ مُعَالِمُ عَلَيْ كُنُ مُنْ كُنُ مُعَالِمُ كُنُو مُعَالِمُ كُنُمُ مُعَالِمُ عَلَيْ كُنُمُ مُعَالِمُ عَلَيْ كُنُو مُعَالِمُ عَلَيْ كُنُ مُعَالِمُ عَلَيْ كُنُو مُعَالِمُ عَلَيْ كُنُو مُعَالِمُ عَلَيْ كُنُو مُعَالِمُ عَلَيْ كُنُو مُعَالِمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلَيْكُوا مُعَالِمُ عَلَيْكُمُ كُلُو مُعَالِمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلَيْكُمُ كُلُوا عُلِمُ عَلَيْكُمُ مُنْ مُعَالِمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلَيْكُمُ لِمُعُومُ مُعَالِمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلَيْكُمُ كُمُ عَلَيْكُمُ كُلُمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عُلِمُ مُعُلِمُ كُلِمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلِمُ عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلِمُ عَلِمُ عَلِمُ عَلِمُ عَلِمُ عَا كُلُوا عَلَيْكُمُ كُلِمُ عَلِمُ عَلِمُ عَلِمُ عَلِمُ عَلِمُ عَل

وپینغهمبهر ژی -سلاف لی بن- د شیره ته کا خو دا دبیژ ته هه قاله کی خو: (آتَی الله حَیْثُم کُنْتَ) (۱) یه عنی: ههر جهه کی تو لی بی ته قوایا خودی بکه، و ته قوایا خودی نهوه تو ژ وی بترسی وخو ژ وی تشتی بپاریزی یی وی پی نه خوش بت، و نه گهر تو نه زانی نه خوش یی ته دبینت و دزانت تو چ دکه ی تو خو ژ وی تشتی ناده یه پاش یی وی پی نه خوش بت.

وجاره کنی هنده ک مروّق ل ئینک ژ زاهدین ئوممه تنی یین پیشیین کوّم بوون، وگوتنی: شیره ته کلی مه بکه، وی گوته وان: ئهگهر ههوه قیا جاره کنی گونه هه کنی بکهن، هه پنه جهه کنی خودی ههوه لنی نهبینت! وان گوّت: ههچی جهی ئهم بچینی خودی مه لنی دبینت. وی گوّت: قیّجا پا هوین شهرم ناکهن ئهو ههوه دبینت وهوین بنی ئهمرییا وی دکهن!

ب راستی کاره کن کریته ئیک ژ مه خو ژ خهله تییی دده ته پاش ده می دزانت کو پولیسه کن وی دبینت، دا ئهو وی ب چهند دیناره کان جزا نه ده ت، یان چهند سه عه ته کان وی حه بس نه که ت، به لنی ئه و خو ژ بنی ئه مربیا خودی ناده ته پاش ههر چهنده ئه و دزانت کو خودی ین وی دبینت، وجزایی خودی ئه و جههنه مه یا ب مروّق و به ران دئیته هلکرن وخوشکرن.

بیرا خوّ ل وان نعمهتان بینهڤه ییّن وی د گهل ته کرین

دا شەرمىن ژى بكەى؛ چونكى مرۆقى پىچەكا مروەت ووژدانى ھەبت دقىت يى بى بى نان وخويى نەبت، كەسەك قەنجىيى لى بكەت، ئەو رابت ل پىش چاقىن وى وى تىستى

⁽١) ئەحمەد وترمذى قەدگوھيزن.

TAC. MARINE

بکهت یی وی پی نهخوش بت.. مه گوّت: قهنجییه کی، پا هوین بوّ وی چ دبیّژن یی ژیانا مه ههمی ژ قهنجییا وی؟

نهبیّژه: ئەزى فەقىرم ژیانا من یا نەخۆشە.. وى چو قەنجى د گەل من نەكرینه!

نهبیّژه: ئهزی نساخم وئیّشیّن من گهلهکن.. وی چو قهنجی د گهل من نهکرینه!

نهبيَّره: ئهزيّ بهخترهشم ومرادا من حاسل نهبوويه.. وي چو قهنجي ل من نهكرينه!

د کولهکهکا بهرتهنگ را بهرێ خو نهده قهنجييێ، دا بهايێ وێ د چاڤێن تـه دا کێم نهبت.

ئەرى جارەكى تو كەفتىيە د حالەكى دا بىنا تە تەنگ ببت، و ب زەحمەت تو شيابى بىنا خۆ بەردەى يان ھلكىنشى، وەكى وان كەسىن تەنگە نەفەس ھەى؟

ئهگهر بیّنا ته چوو ونههات، یان هات ونه چوو، چهند مالیّ خوّ تو دیّ دهی دا بیّنا ته جارهکا دی دورست بیّت وبچت؟

ئبن قهییم بیرا مه ل تشته کی دئینته قه مه ئاگه هـ ژێ نهمایه، دبیّرت: (نهفه س) نیزیکترین نعمه ته خودێ د گهل مروّقان کری ونیزیکه ئه و هه ر وێ حسیّب نه که ن نعمه ته د شه قه ک وروّژه کان دا بیست و چار هزار جاران تو بینا خوّ دئینی و دبه ی.

یه عنی: ئه گهر ههر روّژ به س تو نعمه تا ئینان وبرنا نه فه سا خوّ ب خوّشی ورحه تی وساناهی به ژمیّری، دی بنه بیست و چار هزار نعمه ته نه گهر به رانبه رهه روّژ بیست ژ قان تو جاره کی شوکرا وی بکه ی یی ئه ث نعمه ته د گهل ته کری، دقیّت ههر روّژ بیست و چار هزار جاران تو شوکرا وی بکه ی.. و هیشتا تو دبیّژی: خودی چو نعمه د گهل من نه کرینه؛ چونکی وی فلان تشت بو ته نه کرییه؟

(يَكَأَيُّهَا ٱلْإِنسَانُ مَاغَرَّكَ رِبِيِّكَ ٱلْكَرِيمِ ﴿ ٱلَّذِى خَلَقَكَ فَسَوَّنكَ فَعَدَلَكَ ﴿ الْأَنْفُطَارِ: ٢-٧).

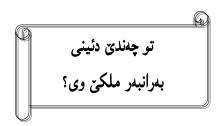
بیرا خوّ ل وی روزی بینه هده ده می هزره تا ته پاریه کی نانی و فی کا ناها پاقش و نه و به و به ده ست ته نهدکه فت.. دا بهایی نعمه تا وی نانی بزانی یی تو نه شروّ دخوّی نهگه رخوّ یی روق شی بت، و وی ناهٔ تو نوکه همدخوّی نهگه رخوّ نه و یا گه رهم شی بت.

چهند جاران نساخی ب سهر ته دا هاتییه حهتا وه ل ته هاتی ته د ناڤبهرا خوّ ووی دا سوّز دایه کو بهس ڤێ جارێ ئهو ته راکهتهڤه تو دێ بییه ئێکی دی؟

چەند جاران تو كەفتىيە تەنگاڤىيىن وتە گۆتىيە: بەس ڤىن جارى ب سلامەتى ئەز خلاص ببامە، سۆز بت من خرابى ئىدى نەكربان؟

ما نه شهرمه مروّث ل سوّزا خوّ ليّقه ببت؟

کانی شوکرا ته ل سهر وی نعمه تا وی د گهل ته کری یا کو ته دگوّت: ئه ش تشته بوّ من چی ببا ئه ز دا مالی خوّ ههمییی دهم؟ ووی ئه و بوّ ته چیّکر بیّی ئه و ماله کی ژ ته بخوازت، ئه ریّ مروّقیّ و ژدان هه بت به رانبه ر قیّ نعمه تیّ دیّ بیّ ئه مرییا وی که ت؟

ئەڭ دنیایا ئەم ھندە مەزن دبینین، وخوینا ئیک ودو سەرا دریتژین، وبو بهوستهکا وی ل ھەمی رەنگین حەرامییی سویار دبین.. ئەڭ دنیایه ھەمی ل نک خودی بهایی پەرەکی پیشییی نینه، وهکی پیغهمبەر -سلاڭ لی بن- د گوتنهکا خو دا دبیژت (۱۱)، قیجا پا ھوین بو مروقهکی چ دبیژن؟ بهایی وی دی چهند بت؟

⁽۱) وهكى ئبن ماجه وترمذى ژ سههلن كوري سهعدى ڤهدگوهيزن.

ئه شه مروّقی زیده د خو دگه هت، و هزر دکه ت ئه و ژ چیایه کی بلند تره، به لکی چیا ب خو نه وی مروّف مه زنی و بلندییا خو پی ته شبیه دکه ت، جاره کی ل سه ر جهه کی بلند به ری خو بدی، وه کی ده می تو د (فروّکی) دا - بو نموونه - دی زانی ئه و چه ند تشته کی بچویکه.. فیجا پا ئه گه ر مروّف جاره کی ل (گه میه کا عهسمانی) سویار ببت و ژ عه ردی ده رکه قت پاشی به ری خو بده تی دی وی چه ند بینت؟ وئه گه ر وه سا چی ببت مروّف ژ کوما پوژی ده رکه قت و به ری خو بده تی، وئه گه ر مروّف بچته عهسمانی ئیکی ویی دویی ویی حفتی دی وی چه ند بینت؟

زانایین فهله کی نوکه ده می به حسی فره هییا کوّما روّژا مه دکه ن، هنده ک هرّماران دبیّرن، عهقلی مروّقی رادوه ست، حسیّب که نه قه نوقطه یه که د ملکی خودی یی نزم دا، هه ره عهسمانی.. د حه دیسیّن دورست دا هاتییه کو د نافیه را هه رعه سمانه کی ویی دی دا قویناغا پینچ سه د سالانه، وعهسمان حهفتن، و د حه دیسه کا دورست دا هاتییه کو مهزنییا عهردی و هه رحمفت عهسمانان به رانبه ر (کورسیییّ) وه کی گوستیره کییه مروّث به افیته صه حرایه کی، و مه زنییا کورسییی ژی ل به رمه زنییا عهرشی یا وه سایه..

قیّجا تو قیّ مەزنییی هەمییی د خەیالا خوّ دا حازر بکه، ومروّڤهکی لاوازی وهکی من وخوّ بدانه بهرانبهر قیّ مەزنییا ملکیّ خودی، بهایی مه دی چهند بت؟

ما نه شهرمه ئێکێ وهکی مه هند خو مهزن ببینت حهتا بێ ئهمرییا ئێکێ وهکی وی پکهت؟

دا تو ژ ڤى رەنگىخ مرۆڤان نەبى

بلا ترسا ته و شهرما ته ژی ژهندی بت کو ژوی رونگی مروّقان بی یین روّژا قیامه تی دئین، کاری باشی وان کری گهله که، ل بهر چاف هندی چیایه، به لی ب سهنگا خوّ ئه و هندی گولیه کا هریا قه چری ژی نینه!

بەلكى ھوين بێژن: بۆچى؟

بهرسڤ یا پیغهمبهرییه -سلاڤ لیّ بن-: ﴿ لَأَعْلَمَنَّ أَقُواهًا مِنْ أُمَّتِي یَا أُتُونَ یَوْمَ الْقِیَامَةِ بِحَسَنَاتٍ أَمْثَالِ جِبَالِ جَهَامَةً بَیْضَاءَ فَیَجْعَلُهَا الله هَبَاءً مَنْتُورًا یه یعنی: ئه دی شد دی هنده که مروّقان و نوممه تا خو نیاسم، روّرا قیامه تی ب باشییین وهسا قه دی ئین وه کی چیایین تهامه یی دسپینه، خودی دی وان وه کی توزه کا به ربا و به لاقکری لی که ت، ثه و بان ئه و صه حابییی قی حه دیسی قه دگوهیزت، دبیرت: من گوته پیغه مبه ری -سلاڤ لی بن-: نه ی پیغه مبه ری خودی کانی سالزخه تین قان مروّقان بو مه ئاشکه را بکه، ئه م و و ان نه بین و و مه سیییین؟ پیغه مبه ری -سلاڤ لی بن- گوت: ﴿ أَمَا إِنَّهُمْ إِخْوَانُكُمْ وَمِنْ جِلْدَتِكُمْ، وَمِنْ جِلْدَتِكُمْ، برایین هه وه و و هه وه نه و ئه و دی وه کی هه وه ب شه ق بو کرنا عیباده تی رادبن، به لی برایین هه وه و و هه وه نه و نه و دی ده ی ده ی ده ی دانن. دانن.

یه عنی: روّر اقیامه تی عیبره ت نه ب کرنا کاری باش ب تنییه، نه بیروه: من گهله ک کاری باش ری یی کری، هنده ک مروّث هه نه کاری وان یی باش ری نائیته قه بویلکرن، کی دبیّرت تو رُ وان نابی ؟

بهری خو بدی ئهگهر تهقوا وئخلاصا ته نهگههشتبه وی دهرهجی دهمی تو یی ب تنی بی خو ژ بی ئهمرییا خودی بدهیه پاش، ژ خو بترسه، وشهرمی ژ وی بکه یی تو ل بهر چاقین خهلکی طاعهتی وی دکهی، و د نافبهرا خو ووی دا تو بی ئهمرییا وی دکهی.

ئبن قهییم دبیّژت: (اخودیّناس ههمی ل وی باوهریّنه کو ئهو گونههیّن مروّث دکهت دهمی ئهو یی ب تنی، بناخهیی ههمی شکهستنانه)).

⁽۱) بەيىھەقىي قەدگوھيزت.

جەرپاندن.. وئەنجام

وبهرانبهر قی رهنگی بۆری یی مروّقان، رهنگهکی دی ههیه، ب سهربوّر وجهرباندن ئه بنهجهد دکهن کو ئهو ژ وانه ییّن شهرمی ژ خودی دکهن، وههست ب زیره قانییا وی دکهن ئهگهر خوّ ئهو ب تنی ژی بن.. کاری بکه کو تو ژ وان بی!

وئهگهر جزایی وی کهسی ل پیش چاف گوهدارییا خودی دکهت ودهمی دمینته ب تنی بی ئهمرییا وی دکهت ئهو بت روزا قیامهتی کاری وی یی باش ژی پویچ ببت، وههتکا وی د ناف خهلکی دا بیتهبرن، جزایی فی ئهوی خو ژ بی ئهمرییا خودی دده به پاش وطاعهتی وی دکهت دهمی یی ب تنی ئهوه روزا قیامهتی خودی بهایی وی د ناف خهلکی دا بلند دکهت، وهیشتا ل مهحشهری وی ددهته بهر سیبهرا خود. د حهدیسه کی دا پیغهمبهر -سلاف لی بن- بهحسی حهفت مروقان دکهت روزا قیامهتی خودی سیبهرا خو لی دکهت، سی ژ وان ئهون یین دهمی ب تنی وکهس وان نهبینت ئهو طاعهتی خودی دکهن، ئیک ژ وان: ئهو زهلامه یی ژنهکا خودان مهنصب وجوانی داخوازا خرابییی ژی دکهت وهسا فهدشیرت حهتا دهستی وی یی چهپی نهزانت کانی دهستی وی یی راستی چ ددهت، وسی دی: ئهو زهلامه یی دهمی ب تنی خودی ل بیرا خو دئینت وچافین وی تژی روزندک

وههر ژ بهر قی چهندی پیغهمبهر -سلاف لی بن- د گوتنه کا خو دا ناشکهرا دکهت کو ئهو نقیژا سوننه یا مروّف ل جهه کی وهسا دکه ت کو کهس مروّفی لی نهبینت خیرا وی بیست و پینج جاران هندی خیرا وی نقیژا سوننه یا مروّف ل بهر چاقین خهلکی

⁽۱) بوخاری ژ ئمبوو هورهیرهی ڤهدگوهێزت.

THE MAN DES

دكه ت (صلاةُ الرجلِ تطوعاً حَيثُ لا يَراه الناسُ تَعدِلُ صلاتَه على أعينِ الناسِ خمساً وعشرينَ (١١) وههر رُ بهر قيّ چهندي يا باشتر بوّ مروّقي ئهوه مروّق نقيّريّن خوّ ييّن سوننه ت ل مال بكه ت نه كو ل مزگهفتيّ.

ل دويماهييي:

شیره تا مه بوّ ههر کهسه کیّ بقیّت بهایی وی ل نک خودی بلند ببت ئهوه:

► دەمى تو يى ب تنى خۆ ژ گونەھى بدە پاش؛ دا خىرىن تە پويچ نەبن..

→ بلا کارهکێ باش ته ههبت نێزیکترین مروٚڤ بوٚ ته پێ نهحهسیێت؛ دا ئهو کار روٚژا قیامهتێ بهرهڨانییێ ژ ته بکهت.

→ و.. ژبیر نهکه دهمی تو یی ب تنی دوعا ژخودی دکهی، مه ژدوعایین خو بی بار نهکه.

⁽١) ئەببوو يەعلا ژ صوھەيبى قەدگوھيزت.

دا ته بهایی خول نک خودی هدبت

فەقىرىيا خۆ بۆ وى رابگەھىنە

چونکی ته بقیّت یان نه قیّت تو فه قیری به ردهستی وی یی.. ل صه حرایا قی ژیانی انه گهر ئه و نهبت- ژبرس وتینا دا تو دی مری، به رانبه ربه لا وموصیبه تین قی دنیایی نه گهر ئه و دهستی ته نه گرت تو دی چییه هیلاکی، وئه قه حالی ته ب تنی نینه، به لکی ئه و حالی هه رئیکییه ژبلی وی: ﴿ اَلْمَا الله و الله وی فه قیرین به رده ستی خودینه..

ئهگهر ئهو وی بایی هوین هل دکیّشن وپی دژین، دهلیقهیهکا ب تنی ژ ههوه ببرت ئیک ژ ههوه نامینت. ئهگهر ئهو عهردی هوین ل سهر پشتی دژین ئهو ب ههوه قه رانهگرت، دی ل بن پیییّن ههوه هژیییّت، وئیّک ژ ههوه نامینته زیّندی.. ئهگهر ئهو دهرگههیّن عهسمانی ل بهر ههوه بگرت وبارانی نهبارینت، هوین ب حهیوان وطهیر وطهوال قه دی چنه هیلاکیّ..

هوین ژ مهجبووری ههژارین بهر رهحما وینه، قیّجا هوین ب ئختیارا خوّ ژی ب گوّتن وکریار ههژارییا خوّ بوّ وی ئاشکهرا بکهن، ههوجهییا خوّ بگههیننه بهر دهرگههی وی، وداخوازی ژ وی ب تنیّ بکهن، ههوارا ههوه بلا ژ وی بت، وهیقی وئومیّدا ههوه بلا بوی بت، خوّ بوّ وی ب تنیّ بچهمینن ئهو دی ههوه سهربلند کهت، وملکهچییا ههوه بلا بوّ فهرمانیّن وی ب تنیّ بت، ئهو دی ههوه سهرفهراز کهت.

دنیا ههمی ئهگهر یا ته بت، ب فهقیری ل بهر دهرگههی وی بدانه، وئهگهر جارهکی وی زوی دهرگهه ل ته فهنهکر، بهری خو بده تهخسیری وکیماسییا خو د خواستنی دا، بهری کو تو گازندهیا گیروبوونی ژی بکهی..

ب ئەزمانى ئعترافى ب فەقىرىيا خۆ بۆ وى بكە، وئەقە رىنبازا پىغەمبەر وچاكىن بەرى تەيە ژى، رۆۋا مووسا -سلاق لى بن- ژ دەسهەلاتا فىرعەونى زالىم رزگار بووى، وتەنا ورحەت ل بىن دارا مەدىنى پالداى، ئعتراف ب ھەۋارىيا خۆ بىۆ وى كر وگۆت: (رَبِّ إِذِيلِمَا أَنْزَلْتَ إِلَى مِنْ خَيْرِ فَقِيرُ ﴾ (القصص: ٢٤).

ورِيْكَا تُه بَوْ رِاگُههاندنا فهقيرييني بلا ب ڤان پيٽگاڤان بت:

ب دوعایا خوْشکاندن د گهل دا بت:

یا رەببی.. ئەگەر دەرگەھین دنیایی ھەمی ل بەر من ھاتبنه گرتن، دەرگەھی تە ھەر دی مینت قەكرى، ئەگەر بەنییان ھەمییان پشت دابته من تو بەری خو ژ من قەت وەرناگیری، ئەگەر دەرمانی من ل بەر ھەمی دختوران ئاسی ببت، چو تشت نینن ل بەر تە ئاسی ببن..

وهۆسا تو مابی حهتا شرینییا موناجاتی ب دلی تو تام بکهی.. پاشی ته هند دیت بت دهرگههین ئاسی ل بهر ته قهبین..

ئەھا ئەقەيە يا ئەم دېيْژين!!

روّژه کێ مروّقه کێ هه ژار قهستا خودێناسێ مه زن بشرێ حافی کر، وگوتێ: ئه ی ئیمام، ده رگه هه همی یێ ل من هاتینه گرتن، وپارییێ نانی ل من وعه یالێ من یێ بوویه هزره ت، ئه گه ر ته دوعایه ک بو من کربا.. بشری به رێ خوّ دایێ، پاشی گوتێ: جاره کێ ده مێ تشته کێ ب تنێ ژی د مالا ته دا نه ما، وعه یالێ ته گوته ته: خلاس ئێدی چو تشت مه نه ما.. هه وجه ییا خوّ ببه به ر ده رگه هێ وی، هنگی دوعایا ته ژ دوعایا من دێ چێتر بت.

بۆچى؟

چونکی هنگی ئهو ژ دل دی قهستا وی کهت یی رزق د دهستی دا، بینی بشری یان ههر ئیکی دی یی همبت، بیخته نافبهرا خو ووی، وههر جارهکا تو ژ خهلکی دنیایی ههمییی بی هیشی بووی، وهندی دندکه کی دلی ب وان فه نه هاته گریدان، ئهو دی د ههوارا ته ئیت: ﴿وَهُوَالِّذِی يُنَزِّلُ ٱلْعَیْتَ مِنْ بَعَ دِمَا قَنَطُواْ وَیَنْشُرُ رَحْمَتَهُ ﴾ (الشوری: ۲۸) کهنگی ئهو ره حما خو به لاف دکه ت؟

- پشتی عدبد بی هیڤی دبن؟

ژ **چ**؟

- ژههه رئیکی ژبلی وی.. هندی پیچهکی ژی د دل دا هیڤییا ته ب ئیکی دی ژبلی وی یا گریدای بت، تو (تهوقوعا) هندی بکه ئهو د ههوارا ته نهئیت، بهلی چی گاڤا دلی ته ژهه رتشته کی قالا بوو ژبلی وی، مزگینی ل ته بت کو یا ته ژی خواستی ئهو دی بو ته ب جه ئینت، ئهگهر خو ئهو ل بهر خهلکی تشته کی (موسته حیل) ژی بت.

دەستىڭ خۇ يىڭ قالا ب نك وى قە دريْر بكە:

روزا برایین یووسفی ژ برسی ره قین وقهستا مصری کری، دا عهزیزی مصری کو یووسف ب خو بوو بیی ئهو پی بحهسیین، قهنجییه کی ل وان بکهت وهنده ک گهنمی بده تی، وان پاری خو یی بی بها ل بهر سنگی عهزیزی دانا وگوتنی:

﴿ يَمَا أَيُّهَا ٱلْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا ٱلظُّرُ وَجِعْنَا بِيضَعَةٍ مُّزْجَعَةٍ فَأَوْفِ لَنَا ٱلْكَيْلَ وَتَصَدَّقَ عَلَيْنَا ۖ إِنَّ ٱللَّهَ يَجْزِى ٱلْمُتَصَدِقِينَ ﴾ (يوسف: ٨٨).

راسته ئه پاری مه ئینایه دیوانا ته ب کیر چو نائیت، وچو بهایی خوّ د بازاری دا نینه، بهلی تو یی حالی مه دبینی، ئهم ب عهیال قه یین کهفتینه تهنگافییه کا مهزن، مه چو ری نهماینه، تو قهنجییه کی د گهل مه بکه، ئهگهر ئهم ژ ههژی نهبین ژی، خودی خیری دده ته قهنجیکاران.

و د گهل وی ههمییی یا وان ئینایه سهری یووسفی، گاڤا یووسفی ئهو د ڤی حالی دا دیتین، رهحم ب وان بر، ویووسف مروٚڤهک بوو، ڤێجا هوین چ دبێژن بوٚ خودایی یووسفی؟

دەستىن خو يىن قالا ب نک وى قە درى بكەن و ب دلەكى شكەستى قە قەستا دىوانا وى بكەن، راستە چانتكى تە يىئ خالىيە ومىدەكا تە چو د ناڭ دا نىنە، بەلى چ ھەوجەيە تو زادى د گەل خو ببەيە دىوانا مەردان، ما نە ل ويرى سفرىن طەعامان ھەردەم ب رىزكرىنە؟

یا رەببی ئەگەر لەشتىن مە ئتىخسىرتىن دنیایى بن، ودلتىن مە ب قیانا وى قە دگرىداى بن، ھىقىيەكا مەزن مەيە كو ئەو دەستى

ب نک ته قه بنته درتژگرن تو وی قالا نازقرینی، ولهو دلی ژ ته ب هیشی بت تو بی مراد ناقهگهرینی، ئهگهر خو ئهو یی ژ ههژی کهرهما ته نهبت ژی، چونکی مروّقین مهرد چو جاران دانا خو ب تهخسیرییا خازوکان قه گری نادهن، قیجا چاوا تو دی وه کهی وتو خودایی؟

ل بەر دەرگەھى وى ل دلى خۆ بگەرىى:

جاره کنی وهسا چنبوویه تو ب خهم که فتبی بنی کو تو ئه گهره کنی بۆ وی چهندی بزانی، یان ته ههست ب خهریبییی کربت و تو ل واری خو و د ناف دوست و هه فالنی خو دا، ئه گهر تشته کنی هوسا ته دیت بت، تو بزانه دلی -وه کی ئبن قهییم دبیرت- هنده ک دهم هه نه ب سهر دا دئین ئه و ههست ب خهریبییه کا وه سا دکه ت تشته ک وی خهریبییی نابه ت ژ بلی هندی کو تو بمینییه د گهل وی ب تنی د (خهلوه یه کا رووحی) دا؛ دا هه ست ب صهرئینانی بکه ی، وهنده ک دهم هه نه ب سهر دلی دا دئین ئه و ههست ب سوتنییه کا وهسا دکه ت تشته ک وی ته ناکه ت ژ بلی رازیبوونا ب قه ده را خودی و هه مبیز کرنا صهبری.

وکانی چاوا هنده که جاران دهستی مروّقی پیّتقی ب وی مالی ههیه یی ههوجهییا وی تیر دکهت، وهسا دلی ژی ههوجهیی ب زاده کی وهسا ههیه قیان وشهوقا وی هاویش بکهت، وخودان دلان ب سهربوّر زانییه کو تشته ک نینه قی چهندی بکهت ژبلی قیانا وی.. جاره کی خودیناسه ک ل کوّلانان دگه ریا ودگوّت: دلی من.. کانی دلی من؟ کی ژههوه دلی من دیتییه.. پاشی وی قهستا کوّلانکه کی کر، دیت بچویکه ک یی ژبهر دهیکا خوّ دره قت، ودهیکا وی یا ددانتی وئهو یی دکهته گری، پاشی دهیکا وی ئهو

THE MAN SERVICE STATE OF THE S

هاڤێته سهر ڕێکێ وچوو د مال دا ودهرگهه لێ گرت، زاروٚک ل دوٚر وڕهخێن خوٚ زڤڕی ونهزانی دێ کیڤه چت، لهو زڤڕی بهر دهرگههی و ل دهرگههی دا وگازی دهیکا خوٚ کر، دهیکێ دهرگهه ڤهنهکر، جارهکا دی دهرگهه قوتا وگازی کر: دادێ.. دهرگههی بوٚ من ڤهکه، ئهگهر تو دهرگههی ل من ڤهنهکی چو جه نینن ئهز بچمێ، وکهسهک نینه من بدهته بهر سنگێ خوٚ هنگی دلێ دهیکا وی ما پێڤه، دهرگهه بو ڤهکر ودا بهر سنگێ خوٚ و ب گری څه گوتێ: رحا دهیکا خوٚ! گونهها ته بوو من ئهڤه د گهل ته کری، ئهگهر ته گوهدارییا من کربا ئهڤه ب سهرێ ته نهدهات.

هنگى ڤى خوديناسى كره هموار وگۆت: ڤێ گاڤێ من دلێ خۆ ديت!

ریّکا ژهممییان نیزیکتر یا ته دگههینته وی ئهوه تو ل بهر دهرگههی وی ل دلیّ خوّ بگهرییّی، و ل بهر دهرازینکا وی ئعترافیّ ب (موفلسییا خوّ) بکهی، مال.. مهنصب.. عمیال.. وههر تشته کیّ ماددی ییّ ته ب دنیایی قه گریّده ت، ل بهر چاقیّن ته نهمینت، ب فهقیرییه کا خوری وموفلسییه کا تمام قه قهستا وی بکه، هنگی دهرگههی وی ل بهرا خوّ قه کری دی بینی.

جاره کنی ده رگه هین عهسمانی ل به رخه لکی هاتنه گرتن، ونیزیک بوو خه لا رابت، خه لکی باژیری چوونه چولی دا نقیر بارانی بکه ن، وبوو هه وار وگازییین وان، ئیمامی وان ب لایه کنی قه ده رقه چوو، دیت خه لیفه ینی وان سه رکول و پیخاس، و ب خوشکاندن قه سه ری خویی دانایه عه ردی وبو خودی ینی چوویه سوجدی، وینی هه وار دکه ته وی.. ئیمام زقری ناف خه لکی وگوت: ئامانین خو حازر بکه ن، مزگینییا من ل هه وه نیزیک دی باران ئیت، گافا (جه بباری) عه ردی خوبو (جه بباری) عه سمانی شکاند، (جه بباری عه سمانی) دی د هه وارا خه لکی ئیت!

ووهسا چیبوو وهکی وی گزتی، هیشتا ئهو ژ چۆلی نهزڤرین بارانی لیکر..

راستییا دنیایی بزانه دی فهقیرییا خو بو وی زانی:

هدر کهسه کن ب دورستی د راستییا دنیایی نه گههت، نه د ژیانا خو دا رحه ت دبت، ونه ژی فه قیرییا خو بو خودی دزانت، دی هزر که ت ئه و ژهه رئیکی یی بی بی منه ته، ئه گهر خو ئه و ئیک خودایی عهرد وعهسمانان بت، ما نه وی ماله کی زیده ههیه؟ ما نه خودانی عهیاله کی بوش وسهلته نه ته که مهزنه؟ ما نه تری دور و ره خین وی حهره س وزیره قانن؟ قیجا ئه و ژ چ بترست یان ژ کی بترست؟

وههر ئه ثن رینکه بوو یا فیرعهونتی که ثن ل سهر چووی، وفیرعهونین نوی ژی ل سهر دچن، فیرعهونین نوی ژی ل سهر دچن، فیرعهونی گوته ملله تن خز: (یکفَوْمِ آلیَسَ لِی مُلَّکُ مِصْرَ وَهَالِدُو ٱلْأَنْهَائُرُ بَجِّرِی مِن تَحِیِّ آلَاً تُبَرِّئُونَ ﴾ (الزخرف: ٥١) ئه ی ملله تن من، ما هوین ملکی من نابینن؟ ما ملکی مصری هه می نه ین منه وئه ثه رویبار د بن من دا دچن؟

(ملکی من..) ئەقە سەری گریدکی وبناخەیی گرفتاریییه، گاقا تە ھزر کر دنیا -یان تشتهک ژ دنیایی- ملکی تەیه، هنگی وهکی فیرعهونی تو دی خو بی منهت بینی، کهنگی دی هشیار بی وراستییا ملکی خو زانی، گاقا ئهو رویبارین د بن ته دا چن د سهر ته دا چوون! بهلی هنگی هشیاری چو مفایی ناگههینته ته.

وبهری تو بگههییه وی دهمی یی هشیاری فایدی ته نهکهت، خو هشیار که، وبزانه کو رحهتییا تمام د قی دنیایی دا بو کهسی نینه؛ چونکی ئه و واری موژیلی و وهستیان و فهنائییه.

ئه و کهسی خودی عهیال دایی هندی زهحمه تی ب وان قه دبینت، دبیّرت: خوزی من چو عهیال نهبان، وئهوی عهیال نههی خوزییان رادهیّلت کو وی عهیال ههبا.. یی بچویک دبیّرت: خوزی ئهز مهزن ببام، ویی مهزن دبیّرت: خوزیییّن هنگی وهختی نهزی بچویک..

TAC. MARINE

ئموی بی کار هیقییا وی ئموه کاره ک ب دهست کهفتبا، ویی کار ههی دبیرت: خوزی پیچه کی نفز مابامه بهطال.. یی فهقیر مرادا وی نهوه روزه کی وه کی یی زهنگین لی بیت، ویی زهنگین حهسویدییی ب دلیحه تییا فه قیری دبه ت.. مروقه کی خودان مهنصب وخه ده م وحه شم روزه کی دگوت: خوزی نهز شیابامه روزه کی ب تنی ل بازاری ها تبام وچووبام وه کی خهلکی، وئمو خهلکی ل بازاری ب تنی دئین و دچن و کهسی های ژی نه، دبیری: خوزی جاره کی نهم چووباینه و تری دور و ره خین مه حه ره س و خهلکی هه مییی دبیری نام ها تین..

بيّژنه من: کې د ڤني دنيايي دا يي رحهته و ب حالي خو يي رازييه؟!

من گرتی چو تشتی ژ ته کیّم نینه، وچو خهم وخیال ته نینن، وههر تشته کی ته بقیّت ل بهر دهستی ته یی حازره، تو بیّژی بو ته خوّش بت؟ بهری تو خه لهت ببی وبیّژی: ئه.. دی بیّژمه ته: ئهگهر تو یی ب قی رهنگی ژی یی مه به حس ژی کری، ههر جاره کی وه دی بی مه به حس ژی کری، ههر جاره کی حواله و ب خافله تی ژی قه بت دی ته گوه لی بت: (فلان که س مر..)! مر.. گههشته وی دویماهییی یا هه می خودان رح، و تو ئیّک ژ وانی، دی گههنی، هنگی چ خوّشی بو ته دی د وی خوّشییی مینت یا تو تیدا؟

ئهگهر تو زهنگیترین مروّف بی د دنیایی، مادهم دی مری، تو یی فهقیری.. ما زهنگینی نه ئهوه ته منهت ب کهسی نهبت؟ باشه ئهوی رحا ته د دهستی دا، وچی گاڤا وی بقیّت ئهو وی ژ ته بستینت چاوا تو دی ژ وی یی بی منهت بی؟

من گرتی ته باوهری ب وی نینه.. ما ته باوهری ب هندی ژی نینه کو ئه ثخرشییین تو تیدا دویماهییه کا بو ههی؟ بیره من: چ تام د وی خوشییی ههیه یا دویماهی بو ههی؟

برایی من.. خویشکا من: دنیا گوله کا گهشه، بهلی گاڤا پائیز د سهر ته دا هات، تو چو خوّشییی نه ژ رهنگی وی ونه ژ بینا وی نابینی، جهه کی تری روّناهییه، بهلی

THE MAN STATE OF THE STATE OF T

گاڤا ل ته بوو شهڤ تو نهشێی خو بهر پییین خو ببینی، جوانییا وی دچت، خوشییا وی نامینت، یی لی بلند نزم دبت، ویی قهلهو د ناڤ ئاخا وی دا دحهلیییّت، وصهبرا وی ههمی دبته بی دهنگییهکا ب ترس وسههم.. وئهگهر ته بڤیّت راستییا ڤی گوتنا مه باش بزانی، جارهکی تو ب تنی ههره ناڤ قهبران، وهزرا خو د قهسریّن خهلکی وان دا بکه.. کیلییان، دا ئهو ب بی دهنگییا خو ڤی راستییی بو ته بیژن!

گەلەك د خۇ نەگەھە دا ب سلاھەتى دەرباس بېى:

رِوْرُه كَىٰ ئَيْكُ رُ زَانَايِيْنَ تَابِعِيبَانَ چُو نَكُ عَائِيشَايِيْ پِسِيارا قَيْ ئَايِهُتَا پِيروْز رُيْ كر: ﴿ ثُمَّ أَوْرَثْنَا ٱلْكِنْبَ ٱلَّذِينَ ٱصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِنَفْسِهِ وَمِنْهُم مُّقْتَصِدُ وَمِنْهُمْ سَابِقُ مِاللَّهُ لِلَّالِمُ اللَّهُ وَمِنْهُمْ اللَّهُ وَمِنْهُمْ سَابِقُ مِاللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ وَمِنْهُمُ اللَّهُ الللللْمُ اللَّهُ اللللْمُ اللللْمُ اللَّهُ اللَّهُ اللللْمُ ا

- → ئەوين ب كرنا ھندەك گونەھان وھيّلانا ھندەك واجبان زولم ل نەفسا خوّ كرى.
- → وئەوين واجب ھەمى كرين وخۆ ژ ھەمى گونەھان دايە پاش بەلىخ ھندەك سوننەت ھيلاين وھندەك مەكرووھ كرين.
- → وئهوین واجب وسوننهت ههمی کرین وخو ژ ههمی حهرام ومهکرووهان دایه پاش، وخو ژ هندهک حهلالی ژی دایه پاش ژ ترسین حهرامی دا.

عائیشایی گزتی: ئهوین لهز د خیران دا کری، صهحابیین پینهمبهری بوون -سلاف لی بن- ئهوین د گهل وی چووین، وئهویدن هنده ک سستی کری ئهون یین پشتی وان لی بن وان چووین، ویین زولم ل خو کری یین وه کی من وتهنه!

THE STATE OF THE

هۆسا عائیشا د خو دگههشت! وئیک ژ مه ئه قرو چونکی دو گوتنین خیری بو خهلکی دبیرت، یان دو فلسان دکهته د دهستی فهقیره کی دا، دهمی وان ئایهتان دخوینت یین به حسی وان چاکان دکهن ئهوین ئیکسهر وبی حسیب دچنه به حهشتی: ئه قه به حسی وان (داعیانه) یین وه کی مه!

ل دويماهييي:

عەبدللاھى كورى عەبباسى قەدگوھىزت كو پىغەمبەرى -سلاڤ لىن بن- ل حەجا خاترخواستنى، ل ئىقارا عەرەفى، ئەڭ دوعايە كر:

(اللَّهُمَّ إِنَّكَ تَرَى مَكَانِ، وَتَسْمَعُ كَلامِي، وَتَعْلَمُ سِرِّي وَعَلانِيَتِي، لَا يَخْفَى عَلَيْكَ شَيْءٌ مِنْ أَمْرِي، أَنَا الْبَائِسُ، الْفَقِيرُ، المُستغِيثُ، المُسْتَجِيرُ، الْوَجِلُ، المُشْفِقُ، المُقِرِّ، المُعْتَرِفُ بِذَنْبِهِ، أَسْأَلُكَ مَسْأَلَةَ الْمِسْكِينِ، وَأَبْتَهِلُ إِلَيْكَ ابْتِهَالَ المُشْفِقُ، المُقْرِيرِ، مَنْ خَضَعَتْ لَكَ رَقَبَتُهُ، وَذَلَّ المُنْفِقُ، اللَّذِبِ النَّلِيلِ، وَأَدْعُوكَ دُعَاءَ الخَائِفِ الضَّرِيرِ، مَنْ خَضَعَتْ لَكَ رَقَبَتُهُ، وَذَلَّ المُنْفِقِ، النَّالِيلِ، وَأَدْعُوكَ دُعَاءَ الْحَائِفِ الضَّرِيرِ، مَنْ خَضَعَتْ لَكَ رَقَبَتُهُ، وَذَلَّ المُعْلَى اللهم لا تَجعلنِي بدعائِك شقِيا، وكن بي رءوفا رجيعًا، يا خير المعطين ويا خير المعطين (١١)

ئه دوعایا وی بوو پشتی ئه و گههشتیه دویماهییا قویناغی، ل دهمی خاترخواستنی.. بهری خو بدی چاوا ئه و د ناف خهلکی ههمییی دا و ب دهنگه کی بلند فهقیری وهه وجه ییا خو بو خودایی خو رادگه هینت!

(١) طەبەرانى قەدگوھيزت.

دا ته بهایتی خول نک خودی ههبت

چونکی ته ب وی ریّکا خوّ یا نیاسی، وبوونا دلیّ ته ورحا ته ب وی بوویه، وئهگهر ب ریّکا وی نهبایه، مهزنترین نعمه تا تو تیّدا کو ئیمانه، د گهل ته نهدها ته کرن. زانایی نافدار (شیخ الإسلام ابن تیمیه) دبیّرت: ((دو رهنگیّن بوونی ههنه، ئیّک: ئهوه یا ئهم دزانین، ویا دی بوونا دلی ورحیّیه، ودهرکهفتنا وان ژ مالبچیکی نهفسی وتارییا طهبعی، وئه ق بوونه ب پیغهمبهری دبت، وئه و بوّ خودان باوهران وه کی بابی بوویه.. وشیّخ وسهیدا و پهروهرده کار بابی رحیّیه، وبابی مروّقی یی دی بابی لهشییه)).

وکانی چاوا ئهگهر بابی مروّقی نهبا لهشی مروّقی ژ تارییا نهبوونی نههاته روّناهییا ههبوونی، وهسا ئهگهر ب ریّکا پیغهمبهری -سلاف لی بن- نهبا رحا مه ژ تارییا کوفری نهدهاته روّناهییا ئیمانی، وریّک ل بهر مه ئاشکهرا نهدبوو.. قیّجا قی پیغهمبهری حمقه کی مهزن ل سهر مه ههیه، و ژ حمقی وییه ئهم حهز ژی بکهین.

بۆچى ئەم حەز ژ پيغەمبەرى بكەين؟

🔷 چونكى ئەو ڤيان ودلۆڤانىيە بۆ تە:

پێغهمبهر -سلاڤ لێ بن- رهحم ودلوٚڤانييه بوٚ دنيايێ ههمييێ، وهکی خودايێ وی گوٚتييێ: ﴿ وَمَاۤ اَرْسَلُنكك إِلَّارَحْمَةً لِلْعَكِمِينَ۞﴾ (الأنبياء: ١٠٧) ههما مه تو يێ هنارتي

مهعنا: ژ حهژیکرن وقیانا وی بو مه ئه و مه پالددهت و ژ ئاگری ددهته پاش؛ دا ئهم نهکه قینی، بهلی د گهل هندی ژی هندهک بهخترهش ههنه خو ژ ناڤ دهستین وی دهاڤیته دهر وقهستا ناڤ ئاگری دکهن.

پیغهمبهری -سلاڤ لێ بن- ئهم دڤێین، وبهخت ووژدان هندێ دخوازت دهمێ ئێؼ حهز ژ مروٚڨی بکهت، مروٚڤ ژی حهز ژێ بکهت.

🗬 چونکی ب ثیانا وی باوهرییا ته تمام دبت:

پيغهمبهر -سلاڤ لئي بن- دبيّرْت: ﴿

ووالده والناس أجمعين (٢) يهعنى: باوهرييا ئينك ژههوه تمام نابت حهتا پتر ژ زاروّک وبايي خوّ وههمي مروّڤان حهز ژ من دكهت.

و د ریوایه ته کا دی دا هاتییه: (پیمعنی: حه تا تو

پتر ژ نهفسا خو حهز ژ من بکهی، ومهعنا قنی ئهوه: حهتا تو د حهژیکرنا خو دا بو من هند ین راستگو بی کو تو گوتنا من ب پیش حهزکرن وههوایی نهفسا خو بیخی، نه کو تشتی دلی ته بچتی تو بکهی بلا دژی وی دینی بت یی ئهز پی هاتیم.. و ب قی چهندی حهژیکرنا دورست ئاشکهرا دبت، نه ب گوتنا ده قی ب تنی.

⁽۱) بوخاری وموسلم ژ ئەبوو ھورەيرەی قەدگوھێزن.

⁽۲) موسلم ژ ئەنەسى قەدگوھيزت.

🔷 دا كو تو تام بكهيه شرينييا باوهري:

چونكى هەچيى حەز ژ خودى وپىغەمبەرى وى بكەت، وڤيانا وى بۆ وان ژ ڤيانا ھەر تشتەكى دى پتر بت، ئەو دى تام كەتە شرينييا باوەرى، وەكى پىغەمبەر -سلاڤ لى بن-د گۆتنەكا خۆ دا دبيرژت: ﴿ لاك من كن فيه وجد حلاوة الإيان:

مماسواهما.. (۱) یه عنی: سن تشت هه نه هه چین ئه و ل نک وی بن ئه و دی شرینییا باوه ری بینت، وئیک ژ وان ئه قه یه کو خودی و پیغه مبه ری وی خوشت قیتر بن ل به ر وی ژ هه ر تشته کی دی.. هتد. وئه قه ئه و خه لاته یی هیشتا د دنیایی دا خودی دده ته وی که سی یی قیانا خودی و پیغه مبه ری - سلاف لی بن - ب سه ر قیانا هه ر تشته کی دی دئیخت، خودی شرینییا با وه ری ب رزقی وی دکه ت، وئه و شرینییه که هه ر شرینییه کا دی یا د دنیایی دا هه بت ل به روی دبته چونه.

🔷 دا کو تو روزا قیامهتی د گهل وی بی:

وئه قه مهزنترین هیقییه مروّقی خودان باوه رههی، کو روّرا قیامه تی ده می مروّق دکه قنه ته نگافییه کا مهزن و نهخوّشییه کا گران ب سه روان دا دئیّت، مروّف یی نیّزیکی پیّغه مبه ری بت -سلاف لی بن- ئهنه سی کوری مالکی دبیّرت: ئه عرابییه که هاته نک پیّغه مبه ری -سلاف لی بن- وگوتی: قیامه ت که نگییه ؟ پیّغه مبه ری -سلاف لی بن- گوتی: قیانا خودی و پیّغه مبه ری وی، گوتی: ته چ بو وی روّری به رهه کرییه ؟ وی گوت: قیانا خودی و پیّغه مبه ری وی، پیّغه مبه ری -سلاف لی بن- گوتی: (تو دی د گهل وی بی یی تو حهز ری دکهی) (۲۱).

وجاره کێ مهولایێ پێغهمبهری ثهوبان هاته نک پێغهمبهری وڕهنگێ وی یێ گوهاڕتی بوو، پێغهمبهری -سلاڤ لێ بن- گوتێ: چ تشتی ڕهنگێ ته گوهاڕتییه؟ وی گوت: ئهی پێغهمبهرێ خودێ چو نهخوشی ل من نینن، بهلێ دهمێ ئهز ته نهبینم ئهز ژ ته خهریب

⁽١) بوخاري وموسلم ژ ئەنەسى قەدگوھيزن.

⁽۲) بوخاری وموسلم ڤهدگوهێزن.

دبم، وبیرا من ل ئاخره تی هاته قه، وئهز دترسم ل ویری ئهز ته نهبینم؛ چونکی تو دی د گهل پیغه مبهران ئییه بلندکرن، وئهگهر خو ئهز بیمه به حه شتی ژی ئهز دی ل جههکی نزمتر بم ژیی ته، وئهگهر ئهز نه نهی به حه شتی ئیدی ئهز قه ت ته نابینم، هنگی ئه ف نایسه تسه هاته خواری: ﴿وَمَن یُطِع اللّه وَالرّسُولَ فَأُولَئِكَ مَعَ الّذِینَ اَنَعَمَ اللّهُ عَلَیْمِ مِنَ النّبِینَ اَنْعَمَ اللّه عَلَیْمِ مِنَ النّبِینَ اللّه وَالصّیٰ اللّه وَالصّیٰ اللّه وَالرّسُولَ فَاولَئِکَ مَعَ الّذِینَ اَنْعَمَ اللّه عَلَیْمِ مِنَ النّبِینَ اللّه وَالصّیٰ وَالسّیٰ وَالسّیٰ وَالسّیٰ وَالسّیٰ وَالسّیٰ وَالسّیٰ وَاللّه وَال

چاوا دی حهز ژ پیغهمبهری کهین؟

دبیّژن: حهژیّکرن تشته که نه ب دهستی مروّقییه.. ئه قه راسته، به لی تشتی دی یی راست ئه وه هنده ک ریّک هه نه مروّف دشیّت حهژیّکرنا خوّ پی زیّده بکه ت، وئه گه رهات و و ان بی ییّن خودی که رهم ب حه ژیّکرنا پیّغه مبه ری د گه ل ته کربت، و ته قیا حه ژیّکرنا خوّ بوّ وی زیّده بکه ی، بزانه هنده ک ریّک هه نه بوّ ته دبنه هاریکار ل سه رحه ژیّکرنا وی، ئه و ژی ئه قه نه:

🔷 گەلەك صلاوەتان بدەنە سەر وى:

دانا صلاوه تان ژ لایی مه قه ل سهر پیخه مبه ری، ده می ئه م دبیّرین: (اللهم صل علی محمد) مه عنا وی ئه وه هم داخواز و دوعایی ژ خودی دکه ین کو ئه و ره حمی ب پیخه مبه ری ببه ت، ومه رته به و بهایی وی ل دنیایی و ناخره تی بلند بکه ت، و ده می ئه م دبیّرین: (السلام علی محمد) مه عنا وی نه وه نه مسلاقی دده ینه سه روی، نه و سلاقا هندی دگه هینت کو نه م دویکه فتییین وینه، و ب وی قه دگریداینه، و ژ قی چه ندی ناشکه را دبت کو صلاوه ت نه و په یوه ندییه یا مروقی ب پیخه مبه ری قه گری دده ت.

ئبن قهییم به حسی دانا صلاوه تان دکهت و دبیّرت: ئه و ئهگه را به رده وامی وزیده به و فیانا مروّقییه بو پیغه مبه ری -سلاف لی بن-، ئه و قیانا باوه ربیا مروّقی بیّی وی تمام نابت، و که سه که هندی پتر نافی خوّشتقییی خوّ بینت، ووی بینته سه ر هزرا خوّ، وبه حسی باشییین وی بکه ت، قیانا وی دی بو وی زیده تر لی ئیّت، و شه و قا وی بو وی دی پتر لی ئیّت، حه تا دلی وی هه مییی قه دگرت، ژ خوّ ئهگه ر به حسی وی نه که ت، ووی نه ئینته سه ر هزرا خوّ، قیانا وی د دلی وی دا دی کیّم بت.

مهعنا: دانا صلاوه تان - ژلایه کن دی قه - دبته ئه گهراهندی قیانا مروّقی بوّ پیغهمههری - سلاف لنی بن - زیده تر لنی بیت، ژبهر قنی چهندی خیرادانا صلاوه تان گهله کی بوویه، پیغهمههر - سلاف لنی بن - د گوتنه کا خوّدادبیژت: للی لی لی شر سی شر سی شر

صلاوه تان بده ته سهر من دهمی لی دبته سپیده، ودهمی لی دبته ئیقار، روزا قیامه تی مههده را من دی قیرا گههت.

ئەقە ل قىامەتى، و ل دنيايى.. پىغەمبەر -سلاڤ لىن بن- دېيىژتە وى صەحابىيىى خۆ ئەوى گۆتىيىى ئەز دوعايا خۆ ھەمىيىى دى كەمە صلاوەت ل سەر تە: ﴿ ذا تكفى همك، گۆتىيىيى ئەز دوعايا خۆ ھەمىيىيى دى كەمە صلاوەت ل سەر تە: ﴿ ذا تكفى همك، وگونەها ﴾(٢) يەعنى: ئەگەر تو وە بكەى خودى خەما تە دى ژ تە قەكەت، وگونەها

ته دێ بۆ تە ئێتە غەفراندن.

🔷 دویکهفتنا سوننهتا وی بکه:

ژ نیشانیّن قیانا مروّقی بو کهسه کی ئهوه مروّث گوهدارییا وی بکهت، وچاڤ ل وی بکهت، وئهگهر قیانا پیغهمبهری -سلاڤ لیّ بن- ئیّک ژ پیتقیییّن تمامبوونا باوه رییا

⁽١) طهبهراني ژ ئهبوو دهردائي ڤهدگوهێزت.

⁽۲) ترمذی ژ ئوبهییی کوری کهعبی قهدگوهیزت.

THE STATE OF THE S

مروّقی موسلمان بت، دویکهفتنا سوننه وی ژی، یه عنی: ئه و ریّکا ئه و پی هاتی، ئیک ژ پیتقییین راستییا قیانا مروّقیه بو وی، ئه گه و قیان ب تنی ئه و بت مروّق ب ده قی بیژت: ئه زحه ز ژ فلان که سی دکه م، تشتی ژ هه مییی ب ساناهیتر وبی بهاتر دی قیان بت؛ چونکی هه رکه سه ک دشیّت قی چه ندی بیّرت، قیانی -کو ئیّک ژ بهایین مه زن وگرنگه د ژیانا مروّقان دا- هنده ک شه رت و پیّتقییین خو هه نه؛ دا راستییا وی پی ئاشکه را ببت، ئیّک ژ وان ئه وه مروّق ملکه چییی بو ئه مر و فه رمانا وی که سی بکه ت ئاشکه را ببت، ئیّک ژ وان ئه وه مروّق ملکه چییی بو ئه م دبیّژین: ژ نیشانین قیانا ته بو پی مروّق حه ز ژی دکه ت، و ل سه رقی بناخه یی ئه م دبیّژین: ژ نیشانین قیانا ته بو پی غه م به دری -سلاق لی بن - ئه وه تو پیگیرییی ب سوننه ت و ریّبازا وی بکه ی، کا چاوا ژ نه نه جامین پیگیرییا ته ب سوننه تا وی ئه وه قیانا وی د دلی ته دا زیده ببت.

پيّغهمبهر -سلاڤ لٽي بن- د گازييهکا خوّ دا بوّ ئوممهتا خوّ دبيّژت: ﴿

منکم بعدی فسیری اختلافا کثیرا، فعلیکم بسنتی وسنة الخلفاء الراشدین المهدیین، تمسکوا بها، وعضوا علیها بالنواجذ، وإیاکم ومحدثات الأمور، فإن کیل محدثة بدعة، وکیل بدعة ضلالة (۱۱) یه عنی: هه چییی ژههوه پشتی من بمینت جودابوونه کا مهزن دی بینت، فیجا ههوه ئیمانه سوننه تا من وسوننه تا خهلیفین من یین سهر راست، وی بگرن، و پدیین خو لی بشدینن، وهشیاری وان تشتان بن یین نوی ده ردکه فن د دینی دا، چونکی ههر تشته کی دینی دا نوی ده رکه فت بیدعه یه، وههر بیدعه یه کا هه بت سه رداچوونه.

ودویکهفتنا ریّبازا پیخهمبهری -سلاف لیّ بن- وپشتدانا ریّبازا ههر ئیّکیّ دی ییّ ههبت ژبلی وی، ئهو ریّکه یا قیانا خودی پیّ ب دهست مروّقی قه دئیّت، خودایی مهزن دییّ بیّرت: ﴿ قُلُ إِن كُنتُمْ تُعَجِّونَ اللّهَ قَاتَبِعُونِ یُحْجِبَکُمُ اللّهُ وَیَغْفِر لَکُودُونِکُم وَاللّهُ عَمُورُ رَحِب مُرُسَّ الله وین (آل عمران: ۳۱) یه عنی: ئهی پیخهمبهر تو بیژه: ئهگهر راسته ههوه خودی دقیّت هوین دویکهفتنا من بکهن، خودی ژی دی هوین قیّن، وگونههیّن ههوه دی ژی بهت، چونکی

⁽۱) ئەحمەد ژ عرباضتى كورى ساريەي قەدگوھيزت.

TRUE, TRANSPORT

خودی گونه هر ژیبری گونه هین به نییین خویه، و ب وان یی دلوقانکاره. ووه کی ناشکه را نه نه نه نایه ته حوکمی به هندی دکه ت کو ههر که سی بیژت: من خودی دقینت، به لی نه و دویکه فتنا پیغه مبه ری وی موحه مه دی - سلاف لی بن - ب دورستی د سوننه تا وی دا نه که تن اخو دا یی راستگونینه.

🔷 چو گازییان ب سهر گازییا وی نهئیخه:

بۆ بلند راگرتنا قەدر وبهایی پیغهمبهری -سلاف لی بن-، ودا کو قیانا مه بۆ وی یا دورست بت وگۆتنا دەقی ب تنی نهبت، د ئایهته کا پیرۆز دا خودایی مهزن دبیژته خودان باوهران: ﴿ لَاَجَعَمُلُوا دُعُکَآءَ اَلرَّسُولِ بَیْنَکُمُ مَکْدُعَآءِ بَعْضِکُم بَعْضًا ﴾ (النور: ٦٣) یه عندی: هوین گازییا پیغهمبهری د ناقبهرا خو دا وه کی گازییا هنده ک ژ ههوه بو هنده کان لی نهکهن، و د ته فسیرا قی ئایهتی دا وکانی مه خسه د ب گازییا پیغهمبهری -سلاف لی بن- ل قیری چییه، پتر ژ بوچوونه کی ههیه.

هنده ک زانا دبیّرن: مهعنایا وی ئه وه گه لی خودان باوه ران ده می هوین گازی پیغه مبه ری -سلاف لی بن- دکهن (ئه فه ده می نه و یی زیندی د ناف وان دا) یان ده می هوین نافی وی دئینن (پشتی مرنا وی ژی)، هوین وه سا نافی وی نه ئینن وه کی هوین نافی وی دئینن، بیژنی نه موحه ممه د.. یان موحه مه دی گرت. یان موحه مه دی گرت. یان موحه مه دی وی موحه مه دی دکه ت، یان به حسی وی دکه ت.

ئەقە چى نابت، ودبتە نىشانا بى ئحترامىيا ھەوە بۆ وى، ھويىن ب رىنز وقەدرگرتن قە گازى وى بكەن وناقى وى بىنن، وبىن ئەى يىغەمبەرى خودى، يان پىغەمبەرى خودى ھۆ گۆت.. وصلاوەتان بدەنە سەر وى.

وهنده ک زانایین دی دبیزن: مهخسه د ب گازییا وی ل قیبری نهوه دهمی پیغهمبهر -سلاڤ لی بن- گازی ههوه دکهت وبهری ههوه دده ته تشته کی، یان بهری ههوه ژ تشته کی

THE STATE OF THE S

وهردگیّرت، هوین قی گازییا وی وه کی گازییا ههر ئیّکیّ دی ژ ههوه وهرنهگرن، وسستیییّ د ئهمریّ وی دا نهکهن.. بهلکی هوین گازییا وی ب مجدی قه وهرگرن، وگوهداریییّ بوّ بکهن، چونکی ئهو پیّغهمبهریّ خودیّیه ونه وهکی ههر ئیّکیّ دییه.

ما نه دهمی تو ژ دل حهز ژ ئیکی دکهی تو گوتن وداخوازین وی -نهگهر ب زهحمهت ژی بن- ههمییان ب جهد دئینی، قیجا بوچی تو د گهل وی پیخهمبهری یی وهسا نابی نهوی بوویه نهگهر بو رزگاربوونا ته؟

🔷 د گەل قورئانى بۋى:

و ژ نیشانین ژیانا ته د گهل قورئانی ئهوه تو بهردهوام قورئانی بخوینی، وخواندنا قورئانی یا بهردهوام ئیک ژ وان فهرمانانه یین خودی ل پیغهمبهری خو -سلاف لی بن- کری، دهمی ل سهر ئهزمانی پیغهمبهری -سلاف لی بن- گوتی: ﴿ إِنَّمَا آُمِرُتُ أَنَّ أَعَبُدَرَبَ كری، دهمی ل سهر ئهزمانی پیغهمبهری -سلاف لی بن- گوتی: ﴿ إِنَّمَا آُمِرُتُ أَنَّ أَعَبُدَرَبَ كری، دهمی ل سهر ئهزمانی پیغهمبهری -سلاف لی بن- گوتی: ﴿ وَتُنَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللْلَّهُ وَاللَّهُ وَالَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّهُ وَاللَّ

وخواندنا قورئانی -وه کی د حهدیسه کی دا هاتی - ریّکه که مروّث قیانا خودی وپیّغه مبه ری پی ب دهست خوّ بیّخت، پیّغه مبه ر -سلاث لیّ بن - دبیّژت: (ن سره أن یعلم أنه یجب الله ورسوله، فلیقر أفی المصحف) (۱۱) یه عنی: هه چییی که یف ب هندی بیّت بزانت کو ئه و حه ز ژ خودی وپیّغه مبه ریّ وی دکه ت بلا قورئانی بخوینت..

بلا قورئانی بخوینت، دا بزانت کانی ئه و وان تشتان دکهت یین دبنه ریک بو قیانا خودی و پیغهمبهری وی یان نه.. بلا قورئانی بخوینت، دا بزانت کانی باوه رییا وی حمتا

⁽۱) بەيھەقى قەدگوھيزت.

چ حەددى باوەرىيەكا راست ودورستە، بلا بەرى خۆ بدەتـە خۆ، وخۆ وكارى خۆ ل سەر قورئانى عەرض بكەت.

وتشتی گرنگ د خواندنا قورئانی دا ئهوه مروّف -زیدهی خوّشیبرنا ب خواندنا قورئانی که تری دا شاره زا بکهت، وتی بگههت کانی ئهو چ دبیّرت؛ دا پتر تامی ژ خواندنی وهرگرت، وباشتر کاری پی بکهت.

🔷 سەرھاتىيىن حەۋىكەرىن وى بخوينە:

دا بزانی کانی چاوا وبوچی وان حهز ژوی دکر، ژصهحابییین وی بگره، وحهتا خهلکی زهمانی خوّ. وان بنیاسه، وسهرهاتییین وان بخوینه؛ دا نهو بوّ ته ببنه پالدهر کو تو ژی حهز ژوی بکهی، وئهو پتر د چافین ته دا مهزن ببت.

کافرین مهکههی ژ گهله که سالوخه تین صه حابییان عه جینبگرتی دبوون، به لی ئیک ژ وان تشتین ژ هه مییان پتر ئه و عه جینبگرتی دکرن، قیانا وان یا زیده بوو بو پیغه مبه ری -سلاف لی بن-، روزا کافرین مهکه هی زهیدی کوری ده ثننه ی قهید و زنجیرکری، وبری دا وی بکوژن، پشتی ئاهه نگه کا ژ هه ژی بو قی رویدانی به رهه فکری، وبه ری سه کافانین وان ستیرکا خول وی بگرن، وسه ربی شیری خو راکه ته هندافی سه ری وی، ئه بوو سوفیانی خو نیزیکی وی کر وگوت تو د ناف عهیالی خود دا بای نیزیکی وی کر وگوت تو د ناف عهیالی خود دا بای و ل شوینا ته مه موحه مه د کوشتبا ؟ وی گوت: ب خودی من پی خوش نینه هوین من به رده ن و ئه زبچمه مالا خو، وستریه ک ف پیغه مبه ری سلاف لی بن بکه فت. گافا ئه بوو سوفیانی گوه ل فی به رسفا وی بووی، ده ستین خول رانین خود دان وگوت: د ناف مروفان دا من که سه که نه دیتیه هند حه ز ژ ئیک و دو بکه ن وه کی هه قالین موحه مه دی مروفان دا من که سه که نه دیتیه هند حه ز ژ ئیک و دو بکه ن وه کی هه قالین موحه مه دی

ویا ژ قنی ژی غهریبتر گوهی خو بدهنه عهمری کوری عاصی -خودی ژی رازی بت-چ دبیرت، دبیرت: کهسهک ژ پیغهمبهری -سلاف لی بن- ل بهر دلی من خوشتقیتر THE STATE OF THE S

نهبوو، و د چاڤێن من دا مهزنتر نهبوو، بهلێ ژ بهر ههيبهتا وي من نهدشيا تێر بهرێ خوٚ بدهمێ، وئهگهر بێژنه من: بوٚ مه بێژه کانێ ڕهنگێ وي يێ چاوا بوو، ئهز نهشێم وي بوٚ ههوه وهصف بکهم!

وروّژا ئەبوو بەكر كەفتىيە بەر مرنى، وى پسيار كر: ئەڤروٚ چ روّژه؟ وان گوّتى: دوشەنبە، وى گوّت: ئەگەر ئەڭ شەڤە ئەز مىرم، مىن نەھىنلى حەتا سوباھى؛ چونكى خوشتڤىترىن روّژ وشەڭ ل بەر مىن ئەوە يا ئەز پتر لىن نىزىكى پىغەمبەرى خودى بەسلاڭ لىن بن.

بهلن. ده فته را هه ر قیانه کا عه ردی یا هه بت ب په ره کی ب دویماهی دئیت، به رپه رئ مرنی، ب تنی قیانا صه حابییان نه بت بو خوشتقییی وان -سلاف لی بن- پشتی مرنی مرنی مرنی ژی ئه و دمینت، چونکی ئه و چه قه که ژ قیانا عه سمانی.. ئه گه ر ئه ز مرم خو ب شه ف ژی بت، خو نه گرن حه تا دبته سپیده، چونکی نیزیک بوونا من ژ پیغه مبه ری -سلاف لی بن- ئه گه ر خو د بن ئاخی ژی قه بت، من پی خوشتره ژ مانا من د ناف هه وه دا ئه گه ر خو د خانییه کی به رفره ه ژی قه بت.

وروّرْ بیلال کهفتییه بهر مرنی، ورثنکا وی گوتی: وهی بو قی موصیبهتی! وی گوت: وهی بو قی کهیفی، سوباهی دی گههمه خوّشتقییان، موحهممهدی وهمڤالیّن وی!

سەرھاتىيين قان رەنگە مرۆقان بخوينە، وگوھدارىيى بۆ بكە، دا بەلكى ئەو بۆ تە بىنە پالدەر كو چاڭ ل وان بكەي، و..

ل دويماهيييُ:

بزانه كو..

تەشەببوھا ب مەزنان ژى قە مەزنىيە!!

دا ته بهایی خول نک خودی هدبت

چونکی حهژیکرنا ته بو وی دی بته دهرگههی گوهدارییا ته بو ئهمری وی، وگوهدارییا ل سهر حهژیکرنی دئیته ئاڤاکرن طاعهتی دورسته، وئهو دلی ژ ڤیانی ڤالا بت وه کی وی خانییی کاڤله یی ژ مروّڤان ویران بووی.. ما دی صهبره ک لی ههبت؟

ڤيانا پێغهمبهرێ ژ ڤيانا خودێيه:

پشتی بو مه دیاربووی کو قیانا پیغهمبهری -سلاف لی بن- ژ پیتقییین تمامبوونا باوهرییا مروقی موسلمانه، دقیت نهم باش بزانین کو قیانا پیغهمبهری -سلاف لی بن- ژ قیانا خودییه، وتشته کی بهرعمقل نینه قیانا وان ههردووان بیته ژیک قه کرن، یان ئیک ژ وان ب تنی د دله کی خودان باوهر دا پهیدا ببت.

چاوا دی حدز ژوی پیخهمبهری کهی یی بهری ته دایه وی، وتو حدز ژوی ب خو ناکهی؟ یان چاوا دی حدز ژوی کهی وتو حدز ژوی پیخهمبهری ناکهی یی وی بو ته هنارته ؟

وچونکی مهسهله یا ب قی رهنگییه، قیانا خودی وپیغهمبهری وی -سلاف لی بن-پیک شه بوو ئیک ژوان سی تشتان یین وه ل خودانی دکهن کو ئه و تام بکه ته شرینییا باوهری.

بۆچى ئەم حەز ژ خودى بكەين؟

🔷 چونكى ئەو يىن ژ ھەژى ڤيانىيە:

چاوا تو حهز ژوی نهکهی وئهوه خودی؟ قهنجی ونعمهتین وی ژیانا ته ههمی قهگرتینه، ئهگهر وی بهری ته نهدابا خوّ، نوکه بهری ته دا ل کیڤه بت؟ د کیژ نهالا سهرداچوونی دا تو دا یی بهرزه بی؟

روّژا تو ب سهر قی دنیایی کهفتی تشته ک ژ مهصلحه تا خو ته نهدزانی، وی دهسته کی دلوّقان ودله کی نهرم بو ته پهیدا کر حه تا تو وه لی هاتی بشیی ژیانا خو ب ریّقه بهی، ووی عهقله ک دا ته تو بشیی باشی وخرابییی پی ژیّک جودا بکهی، ووی هند قه نجی د گهل ته کرن کو ئه گهر جاره کی تو ده ست پی بکهی دا وان بهژمیری تو نهشیی وی چه ندی بکهی. و د گهل هندی ژی ده می ته شوکرا وی نه کری، و تو به ب خرابی وگونه هی قه چووی، وی کریتییین ته قه شارتن، و شهرما ته پی نهبر، ته ب گونه هان بهرسقا نعمه تین وی دا، و ب ستاره کرنی وی بهرسقا نهزانینا ته دا، گونه ها ته قه شارت، و عه یبا ته نیشا خهلکی نه دا؛ چونکی ئیک ژ ناقین وی (غه ففاره) پهنگ و رویی ته یی ب سهر قه و به رچاف وی جوان و تازه کر؛ دا خهلک ببینن، و ناقخوییا ته وی و پوریی ته یی ب سهر قه و به رچاف وی جوان و تازه کر؛ دا خهلک ببینن، و ناقخوییا ته وی خه شمارت؛ دا که س ب ته نه حسییت ده می تو دلی خو دبه یه غشی و خیانه تی، و هزرین خه خه دامت، و خرابییی، و نه گهر وی ئه و لا ژی ژ ته ئاشکه را کربا، که سی تو نه دقیای و قه دری ته نه دگرت، چونکی ئیک ژ سالوخه تین وی (ساتر الذنب) ه.

کهرهما وی بی بهرانبهر ژ عهسمانی ب سهر ته دا دبارت، وخرابیین ته بی حساب ژ عهردی ب نک وی څه دئینه بلندکرن، و د گهل هندی ژی ئهو دبیژته ته: (انك ما دعوتني ورجوتني غفرت لك على ما كان فیك ولا أبالي كوړی ئادهمى، هندی تو دوعا

THE STATE OF THE S

وهیڤییان ژ من بکهی ئهز دی گونههیّن ته غهفرینم، بلا ته چ کربت ژی، ومن چو مننهت پی نینه (یا ابن آدم لو بلغت ذنوبك عنان السهاء ثم استغفرتنی غفرت لك، ولا أبالی) کوری ئادهمی، ئهگهر گونههیّن ته بگههنه بهر پهریّن عهسمانی پاشی تو داخوازا غهفراندنی ژ من بکهی ئهز دی وان بو ته غهفرینم، ومن چو مننهت پی نینه (

بقراب الأرض خطایا ثم لقیتنی لا تشرك بی شیئا لأتیتك بقرابها مغفرة (۱۱) كوری ئاده می، ئهگهر تو بیّیه نک من وته چو شریک بو من چی نهکربن، ئهز ب تژی عهردی څونهه ههبن، پاشی تو بیّی وته چو شریک بو من چی نهکربن، ئهز ب تژی عهردی څه مهغفرهت دی ئیّمه نک ته.

ئەرى خودايەكى باشىيا وى هنده بت ما يى ژ هەژى هندى نىنە تو حەز ژى بكەى؟ بەرى خۆ بدى چاوا خودىناسان حەز ژ وى دكر وژى ب هىڤى بوون:

◄ ل ئیّقارا روّژا عهره فی فوضه یلی کوری عیاضی به ری خوّدا خه لکی، هه مییان ده ستیّن خوّ بلند کربوون وب چاڤیّن تژی روّندک فه هه وار دکره خودی.. فوضه یلی گوّته هنده ک که سیّن ل دوّر وره خیّن خوّ: باشه ئه گهر ئه فه ب فی ره نگی داخوازا چه ند فلسه کیّن کیّم ژ زه لامه کی بکه ن، ئه و دی وان ده ست فالا زقرینت؟ وان گوّت: نه خیّر، فوضه یلی گوّت: ئه زب خودی که مه، مه غفره ت ل نک خودی بی بهاتره ژ چه ند فلسه کان ل نک ئیّک ژ هه وه فیّجا چاوا ئه و دی فان ده ست فالا زقرینت؟!

ئەو حەز ژ تە دكەت، قىنجا بۆچى تو حەز ژ وى نەكەى؟

⁽۱) ترمذی ژ ئەبوو ذەررى قەدگوھيزت.

پ چونکی ئەو ب غار ب نک تەقە دئيت:

بهلن ههر جاره کا ته ئهو نیاسی، وتو ب نک قه چووی، ئهگهر خو هیدی ژی بت، ئهو ب غار دی ب نک ته ته ئیت.. ما وی ب خو نهگوتییه: (تانییمشي أتیته)(۱۱) ههچیین هیدی ب نک من قه بیت، ئهز ب غار دی ب نک وی قه چم..

وحاشای وی کو وی مننهت ب ته ههبت، بو چ نهو دی ب له زب نک ته قه ئیّت؟ دا فایدهیه کی ژ ته بکهت؟ یان دا تو قهنجییه کی ل وی بکهی؟ نه.. نه و ژ هندی مهزنتره وی ههوجهیه کی ب ته ههبت، وتو ژ هندی کیّمتری تو مفایه کی بگههینییه وی، نه و هوّسا ب نک ته قه دئیّت چونکی وی مه صلحه تا ته دقیّت..

تو خیره کی دکهی ئهو وی بو ته کیم کیم ب دههان حسیب دکهت، وگاڤا ته گونههه ک کر ئهو دی بیژته ملیاکه تین خو: خو لی بگرن، نهنقیسن، بهلکی توبه بکهت.. وئهگهر ته توبه نه کر ژی ئهو وی بو ته ب ئیکی دنقیسن!

ئەرى خودايەكى باشىيا وى ھندە بت ما يى ژ ھەۋى ھندى نىنە تو حەز ژى بكەى؟

🔷 هدر شدڤ ئدو يي ل هيڤييا تد:

چونکی ئمو حمز ژ ته دکمت، گونههیّن گونههکاران، وپشتدانا دفنبلندان وی ژ هندی ناده ته پاش کو همر شمڤ دهمیّ سیّئیّکا دویماهیییّ دمینت، ئمو -ب رهنگمکیّ بابمتی وی بت- بیّته عمسمانیّ دنیاییّ وگازی غافل ونقستییان بکمت: کی همیه دوعایهکیّ بوّ خوّ ژ من بکمت دا ئمز دوعایا وی بوّ ب جه بینم؟ کیّ داخوازه کی همیه دا ئمز داخوازا وی بوّ ب جه بینم؟

وتو ين نڤستى وته هاى ژى نه!!

⁽۱) بوخاری ژ ئەبوو ھورەيرەي قەدگوھينزت.

THE MAN DES

ئەگەر تو بزانى مرۆڤەكى دەولەمەند بەرى سپىدى دى ئىتە فلان جهى وكى چ بقىت ژ مالىي دنيايى دى دەتى، تو بىرى وى دەمى تو بىشى وبىرى: نە لازمە؟

ئهگهر مروّقه ک قهنجییه کا مهزن ل ته بکه ت، کو تو خوّ ببینی قهردار ب عهمری خوّ بو وی، پاشی ئهو بیّرته ته: ل نیقا شهقی یان بهری سپیدی فلان تشتی بوّ من بینه، ما تو لهزی ناکه ی ونابیّری: وی قهنجییا د گهل من کری؟

ئەقە خودايى تە، ئەو ژ ھەر ئىكى دەولەمەندتر، يى ژيانا تە ھەمى ژ قەنجىيا وى، يى تە بۆ سفرا كەرەما خۆ قەدخوينت، ما نە شەرمە تو خۆ د ناڭ نقينان را بپىچى، وخۆ ژ وى بى منەت كەى؟

🔷 بێی داخوازا ته وی تو یێ پاراستی:

بهری خو بده بهرپهریّن ژییی خوّ.. چهند جاران وی تو ژ هیلاکی، یان شهرمزارییی پاراستی بیّی کو ته های ژی همبت، یان ته داخوازا وی چهندی ژی کربت؟

حهکیمی کوری حزامی ئیک ژ صهحابییین پیغهمبهری بوو -سلاف لی بن- ل شهری بهدری د گهل کافران هاتبوو شهری، هوین دزانن پشتی ئهو موسلمان بووی، سویندا وی چ بوو؟ وی دگوت: ئهز ب وی کهمه یی روزا بهدری ئهز ژ کوشتی رزگار کریم.

وی هزرا خوّ دکر، ئهری ئهگهر روزا بهدری ئهو ل سهر کوفری هاتبا کوشتن، وهکی وان حهفتی هه قالین وی ئهوین هاتینه کوشتن، حالی وی دا چ بت؟

ما ئەقە نە نعمەتەكا مەزنە خودى د گەل وى كرى بينى كو وى داخواز كربت؟

ئهبوو سوفیان.. ئهوی پترییا عهمری خوّ د کوفری دا بوّراندی، دوازده سالیّن دویماهییی ژ عهمری خوّ خودی نعمهت ب ئیسلامی د گهل کر، گاڤا کهفتییه بهر مرنی هنده ک مروّقیّن وی کره گری، وی گوته وان: بوّ من نهکهنه گری، ئهڤه روّژا ئهز موسلمان بوویم حهتا ئهڤروّ ئهز ب گونههه کا ب تنی ژی قریّژی نهبوویمه!

دهمی تو لهزا گونههکاران بهر ب گونههی قه دبینی، تو بیرا خوّل وی قهنجییا مهزن دئینییه قه یا خودی د گهل ته کری کو تو وه کی ئیّک ژوان لی نهکری؟

بەلكى ئىدى موبتەلا ۋ ھەوە بىرت: پا تو بۆ من چ دبىترى وئەز ھندە يىخ كەتىمە بەلايىد؟

بوّ ته دی بیّرین: چونکی ئهو حهز ژ ته دکهت لهوا وی تو یی ئیخستییه بهلایی.. بهلیّ! وبهلکی ئهقه ل بهر مروّقان تشته کی غهریب بت (حهز ژ من دکهت بهلایی دئینته ریّکا من!!) ئهقه چونکی ئهم کورت بهری خوّ ددهینه مهسهلیّ، ویا ژ مه قه ئهصل وبناخه د مهسهلا قیان ونه قیانی دا خوّشی و دانا دنیاییّیه، وئهو ب خوّ مهسهله یا وهسا نینه! چهند جاران بهلایی تو هشیارکری وبهری ته دایه وی؟ چهند جاران تو یی دویر بووی ژ وی وبهلایی تو نیّزیکی وی کری؟ صهبری ل سهر بهلایی بکیّشه ما ته نهقیّت تو ئیّک ژ وان بی ییّن بی حسیّب خیر بوّ دئیّتهدان؟

﴿ إِنَّمَا يُوَفَّى ٱلصَّابِرُونَ أَجَرَهُم بِغَيْرِحِسَابٍ ﴿ ﴾ (الزمر: ١٠)

ئەرى ئەگەر بەلا نەبت، صەبر دى يا چ بت؟

(ائموی هزر بکهت دلوقانییا خودی وقهده را وی ژیکقه دبن، ئهو مروقه کی کورته بینه)).

ئبن عمطائح ئمسكمندهراني

🔷 وی تو ب گوننههی نهبرییه هیلاکی:

ههر چهنده ته هند گونه و تهخسیری د دهر حهقا وی دا کرینه کو ئهگهر وی حسیبهکا هویر د گهل ته کربا تو دا هه ژی تیبرنی بی، خودی د ئایه ته کی دا به حسی مرو څین وه کی من و ته دکه ت ده می دبیرت: ﴿ وَلَوْ يُوَاخِ ذُهُ اللّهُ النّاسَ بِمَا كَسَبُواْ مَا تَرَاكَ عَلَى ظَهْ رِهِا

مِن دَآبَکِتِ ﴾ (فاطر: ٤٥) یه عنی: ئه گهر خودی مروّث ب کریاریّن وان گرتبان، وی خودان رحه کی ل سهر عهردی ب ریّقه دچت ل سهر پشتا عهردی نهدهیّلا..

دەمى نعمەتە ك دگەھتە تە تو حەمدا وى بكە كو وى ب رەحما خۆ ئەو نعمەت دايە تە، و ژ بەر گوننەھين تە ئەو ل سەر تە نەكرىيە عەزاب.

🔷 وحهز ژ وی بکه چونکی ئهو ته ژ دنیایی دپاریزت:

تو گەلەك دنيايى ژوى دخوازى، بەلى ئەو ھندى ژى ددەتە تە كو تو پى د سەردا نەچەى، وئەگەر وى ب يا تە كربا، نوكە ژميژە تو چووبوويە ھيلاكى.. گوھى خۆ بدى چاوا پىغەمبەر -سلاڭ لى بن- ۋى مەسەلى بۆ مە روھىن دكەت:

المؤمن من الدنیا، وهو یجبه کما تحمون مریضکم من الطعام والشراب تخافونه علیه هندی خودییه عمبدی خو یی خودان باوهر ژدنیایی دپاریزت، وئهو حهز ژوی دکهت، کا چاوا هوین نساخی خو ژخوارن و قهخوارنی دپاریزن، ژبهر ترسا ههوه ل سهر وی.

هموه ديت ممسمله يا چاوايه؟

ئبن عهطائی ئهسکهنده رانی قی مهعنایی ژ حهدیسی وه ردگرت و دبیزته ته: (ابهلکی ئه و ب نه دانی بده ته ، وبهلکی ب دانی نه ده ته ، هه ر جاره کا وی ده رگه هی تیگه هشتنی د نه دانی دا ل به ر ته قه کر ، نه دان ل به ر ته دی بته عهینی دانی ، ده می ئه و دده ته ته و قه نجییا خو نیشا ته دده ت ، و ده می ژ ته مه نعه دکه ت ئه و شیانا خو نیشا ته دده ت ، و هه ردو جاران ئه و خو ب ته دده ته نیاسین ، و ب هه بوونا قه نجییا وی ل سه ر ته ئه و ب نک ته ده دئیت ، و هه ما نه دان ته دئیشینت چونکی ته حکمه تا وی د وی چه ندی دان نه زانیه).

⁽١) ئەحمەد ژ مەحموودى كورى لەبىدى قەدگوھىزت.

چاوا دی حهز ژ وی کهی؛

جاره کنی ده منی تو ینی ب تننی د گهل خو زنجیرا بیرهاتنین خو دوباره بکه، وبهری خو بدی ل کیژ جهی پتر ژ ههر جاره کا دی رهحما خودی ب ته را گههشتییه، وتو ژ تیچوون یان شهرمزارییه کا مهزن رزگار کری.. پاشی ثنی پسیاری ژ خو بکه:

- ئەرى ما ئەو خودايى ئىڭ قەنجىيە د گەل من كرى يى ھێۋاى ھندييە نىنە ئەز حەز ژ وى بكەم، وبى ئەمرىيا وى نەكەم؟

ئیبراهیمی ئه و جهل ناف ئاگری دیت، دهمی ملله تی وی ئه و کرییه د مه نجه نیقی دا وهافی تییه د نیفا ئاگری دا، ویووسفی ئه و د بنی بیری وکونجا گرتیخانه یی قه دیت، یوونسی ئه و د زکی نه هنگی دا دیت، ومووسای دهمی ده یکا وی ئه و هافی تییه د رویباری دا، وموحه ممه دی دهمی وی وهه فالی خو قه ستا شکه فتی کری وکافر ها تینه به رده رده سلاف ل وان هه مییان بن.

وته ل كيژ جهي د ژيانا خو دا ئهو ديتييه؟

د سهرهاتییان دا دبیّژن: مروّقه کیّ ده وله مه ند هه بوو گهله ک خیّر ب مالی خوّ دکرن، وشوکه ره کا به رده وام دکر، زهمانه ک ب سهر دا هات ئه و هاته گوها رتن، شوکرا وی کیّم بوو، وخیریّن وی هاتنه برین، وبه رب گوننه هی قه چوو، د گهل هندی ژی خودی نعمه تا خوّ ژی نهستاند، ئینا جاره کا دل هشیار دبت وی گازی کر: یا ره ببی طاعه تیّ من بوّ ته هاته گوهارتن، هنگی ده نگه که هاتی :

- (يا هذا لأيام الوصال عندنا حرمة، حفظناها وضيعتها) فلان كهس.. روّرْيّن ويصالى قەدرى خوّل نك مه ههيه، مه ئهو پاراستن وته ژ بيركرن!

چاوا دی زانی کو تو حهز ژ وی دکهی؛

→ ئەگەر وە ل تە ھات كو تە ھەوجەيى ب ھندى نەبت كەس بيرا تە ل وى بينتە قە، چونكى كێمترين (مەبدەئێ) حەژێكرنێ ئەوە ئەوى تو حەژێ دكەى چو جاران ژ بيرا تە نەچت، ئبن قەييم دبێژت: ((وەى بۆ وى كەسێ ب ناڨێ حەژێكرنێ دئاخڨت، وئەوى ھەوجەيى ب ھندى ھەيە ئێك بيرا وى ل خۆشتڨييێ وى بينتە قە، وئەگەر كەسەك بيرا وى لى نائێتە قە)).

ئەو چ حەژىكرنا عەجىبە ئەو پى دئاخىت!

◄ وئیمامی غهزالی بهحسی پدکهکا دی ژی دکهت تو قیانا خو بو وی پی بجه پبینی، ئهو ژی ئهقهیه: دهمی تو دچییه سهر جهی خو بو نقستنی وبهری تو بنقی، کی دئیته سهر هزرا ته، وتو ناقی کی د گیا خو دئینی؟ ودهمی سپیدی تو ژخهو پادبی ئیکهمین کهس دئیته سهر هزرا ته وتو ناقی وی دئینی کییه؟ ئهها ئهو تو ژههمییان پتر حهز ژوی دکهی، قیجا پسیاری ژخو بکه: ئهری خودییه دویماهی کهس ب شهقی وئیکهمین کهس ل سپیدی دئیته سهر هزرا ته؟ ئهگهر بهرسقا ته (ئه) بت، ئهو قیانا ته بو وی یا دورسته!

تي

دەمى سپىدى ئەز ھشيار دېم تو ئىكەمىن ھزرى بى مىن، ودەمى ئەز دزقرمە سەر جهى خۆ ب شەقى تو زادى من يى دويماھىيى يى!

وئه گهر ئهز يي وهسا نهبم، ئهو ڤيانا من بو ته گوتنا دهڤييه!!

ل دويماهييي:

تشتی ژههمییی خوشتقیتر ل به رئه قینداری ئه وه دهمی دمینته ب تنی د گهل خوشتقییی خو و دویر ژ چاقان (موناجاتی) د گهل وی دکهت، ل دویماهییا شهقی.. دهمی تاری ل عهردی د ژوار دبت، وئه قیندارین دورست ئاشکه را دبن، خهوی ژ چاقین خو قهدره قینن، وی دهمی ژ دهستی خو نه که.. رابه قهستا (موناجاتا) وی بکه، ووه کی مووسایی -سلاف لی بن - بیژی: ﴿وَمَحِلْتُ إِلَیْكَ رَبِّ لِرَّمْنَی ﴾ (طه: ۸٤) چونکی ل وی دهمی ههر شه ف ئه و دئیته عهسمانی دنیایی، وئه و ته بو حهضره تا خو داخواز دکهت، قیجا ئه گهر تو ئه قینداره کی راست و دورستی خو ژ ژقانی نه ده پاش، ب هیجه تا هندی کو خه وا وی ده می یا شرینه!

دا ته بهایتی خول نک خودی هدبت

چونكى كرنا چاكى وباشيين، وچوونا بهر ب طاعهتى خودى قه، خۆشىيهكا وەسا يا تىدا ههى ب تنى ئەو كەس تاما وى ب دورستى دزانت يى دىتى، لەو خودىناسان دگۆت: هەى ژاران ئەهلى غەفلەتى؛ ژدنيايى دەركەفتىن بىلى تام بكەنە شرىنىيا طاعەتى وخۆشىيا باوەرى. هەى ژاران مرن دفەقىر!

وکانێ چاوا کارتێکرنهکا خراب، وشوینوارهکێ کرێت، وبێ ئیفلهحییهکا مهزن د گونههێ دا ههیه، وهکی بهری نوکه مه بهحس ژێ کری، وهسا کارتێکرنا باش وشوینوارێن خوشکوٚک ل دنیایێ وئاخرهتێ ژی د کرنا باشییێ دا ههنه، ودا کو مه بهایێ خو ل نک خودێ ههبت، وئهم ب شهوق ب بهر خێرێ وباشییێ قه بچین پێتڤییه ل سهر مه ئهم بیرا خوٚ ل شوینوارێن باش یێن کرنا خێرێ بینینه قه.

ئيْك: خۆراگرتن و دلرحەتىيا ل دەمى بەلايى:

ئەڤە ئىنگ ژ بەرچاڤترىن بەرھەمى كرنا قەنجى وخىرىيە، ئەو مرۆڤى نىزىك ژ خودى دريىت، دەمىي جارەكى بەلايەك ژ بەلايىن دنيايى ب سەر دا دئىت، د رحى دا بت، يان

TRUE, TRANSPORT

د لهشی دا، یان د مال وعهیالی دا، ئه و خوّراگرتی ودلرحه ت دمینت، وئه و به لا ونه خوّشی گیانی وی ناهه رفینت، ونه فسا وی ناشکینت؛ چونکی وی باوه ری ههیه کو بینی قه ده را خودی تشته ک نائیته سه ری، ونه بوویه کو جاره کی حکمه تا خودی ژ قه ده را وی قه بووی، ئه گه ر خوّ مروّق رهنگی وی پیک قه مانی نه زانت ژی. له و دی بینی مروّقی خودان باوه ر ب نه فسه کا خوّش و دله کی رازی و رویه کی گهش پیشوازییی ل هه می رهنگین نه خوّشییی دکه ت، و صه بری ل سه ردکیشت.

(شیخ الإسلام ابن تیمیه) دەمئ نهیارین وی گهفین گرتن وکوشتنی لی کرین، گوت: ((دوژمنین من دی چ ل من کهن؟! وباغ وبهحهشتا من د سنگی من دایه، ئهز کیقه بچم ئهو یا د گهل من.. کیتابا خودی وسوننهتا پیغهمبهری وی یا د گهل من، ئهگهر ئهو من بکوژن کوشتنا من شههادهته، وئهگهر من نهفی کهن نهفیا من سیاحهته، وئهگهر من بگرن گرتنا من خهلوهیه.. یی گرتی ئهوه یی ژ خودایی خو دویرکهفتی، وئیخسیر ئهوه یی بوویه ئیخسیری ههوایی نهفسا خوّد.)).

تشتی رحه تییی ژدلی خه لکی دئینته ده رهزرکرنا ژده ستدانا دنیایییه، له و دی بینی ئیک ژوان ده می هزر دکه ت ئیدی خلاس ده ستی وی ژخوشییین دنیایی بوو، دکه ثت، وهیزه ک ل نک نامینت، به لی نه و که سی د گه ل خودی دژیت، دزانت کو ژبلی دنیایی ژیانه کا دی هه یه وعاله مه کا به رفره هتریا ل هیشییی نه و صه بری دکیشت، له و دی بینی وه کی (ئبن ته یمیه ی) نه و سستییی وخو ب ده ستشه به ردانی نانیاست.

دو: ڤيان وحهژيْكرنا خهلكي بو وي:

خوداین مهزن د ئایه ته کن دا دبیّرت: ﴿إِنَّ ٱلَّذِینَ اَمَنُواْ وَعَمِلُوا ٱلصَّلِحَتِ سَیَجْعَلُ اَمُمُ ٱلرَّحْنَنُ وُدًّا اللهِ ﴿ (مریم: ٩٦) یه عنی: هندی ئه و که سن یین باوه ری ب خودی و پینغه مبه ری وی ئینای، وکارین چاک -وه کی شریعه ت پی هاتی - کرین، خودی قیان وحه ژیکرنا وان دی ئیخته دلین خه لکی.

وپێغهمبهر ژی -سلاف لێ بن- د گوتنه کا خو دا ڤێ مهعنايێ بنهجه وئاشکهرا دکهت دهمێ دبێژت: عبدانادی جبريل: يحب فلانا فأحبه فيحبه جبريل في أهل السهاء: يحب فلانا فأحبوه ه أهل السهاء ثم يوضع له القبول في

(۱) یه عنی: ئه گهر خودی عهبده ک قیا دی گازی جبریلی کهت: هندی خودییه

حهز ژ فلانی دکهت تو ژی حهز ژی بکه، قیّجا جبریل ژی دی حهز ژی کهت، وجبریل د ناف خهلکی عهسمانی دا دی گازی کهت: هندی خودییه حهز ژ فلانی دکهت هوین ژی حهز ژی بکهن، قیّجا خهلکی عهسمانی دی حهز ژ وی کهن، پاشی قیانا وی د ناف خهلکی عهردی ژی دی ئیّته دانان.

قینجا ههر کهسه کنی بقیت دهرگه هین دلین خه لکی بو وی قه ببن بلا ئیکا هند بکه ت کو خودی حهز ژوی بکه ت، موحه ممه دی کوری و اسعی دبیژت: ((ئهگهر عهبده ک ب دلی خو قه ب نک خودی قه چوو، خودی دلین خودان باوه ران دی ب نک وی قه ئینت)).

وههر ژ بهر قتی چهندی عومهری کوری خهططابی د کاغهزه کا خو دا بو سهعدی کوری ئهبوو وهقاصی دبیّرت: ((ئهگهر خودی عهبده ک قیا دی وی ل بهر خهلکی شرین کهت، قیّجا بهری خوّ بدی کانی بهایی ته ل نک خودی چهنده، وتو بزانه کانی تو ل نک خهلکی یی چاوایی تو ل نک خودی ژی دی یی وهسا بی)) یهعنی: ئهگهر مروّقیّن جامیّر وخودان باوهر حهز ژ ته کر وته بهایه کی بلند ل نک وان ههبت، مهعنا وی ئهوه بهایی ته ل نک خودی ژی گهله وئه و حهز ژ ته دکهت. و ل قیری ئعتبار ب باشانه نه ب خرابان!

سيُّ: تامكرنا وي بو شرينييا عيبادهتي:

ئەو كەسى باشىيان بكەت، خودى باشىيى ل بەر وى شرين دكەت.

(۱) بوخاری وموسلم ژ ئەبوو ھورەيرەي ۋەدگوھێزن.

THE STATE OF THE S

ئیک ژ باشناڤین خودی (شهکووره) ومهعنا قی ناقی ئهوه ئهو (شوکرا) وی کهسی دکهت یی قهنجییی بکهت، وشوکرا خودی بو عهبدی ئهوه ئهو سهرا کاری وی جزایهکی باشتر بده تی، وبه حسی وی ب باشی بکهت.

وجزایی باشتر سهرا کاری باش ئهوه کارکهر تاما شرینییا کاری خوّ د دلی خوّ دا ببینت، ژ بهر قی چهندی ئهگهر تو چو خوّشییی د دلی خوّ دا ژ کاری خوّ یی باش نهبینی، هنگی بهری خوّ بدی دیاره کیّماسییه کا ل نک ته ههی وتو پی ناحهسییی؛ چونکی کاری باش دلی فره هدکه ت، وخوّشی وشرینییی تیّدا پهیدا دکهت.

وتشتی غهریب ئهوه گهله که جاران مروّف نهشیّت ب ده قی ته عبیر و ده ربرینی ژوی خوّشییی بکه ت، ب تنی نهو که س وی خوّشییی دزانت ویی دحه سییّت یی نهو دیتی، ئبن ته یمییه ک دگوّت: ((خوّشییه ک د دلیّن مه دا هه یه نهگهر کوریّن مه لکان زانیبا نهو چهند یا خوّشه نه و ب شیران دا وی ژمه ستینن)).

بەلىي پا ئەو ب وى خۆشىيىي ناحەسىين!!

چار: دەولەمەندى:

ئیک ژ شوینوارین کرنا باشییان ئهوه خودی مروّقی دهولهمهند دکهت، وبهری هوین هزر بکهن کو مهخسهدا مه ب دهولهمهندییی زهنگینی وتژیبوونا دهستییه ژ مالی، قیّجا ئیّک ژ ههوه بیّژت: پانی مه خوّ کوشت ب نقیّژان قه وههر مه چو نینه! دی بیّژین: دهولهمهندی ئهو نینه دهستی ته یی تژی بت ژ مال وزیّ وزینهتان، دهولهمهندی ئهوه دلی ته یی تیّر بت، وته قهناعهت ب وی رزقی ههبت یی خودی دایه ته، پیغهمبهر -سلاڤ لیّ بن- دبیّژت:

ئەو نىنە تە گەلەك مال ھەبت، زەنگىنى ئەوە نەفسا تە يا زەنگىن بت.

⁽۱) بوخاری وموسلم ژ ئەبوو ھورەيرەي ۋەدگوھێزن.

TRUE, TRANSPORT

جاره کن زه لامه ک هاته نک فوضه یلی کوپن عیاضی و گوتی: ئه قه کراسه که ئه زحه زدکه م تو ب دیاری بو خو ژ من وه رگری، فوضه یلی گوتی: ئه گه ر تو یمی زهنگین بی ئه ز ژ ته وه رناگرم، وی گوت: ئه زیمی زهنگینم، دی ژ ته وه رگرم، وئه گه ر تو یمی فه قیر بی ئه ز ژ ته وه رناگرم، وی گوت: تو حه زدکه ی ئه و فوضه یلی گوتی: تو حه زدکه ی ئه و ببانه چار؟ وی گوت: به لی فوضه یلی گوتی: مه عنا تو یمی فه قیری ئه ز ژ ته وه رناگرم!

گاڤا ته دیت دلی ته یی تژی قهناعه ب وی رزقی خودی دایه ته، ودلی ته نهچوو وی مالی یی د دهستی خهلکی دا ههی، هنگی کهسهکی ژ ته زهنگینتر نینه، بلا دهرههمهک ژی ته نهبت..

وئهو چ تشته قهناعهتی د دلی دا پهیدا دکهت؟

چار: رِزگارییا ژ خرابی و عهزابی:

ئه قه د دنیایی دا بهری ئاخره تی، و پتر جاران خودی خرابان ژی ژ عهزابی دپاریزت، و وان ژ تیچوونی پزگار دکه تئه گهر باش د ناف وان دا ههبن، خودایی مهزن دبیرژت: و و مَا کا استَهُ لِیُعَذِبَهُم وَانَتِ فِیم و مَاکاک استَه مُعَذِبَه م وَهُم یَسَتَغْفِرُونَ الله و الله الله و مَاکاک الله معنی: نهبوویه کو خودی و ان عهزاب بده ت، و تو - نهی پیغه مبهر - د ناف و ان دا، و نهبوویه کو خودی و ان عهزاب بده ت، و نه و داخوازا لیبورینی ژ گونه هین خو بکهن. معنا: ههبوونا پیغه مبهری - سلاف لی بن - د ناف و ان دا، و نهو سهروه ری باشانه، و ههبوونا هنده که مرد فین نستغفاران بکیشن د ناف و ان، دی بته مانع کو خودی عهزابی ب سهر و ان دا بینت.

وههر جهه کی باش لی نهمان، ئیکجار یان ژی هند کیمبوون کو دهنگی وان نهبت ودته پهسه بن، هنگی ویرانی دهست پی دکهت، عومه ری کوری خهطابی دبیرت: نیزیکه باژی ویران بن وئه و دئا قا، گوتن: چاوا دی ویران بن وئه و دئا قا؟ وی گوت: ئهگه رخراب ب سه رباشان کهفتن!

پینج: بهرهکهتا د وهختی دا:

ئهگهر مروّڤ ئهو بت یی بوّ خودی بژیت، وکاریّ وی باشی بن، خودیّ بهرهکهتیّ دیّ ئیخته عهمریّ وی ووهختیّ وی، و ل قیریّ بهس ئهز دی ئیشارهتیّ دهمه تشتهکی ئهو ژی مهسهلا نقیسینا کتیبانه، ئهگهر ئهم بهریّ خوّ بدهینه زانایین خوّ ئهویّن کتیب نقیسین سههم دی سهری مروّقی گرت ونیزیکه هنده ک جاران مروّڤ باوهر نهکهت چاوا عهمری وان تیّرا قیّ ههمییی دکر، و ل قیری گوهدارییا هنده ک نموونهیین کورت بکهن:

→ ئیمام فهخرهددینی رازی (۱۳ سالان ژیابوو) پتر ژ دو سهد کتیبان ههنه، هندهک ژ وان وه کی تهفسیری سیه بهرگن.

→ ئیمامی نهوهوی (٤٥ سالان ژیابوو) نڤیسینین وی ل سهر رِوْژین عهمری وی لیک قهکرن ههر رِوْژی چار دهفتهر گههشتنی.

→ ئبن تهیمییه (۲۷ سالان ژیابوو) نیزیکی (۳۰۰) جلدین کتیبان نقیسی بوون، ئمقه یین وی ب خو تمئلیف کرین، ژبلی کتیبین وی نقیسین ونه یین وی، طملهبی وی ئبن قهییم دبیژت: ئمو مروّقه کی عمجیب بوو، ئمو تشتی وی د روّژه کی دا دنقیسی مه پشتی هنگی نمقل دکر حمفتییه کی مه خلاس نمدکر!

→ ئیمامی ذهههبی (۷۵ سالان ژیابوو) هنده ک دبیژن: کتیبین وی (۵۰۰) جلدن، وئبن رهجه دبیژت: کتیبین وی هندن مروّث نهشیت بهژمیرت، وههما بهسه بیرژین: کتیبا وی (تاریخ الإسلام) نوکه د نیزیکی (۱۰۰) جلدان دا یا هاتیه چاپکرن.. ئه قه کتیبه کا ب تنی یا وی.

◄ ئبن حەزمىن ئەندەلوسى نىزىكى حەشتى ھزار كاغەزان نقىسىبوون.

ئەقە و ژبیر نەكەن كو نە وان كۆمپیۆتەر ھەبوون پێ بنقیسن، و ب شەقێ ئەو ل بەر كلۆپێن كارەبێ ژى نەبوون، ودەمێ دنیا گەرم دبوو وان چو (سپلێت) ژى نەبوون خۆ بدەنە بەر.. وقەلەمێن وان لەقەن بوون، د گەل ھندێ ژى ئەڭ حنێرە ژوان چێبوويه!!

شهش: خلاصبوونا ژ تەنگاڤى ونەخۆشىيان:

کرنا باشییی، ب تایبه تی زکری خودی، وکرنا وان کارین چاک یین مفایی وان دگههته خهلکی، دبته ئهگهرا هندی مروّث ژبه لا وموصیبه و تهنگاڤییین دنیایی پرزگار ببت، عهوفی کوپی مالکی ئهشجه عی کافران کوپه کی وی گرت وئیخسیر کر، ئه و هاته نک پیغهمبه ری -سلاڤ لی بن- وگازنده یین خو بو وی کرن، پیغهمبه ری -سلاڤ لی بن- گوتی: تو وژنکا خو گهله که بیژن: (لا حول ولا قوة إلا بالله)، وان ب گوتنا پیغهمبه ری حسلاڤ لی بن- کر، پشتی چهند پوژه کین کیم کوپی وان هات وچارسه د سهرین پهزی د گهل دا، گوت: کافر ژ من غافل بوون من پهزی وان ئینا وئه زهاتم، وهنگی ئه ثایه ته هاته خواری: ﴿وَمَن بَتِق ٱللّه یَجْمَل لَهُ مُرْبَعًا ﴿ وَهُ وَيَرْ زُقَهُ مُنْ حَیْثُ لَا یَعْمَی بُه الطلاق: ۲-۳).

رُ حەسەنىٰ بەصرى دئىنتە قەگوھاستن، بۆ پىغەمبەرى -سلاڤ لىن بىن- بلند دكەت، دېيرْت: ((

خۆ ب خيرا دەرمان بكەن، ومالىن خۆ ب زەكاتى بپاريزن، وبۆ بەلايىي دوعايى بەرھەڤ بكەن.

مەعنا: ئەڤ ھەر سى كارىن ھە يىن باش، قان ھەر سى موصىبەتىن ھە ۋ مرۆڤى پاشقە دبەن.

حەفت: دووندەھا باش:

گهلهک جاران شوینوارین باشییا مروّقی ل عهیال ودوونده هی ژی ئاشکه را دبن، یان بلا بیّژین: به ره که تا مروّقی باش و ب تهقوا د دوونده ها وی دا ئاشکه را دبت، مه ههمییان د سه رهاتییا مووسای وخضری دا خواندییه: ده می مووسا وخضر د به رگونده کی را بورین، وخه لکی وی گوندی ئه و میّقان نه کرین، ووان دیواره کی قهه پوفتی دیتی، وخضری ئه و دیوار راکری وجاره کا دی ئاقا کری، مووسای پسیارا قی چهندی ژی کر وی

گوّت: ﴿ وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَ يُنِ يَتِيمَ يْنِ فِي ٱلْمَدِينَةِ وَكَانَ تَعَتَّهُ كُنَّ لَهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَلِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن يَبْلُغَا ٱشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِعًا كَن هُمَا وَحْمَةً مِّن رَبِّكَ وَمَا فَعَلْنَهُ عَنْ أَمْرِي ﴾ (الكهف: ٨٦) يه عنى: ئه ف ديواره يني دو زاروكين ئيتيم بوو ل باژيږي، خزينه يه كا وان د بن فه هه بوو، وبابي وان مروقه كي چاك بوو، وخودايي ته فيا خزينه يا وان بيته پاراستن حماتا ئمو ممذن دبن وئه و ب خو خزينه يا خو بيننه دهر، وئه فه ره حمه كه خودايي ته ب وان برى، ومن ئه ف چهنده ژ نك خو نه كرييه..

وبهری خوّ بدهنه گوتنا وی: (بابی وان مروّقه کی چاک بوو) وئینانا قی گوتنی ل قی جهی یا ژ قهستا نهبوویه، یه عنی: ژ بهر چاکییا بابی وان (ویا غهریب ئهوه هنده ک زانایین تهفسیری دبیدژن: بابی وان یی حهفتی مروّقه کی چاک بوو!) خودی قیا وان بیاریزن.

تابعییی نافدار سهعیدی کوری موسهییبی نفیژا خو گهلهک دریژ دکر، ودگوته کوری خو: ژ بهر ته ئهز نفیژا خو دریژ دکهم، ب وی هیفییی کو خودی ته بپاریزت.

وئەقە ئىشارەتەكە ژ وى بۆ سەرھاتىيا مووساى وخضرى وديوارى ئىتىمان.

گهلهک مروّف ههنه هزر دکهن ئهو مال و قهسر وقوسویران پشتی خوّ بوّ عهیالی خوّ بهینلن نهو قهنجییی ل وان دکهن، ووان ژ بهلایین زهمانی دپاریزن، وئهگهر وان زانیبا کرنا وان بو باشییی پتر دی عهیالی وان پاریزت ئهو دا وی کهن.

روّژا عومهری کوری عهبدلعهزیزی مری یازده کور ل پشت خوّ هیّلان د گهل هه قده دیناران، وپشتی مهصره فی قهشارتنا وی ژی هاتییه راکرن، ههر کوره کی وی نوّزده ده رههم گههشتنی، وگاڤا پسمامی وی هیشامی کوری عهبدلمه لکی مری وی ژی یازده کور ل پاش خوّ هیّلان، وپشتی مالی وی هاتییه لیّک قه کرن ههر کوره کی وی ملیوون دینار گههشتنی..

پاشی مەسەلە چ لى ھات؟

عەبدررەحمانى كورى قاسمى دېيترت: رۆژەكى من دىت كورەكى عومەرى سەد ھەسپ كرنە خير بۆ جىمادى، وھەر د وى رۆژى دا من كورەكى ھىشامى دىت خەلكى خير پى دكرن!

هوین دزانن عومهری ب چ عهیالی خو پشتی خو پاراست؟

ديروّكا وي بخوينن دي زانن.

ههشت: دویماهییا باش:

(حسن الخاتمة) وئهڤه مهزنترین کهرهمه خودی د گهل عهبدی خوّ دکهت، دهمیّ رحا وی دستینت، ئهو د حالهکیّ وهسا دا بت مروّڤیّن چاک حهسویدییی پی ببهن!!

و ب سهربوّر یا هاتییه بنهجهکرن کو ئهو کهسی ژیانا خوّ د باشییی دا بوّراند بت، خودی دویماهییا باش ب رزقی وی دکهت، ئهبوو جهعفهری تهستوری دبیّرت: دهمی ئهبوو زورعه یی رازی کهفتییه بهر مرنی ئهزی ئاماده بووم، کوّمه کا زانایان ل نک بوون، ووان بهحسی وی حهدیسی دکر ئهوا دبیّرت: (لا إله إلا الله ب مرییّن خوّ بده نه گوتن) یه عنی: ئهویّن کهفنه بهر مرنی، ووان شهرم کر بیّرنه ئهبوو زورعه ی بیّره: (لا إله إلا الله) ئیک ژ وان گوت: ضه ححاکی کوری موخه للدی ژ عهبدل حهمیدی کوری جهعفه دی الله) ئیک ژ وان گوت: صالح.. و تمام نه کر، ئهبوو زورعه ی تمام کر وگوت: ئهبوو عاصمی فهدگوهیزت، دبیّرت: صالح.. و تمام نه کر، ئهبوو زورعه ی تمام کر وگوت: ئهبوو عاصمی بوّ مه فهدگوهازت گوت: ژ عهبدل حهمیدی کوری جهعفه دی، ژ صالحی کوری خهبه لی گوت: غهریبی، ژ کوثییری کوری مورره یی حهضره می، ژ موعاذی کوری جهبه لی گوت: پیغه مبهری خودی -سلاڤ لی بن - دبیّرت: (

ونهگۆت: (پونكى رحا وى دەركەفت!

دا ته بهایی خول نک خودی هدبت

بکه کاری مرنی

بەلىخ...

بکه کاری مرنی نی سهفه را دویره گهله که ما چ لازم ب فهقیری تو بچی ژ قی وه طهنی به حره کا کویره گهله ک خوش مهله قان لی غهرقین سهفه را مههله کهیه و کوّره رییه و یا نه په نی گهمیه کا طاعه ته کی صافی بو خوّ چیّکه موکوم دا ژ به حرا مرنی تازه ببوری ب کهنی..

روّرا ژییی ته یا بهر ب ئیّقاری قه دچت، هنده چو نهمایه دی ئاقا بت، ئهو کاروانی بهری ته به هزاران سالان دایه پی، تو ژی دی قیّرا گههی، بهلکی دهستی ته بگرن و ته بهن بینی ته های ژ خو ههبت، وهیّشتا ته کاری خو نهکری، قیّجا نه تو دشیّی پیچهکی خو قههیلی، ونه تو دگههی چو شیره تان بکهی، سهفه ره کا ب ترسه، ژ چاله کا ته نگ و تاری دهست پی دکهت، یا بی صهبر.. دهم نیّزیک بوو، چهند بیّنه ک د سهر ته را دبوّرت تو پتر یی نیّزیک دبی، لهزی بکه، کاری خو بکه، چانتکی خو لیّکده، هزرا دویراتییا ریّکی، وکیّمییا هه قالان، ونه خوّشییا چوونی بکه، لهزی بکه بهری ئه و دهم بگههته ته یی ئیّدی پهشیّمانی تیّدا فایدی ته نه کهت.. لهزی بکه:

رِوْژا سهفهری هات تو هلو لیکده جیهازی

THE MAN DES

بۆچى ھە نەقيْت قەستا قى وەغەرى بكەين؟

بۆچى ئەم ژ مرنى دترسىن، وژى درەڤىن، ومە پى خۆش نىنە قەستا وەغەرا مرنى بكەين، ئەقە پسيارەكە د كەقن دا مرۆڤى ژ خۆ كرىيە..

بۆچى ئەم ژ مرنى دترسين؟

وئه ش پسیاره ژ گهله ک مروّقیّن زانا وخودیّناس وتیّگههشتی ژی هاتییه کرن، وبهرسقیّن جودا جودا ژی ییّن بوّ هاتینهدان، دا بهریّ خوّ بدهینیّ کانیّ نُهگهر چنه؟

ئيْك: چونكى ئەم نزانين ئەو دى بەرى مە دەتە كىڤە:

حهسهنی کوری عهلی -خودی ژی رازی بت- دهمی کهفتییه به ر مرنی کره گری، برایی وی حوسهینی قیا دلی وی خوش بکهت، له و گوتی: بوچی تو دکهیه گری و تو دی چییه نک پیغهمبهری خودی -سلاف لی بن- وعهلی وفاطمایی وخهدیجایی و به و دهیک وبابین تهنه.. و قیرا چوو و مهدحین وی کرن، بهلی وی پتر کره گری و گوت: برا، نهز دی قهستا کاره کی مهزن که م، وسههمه کا زیده، چو جاران به ری نوکه من قهست نه کرییی.

وئەبوو عەطىيە گاڤا كەفتىيە بەر مرنى ترسىيا، ھندەكان گۆتى: تو ژ مرنى دترسى؟ وى گۆت: چاوا ئەز نەترسم، وئەز نزانم كانى پشتى دەمەكى دى ئەز دى بۆ كىڤە ئىمە برن؟!

دەمێ مرۆڤ بۆ جارا ئێكێ قەستا رێكەكێ دكەت، ونەزانت ئەو رێك يا چاوايە، وكيڤه دچت دلێ مرۆڤى تژى ھەيبەت دبت، وترسا ژ (مەجهوولى) وى ب خەم دئێخت، وتاما خۆشييێ ژ بەر دلى دبەت، وهنگى ئەو دلرحەت دبت حەتا ل نك وى مسۆگەر دبت كانێ دويماهييێ ئەو دێ ل كيڤه راوەستت.. مرن يا وەسايه وهێشتا وێڤەتر ژى، تو نزانى دێ دەرگەهێ سەعادەتێ ل بەر تە ڤەبت دا كەيڧا تە بێت، يان ژى شەقائا ھەر وھەر دێ بته بارا تە دا ب خەم بكەڤى.

دو: کێمییا زادی و دویرییا رێکێ:

ئهگهر ته رِپّکهکا دویر ودریژ ل بهراهییی بت، وزادی ته یی رِپّکی یی کیّم بت، وتو هـزر بکهی ئـهو تـه ناگههینته چـو قویناغان، دلی ته دی گهلهکی ب ترس بت ژ چوونا ل وی رِپّکی، وپا دی چاوا بت ئهگهر تو بزانی کهسهک ل سهر وی رِپّکی نینه تو داخوازا هاریکارییی ژی بکهی، هنگی حالی ته دی چ بت؟

خودیّناسه ک کهفته بهر مرنی، وی ئاخینک راهیّلان، هنده کان گوّتی: ته خیّره؟ وی گوّت: هوین چ دبیّژن بو مروّقه کی بی زاد دی قهستا سهفه ره کا دویر کهت، و بی هه قال ئهو دی ل قهبره کی بی صهبر ئاکنجی بت، وبی هیّجه ت دی ل به رانبه رحاکمه کی عادل راوهستت؟

بۆ قى سەفەرا دوير ودرى ، مە چانتكى خۆ ر چ تشتى داگرتىيە؟ ھوين بىن ئەو زاد بت يى مە دگەھىنتە بنەجهەكا باش؟ يان ل نىڤا رى ئەم دى دەست قالا ومەحتل مىنىن؟ يا رەببى ھىڤىيا مە كەرەما تەيە، وكەرەمدارەكى وەكى تە ھىڤىدارەكى وەكى من بى مراد ناھىلت.

سی: گونههکاری وئیسرافا د خرابییی دا:

ژ بهر کو مه تهخسیری د دهر حهقا خوداین خوّ دا کرییه، ومه ب دورستی شوکرا نعمه تین وی نه کرییه، وئهم زیده یی ب ناق گونه هی قه چووین، ومه ئیسرافا د کرنا خرابییان دا کری، ئهم دترسین قهستا خودایی خوّ بکهین، و د بهرسقا گازییا وی بچین، خهلیفه یه کی ئهم حهز ژ دنیایی دکهین و ژ مرنی دترسین؟ وی گوتی: چونکی ههوه دنیایا خوّ یا ئا قاکری وئا خره تا خوّ یا خراب کری، وکهسی نه قیّت ژ ئا قاهی بچته خرابهی!

بەلىخ.. دەمى ئەم بەرى خۆ ددەينە كارى خۆ يى باش، چەندى كىمە، وكارى خۆ يى خۆ يى خواب، چەندى كىمە، وكارى خۆ دەينە ئەم خراب، چەندى زىدەيە، ئەم بەرى خۆ ددەينە نعمەتىن وى يى زىدە، وشوكرا مە يا كىم ئەم ۋ دويماھىيا خۆ دىرسىن، ومە نەۋىت بچىنە بەر مەحكەما وى يا عادل.

چار: شەرما ژ لىقائا خودى:

من گرتی مه زانی کو وی ب رهحما خو ئهم یین عهفی کرین، وئه و یمی ل گونه هین مه بوری ژی، ئهری ژ شهرمین وی دا ئهم دی شیین سهری خو راکهین.. مروقه کی ئه گهر ته ته خسیری د دهر حمقا وی دا کربت، ووی به رسف بو ته هنارت کو ئه و یمی ل ته بوری، پاشی وی تو بو دیوانا خو قه خواستی، ده می تو دچییه نک وی تو دی شیری ژ شهرمان دا سهری خو ل دیوانا وی راکهیه قه ؟

پسیار ژدهیکا هاروونی، خودتناسا دیمهشقی، هاتهکرن: تو حهز ژمرنی دکهی؟ وی گوت: نه، گوتنی: بوچی؟ وی گوت: نه، گوتنین بوزههکی کربت من نه شیت نهرییا مروقه کی کربت من نه شیت به رانبه رخودی راوهستم ومن بی ئهمرییا وی کریهه؟

مرن یا دئیٰت وئەقە نیشانیْن ویْنه:

مرن یا دئیّت، دقیّت ئهم کاری بو بکهین، دا دهمی ئهو دئیّت خافلهتی ب مه نهکهقت، ومرن ژ (جامیّرییا) خو بهری بیّت هنده ک نیشانان بو مه دهنیّرت؛ دا ئهم پی بزانین کو ئهو یا نیّزیک دبت، قیّجا دا کاری خو بکهین، ونهبیّژین: مه نهدزانی دی ئیّت لهو مه کاری خو نهکرییه..

وئهگهر ته های ژ خو نهبت، ئهڤه ئهم دی ته ل هندهک نیشانین وی هشیار کهین:

🔷 مرنا خۆشتڤىيان:

بیست خهبهران هزرا خو د وان کهسان دا بکه ینن ته د عهمری خو دا -بلا چهند یی کنم ژی بت- دیتین، ومرین، بهژمیره.. دی بنه چهند؟ تو بینژی ئهو مرنا شیایه وان ههمییان نهشیته ته؟ چاوایه ئهگهر تو ژی نوکه ئیک ژ وان بای؟ روزژهکی زهلامه هاته نک فوضهیلی کوری عیاضی وگوتی: وهعزه کی ل من بکه؟ فوضهیلی گوتی: دهیک

وبابین ته ماینه ساخ؟ وی گوتی: نهخیر ههردو یین مرین، فوضهیلی گوتی: رابه، وهعزی من چو فایده ی ل ته ناکهت، ئهوی ده یک وبابین وی مر بن وئه و هیشتا یی هه وجه ی وهعزه کی بت چو وه عز فایدی وی ناکهن!

چەند مرۆق تە دىتىنە بەرى دەمەكى كىم ل نك تە بوون، پاشى خەبەرى چوونا وان گەھشتە تە، دى بىرى: بەرى بىنەكى ل نك مىن بوو، يى ساخ بوو، چو لىي نەبوو.. بەلى، ئەقە حالىي مرنى! بەرى بىنەكى چو لىي نەبوو، ونوكە ب تنى چوو بىن ئاخى، ما ئەق نىشانە تىرا تە ناكەت كو نىزىكە تو ژى بچى؟

🔷 سەرەدانا قەبران:

قهبرستان ژی، ب بی دهنگییا خو یا ب سههم قه، دهنگهکی بلندی مرنییه د ناف مه دا کو: گهلی مروّقان، هوین ههمی توّقی مرنینه، ما خونه هوین ژ قان ئاستیتر ل بهر من، وهرن بهری خوّ بدهنی من چ ب سهری وان ئینا..

ههر جهه کی ل سهر عهردی ههی ده می تو دچییی هنده ک پسیارین روّتینی ژ ته دئینه کرن: ناقی ته چیه ؟ عهمری ته چهنده ؟ ته چشههاده ههیه ؟ تو چ کاری دکهی ؟ ب تنی قهبر نهبت، ل ویری پسیار ب رهنگه کی دینه: خودایی ته کییه ؟ دینی ته چییه ؟ تو چ دبیری بو قی زه لامی د ناف ههوه دا هاتیه هنارتن ؟ و . . کاری ته چ بوو ؟

بهری خو بده کیلییان، وگوهی خو بده وهعزی وان.. یان ئه شه ژی کاری ل ته ناکهت؟!

پيراتى:

باشه.. جاره کنی د قودیکنی را بهری خو بده خو، ئه و موینن سپی ینن هیندی هیندی سهر وریهین ته قهدگرن، ئه و ژی چ پهیامان ناگههیننه ته؟

ما ته نهزانییه (پیراتی) ئهو میّقانیّ دارگرانه ییّ ئهگهر ل مالهکیّ دانا ژیّ دهرناکه قت حه تا خودان بهری وی دهرنهکه قت؟

حەسەنى بەصرى جارەكى گازى پىرەمىران كر وگۆت: گەلى پىران ئەگەر گەنم گەھشت دى چ لى كەن؟ گۆتىن: دى دورىن.. و ل ھندەك جحىلان زڤرى وگۆت: گەلى جحىلان، وھندەك جاران ئىش گەنمى دكرت وپويچ دكەت بەرى ئەو بگەھت!

گاڤا ته دیت عدیالی ته مهزن بوو، وبوونه زهلام، بینه بیرا خو کو قانوونا ژیانی دبیرت: گاڤا کوران جهی بابین خو گرتن دڤیت باب کاری بارکرنی بکهن.

وئهگهر ئهڤ قاصدي مرني ژي تيرا ته نهکهت، بهري خو بده ئيکي دي..

🔷 نساخي:

ئەرى چ جاران تە مرۆۋىن نساخ نەدىتىنە دەمى دكەڤنە بەر مرنى؟ وتە گوھ ل ھىڤى وخوزيىن وان نەبوويە؟

چ جاران تو ب خو نساخ نهبووی؟

دا چاوا بت ئەگەر ئەو نساخىيا تە ژى نساخىيا مرنى با؟

بۆچى نساخى تە ھشيار ناكەت، وھاتنا مرنى يا نيزيك ل بيرا تە نائينت؟

ده می خهلیفی ئیه مهوی عهبدلمه لکی کوری مهروانی که فتیه به رمرنی، ته پ ب سهری خو دادان ولومه ی خو کر وخوزی راهیدان، وگوت: خوزی رزقی من هند با ههما روزی تیرا من کربا، خوزی من کاری خو کربا طاعه تی خودی.. هنده کان ئه ق گوتنا وی بی بی وه ل وان کری بیو ئیه بو و حازمی قه گوهاست، وی گوت: حهمد بو وی خود ایی بت یی وه ل وان کری ل ده می مرنی ئه و وی تشتی ل نک مه هه ی داخواز بکه ن، نه کو ئه م ل نک مرنی وی تشتی داخواز بکه ن نه کو نه م ل نک مرنی وی

| چاوا دۇ مرنى | ل بىرا خۇ ئىنيەقە؛

مرۆڤىنى عىمقىلىدار ئەوە يى ب دلى وئەزمانى وئەندامىن لەشى ھەر دەم بىرا خۆ ل مرنى دئىنتە قە؛ دا ژيان وى ژبيرقە نەكەت..

وبیرئینانا مرنی ب دلی ب هندی دبت ههر گاف ئهو هزرا خو د وی حالی دا بکهت یی ئهو پشتی مرنی دی کهفتی، ووی سهر وبهری قهبر ب سهری مروقی دئینت. ئهو چاقین خوشی ب بهریخودانا حهرامی دیتی، چ لی هاتن؟ ئهو دهست وپییین ب نک حهرامی قه چووین، حالی وان چییه؟ ئهو زکی ژ حهرامی تیر بووی، بهژنین بلند، پرچ وپهرچهمین بو شهیطانی بووینه داف، ودل پی هاتینه نیچیرکرن. قهبری چ ب سهری ئینایه؟

د دل دا قان پسیاران ژخو بکه.. دهمی تو دمینییه ب تنی بیرا خول مانا ب تنی یا قهبری بینه قه، دهمی ل ته دبته شه ف بیرا خول تارییا قهبری بینه قه، دهمی ترسه کا مهزن ب سهر ته دا دئیت بیرا خول ترسا مهزنتر یا قهبری بینه قه، دهمی تو دچییه وه غهره کی بیرا خول وی وه غهری بینه قه یا تو دی چییی و تو ژی ناز قرییه قه.. وهوسا ههر جاره کا ته دیت دلی ته یی خاف دبت هنده ک (شهمنی) بدی؛ دا جاره کا دی کاری خوب دورستی بکهت.

وبه حسى مرنى بلا ههرده م ل سهر ئه زمانى ته ژى بت؛ دا تو ژ غافلان نهئيه هرمارتن، پيغه مبه ر -سلاڤ لى بن- د گۆتنه كا خو دا نيشا مه دده ت كو ده مى ئه م به شه شه سهرى خو بو نقستى ددانين بيرين: (باسمك اللهم أحيا وباسمك اللهم أموت) وده مى ئه م چاڤين خو ژ خهوى قه كه ين بيرين: (الحمد لله الذي أحيانا بعدما أماتنا وإليه النشور) يه عنى: د گهل ههر ئاڤابوونا روزه كن ژ ژييى مه ئه م -ب ئه زمانى-دڤيت بيرا خو ل مرنى بينينه قه، و د گهل هه لاتنا هه رروزه كا نوى ژى؛ چونكى دبت ئه قابوون يان هه لاتنا دويماهييى بت ئه م دبينين، وئه م هند خو ببينين ئه م يى ل دهنگى بوقا ئسرافيلى هشيار دبين.

و ب ئەندامین لەشى ژى دڤیت ئەم بیرا خو ل مرنی بینینه قه، ئەق لەشە ئەوی روزهکی دی شاهدهیی بو ته یان ل سەر ته دەت، یی لی هشیار به، ئەڤرو تەقوایا خودی د وى دا بکه، دا سوباهى ئەو ژى تەقوایا خودی د ته دا بکەت دەمىی شاهدەیی ل سەر تە ددەت.. ما نە مخابن بو خوشییا چەند دەقیقەیەکا قى لەشى تەر ونازک بهاڤییه

THE MAN DES

ئاگری، بهری خوّ بدی ته چ مهطال بوّ خوّ ئاماده کرییه دا قی له شیّ پیّ بپاریزی، سه عدی کوری ئهبوو وه ققاصی ده می که فتییه به ر مرنی گوّت: من ب فلان کراسی کفن کهن، ئهو ئه و بوو ییّ روّژا شهری بهدری د به ر من، وقاسمی نه قییی ئهبوو به کری وه صیه ت کربوو ب وی کراسی بیّته قه شارتن ییّ وی ته هه ججود پی دکرن، و (سیف الدولة الحمدانی) هه ر جاره کا ژ جیهادی زقریبا ئه و توزا دما ب جلکین وی قه داد قوتا و هل دگرت حه تا بوویه کوّمه کی پاشی لبنه یه کی ژی چیکر ووه صیه ت کرگافا ئه و دمرت وی لبنا بچویک بداننه بن سهری وی، وصه لاحه ددینی ئه ییووبی ده می هاتیه قه شارتن شیری وی ژی در گهل وی قه شارت.

من وته چ كراس بۆ لەشى خۆ ئامادەكرىيە د قەبرى دا لەشى مە پى بىتە پاراستن؟

بۆچۇ مرنى ل بىرا خۇ بىنىن؛

۱- دا باری خو گران نهکهین:

چونکی ئهگهر تو بزانی ته رِیّکهکا دویر ودریّژ ویا ب زهحمهت یا ل بهر، تو دیّ لیّ گهرییّی هندی ژ ته بیّت باری خوّ سڤک بکهی، وئهو تشتیّ تو بزانی کو تو ل ویّ رِیّکیّ ههوجه نابیییّ تو ل خوّ ناکهیه بهلا.. ههر وهسا ل وی جهی تو دیّ ژی بارکهی تو تشتهکیّ وهسا نادانی پشتی چوونیّ دلیّ ته ب دویڤ را بت.

ئیکی گۆته مرۆڤهکن چاک: ئەز حەز ژ مرنى ناكەم، وى گۆتىن: تىه مىال ھەيىه؟ وى گۆت: بەلىن، وى مرۆڤىن چاک گۆتىن: مالىن خۆ ب خىر بدە، وبەرى خۆ بهنىدە، تو دىن حەز كەي بگەھىيە مالىن خۆ!

بهلن.. ئهگهر ته ل ڤێرێ مال وملکهکێ زێده ههبت تو حهز ناکهی وی بو هندهکێن دی بهێلی، بهلێ ئهگهر تو وی بهری خو بهنێری، و ل وێرا هه ملکی بو خو پێ بکڕی، تو دێ لهزێ کهی دا بگههییه مال وملکێ خود.

۲- دا دەمى خۆ زەعى نەكەين:

هنده ک مروّق چوونه مالا ئیّک ژ زانایین پیشییی و پشتی دهمه کی ماین، گوتنی: نه کو مه تو موژیل کربی، وی گوّت: ب راستی: من قورئان دخواند، ژ به ههوه من خواندنا خو هیّلا.. وهنده کیّن دی زانایه کیّ دی یی پیشییان راوه ستاند و گوّتی: مه هنده ک پسیار یین ههین، وی گوّت: بیژن، و گه له ک دریژ نه که ن؛ چونکی روّژ خوّل مه ناگرت، وعهمر ناز قرته قه، ومرن یال هی قییا من.. وجاره کی مروّقه کی گوّته سوفیانی شهوری: تو یی چاوایی باشی حالی ته چییه ؟ وی گوّت: ئه زی باشم، و ئه م حه ز ئاخفتنا زیده ناکه ین!

هنده مروّقین خودی د حهریص بوون ل سهر دهمی خوّ کو ئه و زهعی نهبت.. مادهم مرن ل هیقییا تهیه، تشتی ب فایدهتر بت دهمی خوّ پیقه ببورینه.

٣- دا دلتي مه د دهر حمقا مروّڤان دا يتي صافى بت:

ئەرى كەرب ونەڤيانى، وحەسويدى ونەيارەتىيىى، چ بهايى خۆ ھەيە د ناڤبەرا ھندەك كەسان دال دەمەكى نىزىك دى بنە ئاخ!؟

گۆتنه یووسفی کوری مهسرووری: فلان کهس بهحس ته ب خرابی دکهت، ئهو گپنژی وگۆت: مهتهلا من ویا وی وه کی مهتهلا وی مروّقییه یی دبهن دا سهری وی ژیقه کهن، زهلامه ک ب ریّقه بهرتفکه کی تی وهرکهت، قیّجا ئهو بیّژته خوّ: دی ته بهن کوژن بهرتفک چییه؟ ئهز یی ب نک مرنی قه دچم وئهز نزانم کهنگی ئهو دی گههته من، وهوین یی دبیّژن: فلان یی بهحسی ته ب خرابی دکهت؟

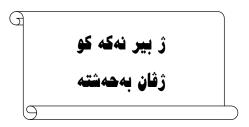
٤- دا لهزي د كرنا خيران دا بكهين:

مروّقتی ژهممییان خرابتر ئهگهر بینن ل جههکی بگرن، وبیّژنتی: پشتی هنده سهعهتین دی دی ته کوژین، د وی دهمی دا ئهو دی چ کهت؟ هوین بیّژن: ئهو وی دهمی ب هنده که موژیلاهییان قه ببوّرینت؟ ژبیر نهکه ئهو مروّث تویی.. ل جههکی تو یی هاتییه ئاماده کرن دبیّژنی: دنیا، وجهللاده کیّ ل هیڤییا ته دبیّژنی: مرن، ل ههر دهمه کی دبت ئهو دهستی ته بکیّشت، قیّجا بوّچی تو لهزی د کرنا خیران دا ناکهی؟

SEL SEL SEL

دا ته بهایی خول نک خودی هدبت

وبهحه شتا ژقان بو مه پی هاتیبه دان ئه و تشت لی ههیه یی نه چو چاقان دیتی، ونه چو گوهان بهیستی، ونههاتیبه سهر هزرا چو مروّقان.. وهی بو وی یی خوّشیبا بهحه شتا بهرده وام دده ته ب موژیلاهیبا دنیایه کا بهروه خت، ودور ومراریبین نه نیته بها کرن دده ته به هنده ک خیشه به رکین بی بها، ئه و چ عه قله وی ههی؟

هلسهنگاندهك:

فوضهیلی کوری عیاضی دبیرت: ئهگهر دنیا زیرهکی فانی بت، وئاخرهت قافکهکی باقی بت، دفییا مروّف قافکی بمینت بینش زیری نهمینت بیخت، فینجا پا چاوایه ودنیا قافکهکی فانییه، وئاخرهت زیرهکی باقییه؟!

یهحیایی کوری موعاذی دگزت: یا رهبیی.. ته بهحهشت چینکر و ته کافر ژی بی هیقی کرن، و ته ملیاکه چینکرن و و ان ههوجه یی ب بهحهشتی نینه، و ته ب خو ژی چو مننه ب بهحهشتی نینه، یا رهبی پا ئهو دی بو کی بت؟

ريْكا بەحەشتى:

ئەرى تە بەحەشت دقىت؟

گوهێ خو بده پێغهمبهري -سلاڤ لێ بن- ئهو دێ رێکا وێ نيشا ته دهت..

➡ گوهدارىيا دەيكى:

موعاویه یی سولهمی دبیّرت: ئهز هاتمه نک پیّغهمبهری -سلاف لی بن- من گوتی: ئهی پیّغهمبهری خودی ئهزی هاتیم من دفیّت بو خودی وئاخرهتی د گهل ته دهرکه شمه جیهادی، وی گوته من: دهیکا ته یا زیندییه؟ من گوتی: بهلی، وی گوت: بزقیه قهنجییی د گهل بکه، ئهز چووم ژ لایی دی فه هاتمه نک، ومن گوتنا خو دوباره کر، وی ژی گوتنا خو دوباره کر، ئهز چووم و ژ سنگی فه هاتمه نک ومن گوتی: من دفیّت بو خودی وئاخره تی د گهل ته دهرکه شمه جیهادی، وی گوت: دهیکا ته یا زیندییه؟ من گوتی: بهلی، وی گوت: هه یه هایی وی بگره به حهشت یا بهلی، وی گوت:

ل ويرين.. مەخسەد: ئەگەر تە بەحەشت دقينت، ھەرە خۆ پاقيىرە بەر پىيىي دەيكا خۆ، وخزمەتا وي بكه، ئەوە بەحەشتا تە.

➡ گوهدارييا زهلامی:

حوصهینی کوری محصنی دبیّرت: مهتا من هاته نک پیّغهمبهری -سلاف لیی بن-، پشتی وی کاری خو گوتییی، وی گوتی: تو یا شیکری یی؟ وی گوت: بهلی، پیّغهمبهری -سلاف لی بن- گوتی: تو بو وی یا چاوایی؟ وی گوت: ئهز تهخسیرییی د دهر حهقا وی دا ناکهم، ئهو تشت تی نهبت یی ئهز نهشیّم، پیّغهمبهری -سلاف لی بن- گوتی: فانظری أین أنت منه، فإنها هو جنتك ونارك (۱)

⁽۲) ئەحمەد قىي حەدىسىي قەدگوھىزت.

⁽١) ئبن ماجه ڤێ حهديسێ ڤهدگوهێزت.

THE STATE OF THE S

یا چاوایی، چونکی ئهو بهحهشت وئاگری تهیه.. مهعنا: ئهگهر تو گوهدارییا وی بکهی، ئهو دی بته ئهگهرا چوونا ته بو بهحهشتی، وئهگهر تو گوهدارییا وی نهکهی، ئهو دی بته ئهگهرا چوونا ته بو جههنهمی.

→ پاراستنا ئەزمانى ونامويسى:

سههلی کوری موعاذی دبیّرت: پیغهمبهری -سلاف لیّ بن- گوّت: ﴿ من یضمن لی ما الله علی موعاذی دبیّرت: ﴿ من یضمن لی ما الله علی الله علی ما الله

ژ رِیکین چوونا بهحهشتی ئهوه مروّث ئهزمانی خوّ بپاریزت، وی تشتی پی نهبیّرت یی خودی پی خودی حهرام خودی پی خوش نهبت، ونامویسا خوّ ژی بپاریزت، وی کاری نهکهت یی خودی حهرام کری.

→ ئەخلاقى باش:

تُهبوو تُومامه دبیّرت: پیخهمبهری -سلات لیّ بن- گوّت: ﴿ أَنَا رَعِیم ببیت فی ربض الْجُنْوَ لِن تَرِكُ الْمِرَاءُ وَإِن كَانَ مِحْقًا، وببیت فی وسط الجنة لمن تبرك الكذب وإن كان مازحا ت فی الجنّة لمن حسن خلّقه ﴾ (٢) یه عنی: تُهز كه فیل ب خانییه کی ل بنیّ به حه شتیّ بوّ وی ییّ جه ده لیّ نه که ت تُه گهر خوّ ییّ حه ق ژی بت، و ب خانییه کی ل نیقا به حه شتیّ بوّ وی ییّ دره وی نه که ت ته گهر خوّ ب یاری قه بت، و ب خانییه کی ل سه ریّ به حه شتیّ بوّ وی ییّ دره وی ییّ باش بت.

→ خۆدويركرنا ژ خواستنى:

وكو مروّڤى نەفسەكا بلند ھەبت وخوّ رەزىل نەكەت، ئەوبانى مەولايى پىغەمبەرى -سلاڤ لىي بن- دېيّژت: پىغەمبەرى گۆت: ﴿ ن يتكفل لى أن لا يسأل شيئا وأتكفل

⁽۲) ئەبوو داوود قىي حەدىسىي قەدگوھىيزت.

⁽١) بوخارى ڤێ حەدىسى ڤەدگوھێزت.

→ راكرنا ئاستەنگان ژ ريكا خەلكى:

ئەبوو ھورەيرە دېێژت: پێغەمبەرى -سلاڤ لێ بن- گۆت: ﴿ كان على الطريق غصن لام،وو ھورەيرە دېێژت: پێغەمبەرى -سلاڤ لێ بن- گۆت: ﴿ كان على الطريق غصن لام،و و كان على الطريق غصن الم،وو ھورەيرە دارەكێ

هەبوو نەخۆشى دگەھاندە خەلكى، زەلامەكى ئەو لادا، ڤێجا ئەو بۆ بەحەشتى ھاتەبرن.

→ كرنا نڤێژا سپێدێ وئێڤارى:

ئەبوو مووسايى ئەشعەرى دېيژت: پىغەمبەرى -سلاڭ لىن بىن- گۆت: ﴿ ن صلى البردىن دخىل الجنة ﴾(٣) يەعنى: ھەر كەسىن نقىترا سېيدى وئىتقارى بكەت دى چتە بەحەشتىن. وئاشكەرايە كول نقىترا سېيدى وئىتقارى ملياكەتىن رۆژى وشەقى ل مزگەفتان كۆم دېن..

🛶 داخوازكرنا بهحهشتى سى جاران:

ئەنەسى كورى مالكى دېيترت: پىغەمبەرى -سلاڭ لىن بىن- گۆت: ﴿

ولا استجار من النار مستجير ئىلاث مىرات،

نەعنى: زەلامەكى موسلمان داخوازا بەحەشتى سىن

⁽١) ئەحمەد قى حەدىسى قەدگوھىزت.

⁽٢) ئبن ماجه ڤێ حهديسێ ڤهدگوهێزت.

⁽٣) موسلم ڤێ حهديسێ ڤهدگوهێزت.

⁽٤) ئەحمەد قىي حەدىسىي قەدگوھىزت.

جاران ژ خودی ناکهت ئهگهر بهحهشت نهبیزت: یا رهبیی وی ببه بهحهشتی، ونینه ئیک سی جاران خوّ ب خودی ژ ئاگری بپاریزت ئهگهر ئاگر نهبیزت: یا رهبیی وی ژ ئاگری بپاریزه.

وهکی عومهیری به:

چاف ل عومهیری بکه، ئهو بهحهشتا ژفان بۆ ته پی هاتییهدان ب بهر هندی دکه قت تو لهزی بۆ بکهی.. ل رۆژا بهدری پیغهمبهری خودی -سلاف لی بن- د ناف هه قالین خو دا رابوو وگۆت: رابنه بهحهشته کی فره هییا وی هندی عهسمانان وعه ردییه، عومهیری کوری حومامی ئه نصاری گۆت: ئهی پیغهمبهری خودی، بهحه شته کا فره هییا وی هندی عهسمانان وعه ردی؟! گۆت: به لین، وی گۆت: وهی وهی! ئه ز ب خودی کهمه ئهی پیغهمبهری -سلاف لی بن- گۆتی: تو پیغهمبهری -سلاف لی بن- گۆتی: تو ژخه لکی وی بم، پیغهمبهری -سلاف لی بن- گۆتی: تو ژخه لکی وی یی.. هنگی هنده کی قهسپ د ده ستی وی دا بوون، ژی دخوارن، وی به ری خودی دا قهسپیت خو وگۆت: ئهگهر ئه ز هند بمیمنه ساخ حه تا ئه ز قان قه سپان دخوم، ئه و ژیانه کا دریژه، پاشی وی ئه و قه سپ ها قیتن و ب نک له شکه ری کافران قه چوو و شه پ کره تا هاتییه کوشتن.

وَسَارِعُوۤ اٰ إِنّ مَعْ فِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنّةٍ عَرْضُهَا السّمَوَتُ وَ الْأَرْضُ أُعِدّتْ لِلْمُتَقِينَ ﴿ اللّهَ اللّهِ عَنْ يُنفِقُونَ فَى السّمَوَتُ وَالْأَرْضُ أُعِدّتْ لِلْمُتَقِينَ ﴿ اللّهَ يَظُ وَالْعَافِينَ فَى السّرَّاءِ وَالضّرَّاءِ وَالضّرَّاءِ وَالصَّطِمِينَ الْفَيْظُ وَالْعَافِينَ عِن النّاسِّ وَاللّهُ يُحِبُ الْمُحْسِنِينَ ﴿ وَاللّهَ فَالسَتَغْفُرُوا عَنِ النّاسِّ وَاللّهَ فَاسْتَغْفُرُوا فَعَلَوا فَنَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكُرُوا اللّهَ فَاسْتَغْفُرُوا فَعَلَوا فَنَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكُرُوا اللّهَ فَاسْتَغْفُرُوا لِللّهُ وَلَمْ يُصِرُوا عَلَى اللّهُ وَلَمْ يَعْفِرُ اللّهَ فَوَلَمْ يَعْفِرُ اللّهَ فَاللّهُ وَلَمْ يَعْفِرُوا عَلَى مَا فَعَلُوا وَهُمْ مَعْفِرَةً عَلَيْ وَلَى اللّهُ وَلَمْ يَعْفِرَةً عُلَيْ اللّهُ وَلَمْ مَعْفِرةً اللّهُ مَن مَعْتِهَا اللّهُ مَنْ اللّهُ اللّهُ اللّهُ وَلَمْ مَعْفِرةً اللّهُ عَلَيْ وَاللّهُ اللّهُ وَلَمْ مَعْفِرةً اللّهُ عَلَيْ اللّهُ وَلَمْ مَعْفِرةً اللّهُ عَلَولَ اللّهُ عَلَيْ اللّهُ وَلَمْ مَعْفِرةً اللّهُ عَلَيْ وَاللّهُ عَلَمُ اللّهُ عَلَيْهُمْ مَعْفِرةً اللّهُ اللّهُ وَلَمْ مَا عَلْقُولُ اللّهُ عَلَيْ اللّهُ وَلَمْ مَا عَلَيْ اللّهُ وَلَمْ اللّهُ وَلَمْ مَا اللّهُ اللّهُ وَلَمْ اللّهُ اللّهُ وَلَا لَمُ اللّهُ وَلَا لَمُ اللّهُ وَلَمْ اللّهُ اللّهُ وَلَمْ مَا عَلَيْ اللّهُ وَلَمْ اللّهُ وَلَهُمْ مَعْفِرةً اللّهُ اللّهُ وَلَمْ اللّهُ اللّهُ وَلَمْ اللّهُ اللّهُ اللّهُ وَلَمْ اللّهُ اللّهُ اللّهُ وَلَمْ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ وَلَا اللّهُ اللّهُ اللّهُ وَلَمْ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ وَلَمْ اللّهُ وَلَا اللّهُ اللللّهُ الللّهُ الللّهُ الللّهُ الللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللّهُ اللللّهُ الللهُ اللللّهُ الللللّهُ الللّهُ الللّهُ الللللّهُ الللللّهُ الللّهُ الللّهُ اللللّهُ اللللّهُ الللّهُ الللّهُ اللللّ

بهحهشت ههر وهکی تو دبینی:

ئهگهر ته بقیّت بزانی کانی ئهو بهحهشتا ژقان بوّ مه پی هاتییهدان، یا چاوایه، ههر وهکی تو ب چاف دبینی، گوهدارییا قان گوّتنیّن پیغهمبهری -سلاف لیّ بن- بکه، چاوا ئهو بوّ مه بهحس ژی دکهت:

ئیشییهکی بهحهشتی

ر من بهحهشت دیت ومن دهست هافیّته ئیشییهکی، ئهگهر من ئهو دابا ههوه هندی دنیا ههبت هوین دا ژی خون بوخاری وموسلم

دارين بهحهشتي

(دارهک د بهحهشتی دا نینه ئهگهر قورمی وی ژ زیری نهبت) ترمذی

بيهنا بهحهشتي

﴿ بينهنا وي قويناغا پينجسه سالان دچت ﴾ ئبن ماجه

خانييين بهحهشتى

﴿ خانیییْن بهحهشتی لبنه ک ژ زیقییه، ولبنه ک ژ زیری، وتهقنا وی ژ مسکییه، وبه رکین وی ژ لوّلو ویاقووتانه، وئاخا وی ژ زهعه مرانییه، هه چییی بچتی دکه فته نعمه تی ویی هیقی نابت، وهه ر دمینت ونامرت، جلکین وان نارزن، وجحیلینییا وان پویچ نابت ﴾ ئه حمه د و ترمذی

وتشتهكي زيده

ل ئەگەر خەلكى بەحەشتى چوونە بەحەشتى، خودى دى بىرت: ھەوە تشتەكى دى دۇيت ئەز ل ھەوە زىدە بكەم؟ ئەو دى بىرن: ما تە روييىن مە سپى نەكرن؟ ما تە ئەم نە ئىناينە بەحەشتى وئەم ژ ئاگرى رزگار كرين؟ ھنگى پەردە دى ئىتە لادان، ۋىپا تشتەك بۆ وان نەھاتىيە دان ل بەر وان خۆشتۋىتر بت ژ بەرىخۆدانا وان بۆ خودايى وان) موسلم

يا رەببى تو مە ژ قى نعمەتى بى بار نەكەي.

ل دويماهييي:

فوضهیلی کوری عیاضی دبیرت:

((ها.. ته دقیّت ل فیردهوسیّ ئاکنجی ببی، وببیه جیرانی خودی ل مالا وی د گهل پیّغهمبهر وراستگوّ وشههید وچاکان، باشه ب چ کاریّ ته کری؟ ب چ شههوهتا ته هیّلای؟ ب چ کهربا ته داکری؟ ب چ مروّقاینییا ته گههاندی؟ ب چ خهلهتیا براییّ خوّ یا ته بوّ غهفراندی؟ ب کیژ نیّزیکی ته بوّ خودیّ ژ خوّ دویرکری؟ ب کیژ دویری ته بو خودی خوّ کری؟)).

ناڤەرۆك

بابهت	र्भेषाँ
ئەوينن ھە سەنگا خۆ ل نک خودىن ھەبوو	٥
ل سەر رېكا گرانبهايين	٩
خۆ ژ گونەھين ئاشكەرا وقەشارتى بدە پاش	11
شوکرا وان ههمی نعمهتان بکه یین خودی داینه ته	78
لەزىٰ ل تۆبىن بكە	٣٣
وهسا خودي بپهريسه ههر وهکي ئهو ته دبينت	٤٢
فەقىرىيا خۆ بۆ وى رابگەھىنە	٥٣
حەز ژ پيغەمبەرى وى بكە	٦٣
حەز ژ وى بكە	٧٣
لهزی د کرنا باشییی دا بکه	۸۳
بکه کاری مرنی	97
ژ بیر نهکه کو ژڤان بهحهشته	1.1